

ՓՐԱՆԿ ԱՐԿԱԿ

ԱԿՑԻՕՆԵՐՈ
ԱՐԱՋԵՏՎՈ
ՄԵՐՕՄԻՆ

ФРАНК АРНАУ
АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО
„ХЕРОИН“

Превод: Веселин Радков

chitanka.info

ВЪВЕДЕНИЕ

Според преценката на някои международни органи в Женева и на специалните комисии на ООН, световната търговия с наркотици е достигнала през 1961 година оборот на сума по-голяма от 6 милиарда долара, а това е един път и половина повече от цялата финансова помощ на САЩ за развиващите се страни. Вероятно паричните средства, заети постоянно в търговията с наркотици, са значително по-големи.

Абстрахирайки се от тези финансови разсъждения, търговията с наркотици, чрез която наркоманите се снабдяват с различните видове „стъф“^[1], играе — преди всичко в САЩ — далеч по-опасна роля. Тя увеличава престъпността изключително много и пълни болниците и лудниците с все по-голям брой пациенти.

Наркотиците имат значителен дял във всички форми на престъпността в САЩ, тъй като наркоманите, и особено младежите консуматори на наркотици, са готови да извършат всяко престъпление, за да се сдобият със средствата, необходими за техния „стъф“: от дребната кражба и кражбата с взлом, през въоръжения грабеж и нападения на улицата до убийството, във всичките му брутални форми.

В последните години зачестиха случаите на престъпления под въздействието на наркотици далеч извън границите на САЩ.

Страстта към наркотици най-често започва с така наречения „рийфър“, цигарата с марихуана, за да се премине после към морфин, кокаин и хероин. Всеки един от тези наркотици притежава „кумулятивно“ въздействие. Това означава, че за постигане на един и същ ефект е необходимо взимането на все по-големи дози. Щом при марихуаната се достигне горната консумативна граница, наркоманът се обръща към други, по-силни наркотици, докато чрез най-страшните от тях настъпи така наречената последна фаза на пълна физическа и душевна разруха.

Предполага се, че осемдесет процента от търговията с наркотици в САЩ се намира в ръцете на един „синдикат“, който контролира

оборотите от нея. Останалите двадесет процента се падат на няколко по-малки групи, най-често с регионално значение. Дейността на неорганизираните инициатори е незначителна. Всички те умират учудващо бързо след първите си опити за практикуване в този бранш.

Изключително големите печалби, които получават участниците с финансови средства в търговията с наркотици, отговарят на извънредно големия риск, на много суровите наказания, които могат да се очакват при участие в каквато и да било непозволена търговия с наркотични средства, на невероятно скъпите предпазни мерки срещу всяко преследване от страна на пазителите на закона. Най-тежките случаи на градска и държавна корупция, подкупването на чиновници от всички категории, както и на видни политици, доказват финансовата мощ на „синдиката“ за наркотици.

Паричните му средства са толкова значителни, че са достатъчни и за подкупването на дипломати, които са особено удобни за контрабанда, тъй като служебният им багаж притежава дипломатически имунитет пред всяка митническа служба. През 1961 година багажът на акредитирания в Хага посланик на една латиноамериканска република беше отворен при пристигането му в Ню Йорк въпреки дипломатическия имунитет. Служителите от отдела за борба с контрабандата на наркотици намериха и конфискуваха шест килограма хероин. „Негово превъзходителство“ се озова в затвора и в последвалия съдебен процес бе осъден на шест години строг тъмничен затвор. Арестуването му беше възможно само поради това, че като посланик в Холандия той наистина се ползваше от екстериториалност, докато в САЩ нямаше никакви дипломатически привилегии, тъй като не е бил акредитиран във Вашингтон.

Рентабилността на търговията с наркотици е значителна. Един килограм марихуана струва в Мексико и другите латиноамерикански страни производителки около 20 долара. От това количество, смесено с много тютюн, се произвеждат около 3200 цигари „рийфър“. Консуматорите плащат за такава цигара по един долар, така че всеки инвестиран долар се превръща в 160 долара! От тази сума „синдикатът“ получава около 100 долара, докато останалите 60 се разпределят между главните, средни и дребни пласьори. Уреждането на тези сметки става по най-строгите принципи на търговската

честност. При най-малкото нарушаване на този „другарски дух“ се стреля.

Първоначалните доставчици на марихуана са почти без изключение коренните жители на тропическите области, които я добиват от дивия коноп „канабис индиа“. Наркотични свойства има само смолата на това растение. В Мексико, най-близката до САЩ страна с тропически климат, е забранено засаждането на дивия коноп, но големината на районите изключва действения контрол. Само цъфтящото женско растение образува наркотична смола. Вероятно по тази причина се е появило и женското название „Мария-Хуана“. Така този наркотик влиза в международния речник като „марихуана“.

Наркотичната субстанция се отделя сама от растенията. Ако минете с високи ботуши през цъфтяща конопена нива, лепкавата мас ще остане по кожата на ботушите. Това е най-простият начин да се получи чист наркотик. Прави се на малки топчета — според нуждата се настъргва или изтегля на конци и се смесва с обикновен тютюн, след което се продава.

Пушенето на марихуана предизвиква халюцинации с истински съновидения, в които поражда крайно фантастични еротични картини. Губи се представата за време и пространство. Отпадат всякакви психически и морални задръжки.

Както полученият от опиума морфин, така и хероинът и кокаинът носят в търговията същите печалби като марихуаната.

Кокаинът, извлечан от листата на тропическия храст „еритроксилон кока“, измести в значителна степен морфина в Америка, и то на първо място, защото организъмът може да го приеме по особено бърз и лесен начин, без инжектиране, а чрез лигавиците, особено чрез лигавицата на носа. Кокаинът се резорбира бързо и оказва двойно въздействие върху централната и периферната нервна система. Той действа и в много слаб разтвор и по този начин осигурява на търговците на наркотици висок процент печалба.

Но също както кокаинът измести морфина, така и самият той беше засенчен от хероина, дериват на морфина. Той е значително по-отровен и предизвиква чрез особено бързо и силно упойващо действие опасни екзалтирани състояния, които водят до делириум, при който всички първоначални задръжки отстъпват пред съновиденията.

Около осемдесет процента от наркоманите в САЩ употребяват хероин.

Фабричната стойност на хероина с химическа чистота 820/1000 при легалната фармацевтична търговия в Европа е 18 000 западногермански марки за килограм. Един килограм от внесения по контрабанден път хероин в Америка се заплаща между 60 000 и 100 000 марки. Консуматорите го получават като бял прах, който се състои от деветдесет и осем процента смес от млечна захар и хинин и само два процента хероин. При такова „съотношение на смесване“ от един килограм фармацевтичен хероин се получават пет тона „консуматорски“ хероин и от 18 000 марки се постига оборот от 1.8 до 2.4 милиона.

В последно време под натиска на сериозни конфликти между дребните пласъори и консуматорите количеството на млечната захар и хинина в „консуматорския“ хероин беше намалено, но действието му беше подобро с други смеси, притежаващи наркотични качества, които обаче имат само една незначителна част от стойността на хероина. Към тези смеси спадат демерол, метадон, нембутал и различните фенобарбитални препарати.

В търговията с наркотици всички „специалитети“ си имат точни названия.

„Сарофрас“ са най-евтините цигари с марихуана, по-скъпите „рийфър“ се продават под имената „Панатела“ или „Месероле“, а най-силните са известни под името „Гън-Джийн“. Инжекциите се наричат „Снайкс“. Комбинациите от кокаин и хероин — „Спидболз“. Наркоманите, употребяващи инжекции, се наричат „Скинпопърз“, а смъркачите на кокаин „Шмекерс“. А „Мюлз“^[2] са разпределителите пласъори, които подвеждат ученици към употреба на наркотици.

Само в Ню Йорк полицейският отдел за борба с контрабандата на наркотици разполага с повече от двеста висококвалифицирани полицейски служители, които действат разделени на десет групи от по седемнадесет до двадесет и двама души. Един от техните изтъкнати ръководители е инспектор Теранова. Всеки отряд се командва от лейтенант. Служителите трябва да владеят поне два от четирите важни за тяхната дейност езици: италиански, испански, еврейски, немски.

Всяко нарушение на закона за наркотиците представлява нарушение на законите на цялата държава, а не на отделен щат, така че

съответните федерални държавни органи могат да се намесват по всяко време, без да бъдат възпрепятствувани от границите на отделните щати.

Лугано, февруари 1962

Франк Арнау

[1] Стъф (англ.) — международно жаргонно название на наркотиците. — Б.пр. ↑

[2] Мюлз — (англ.) мулета. Б.пр. ↑

1. ПАРКИРАНИЯТ КАДИЛАК НА БАУЪРИ

Телефонът на I полицейски участък на Уол стрийт иззвъня остро. Дежурният вдигна слушалката, обади се, заслуша се, записа нещо, повтори го и после каза с лека досада:

— Всичко е много добре, но Бауъри-Кенъл-Алън стрийт не е в нашия район. Обадете се на...

— Ваша си работа, дръвник такъв! — прекъсна го кънтящият сърдит глас от другия край на жицата. — Исках само да изпълня гражданския си дълг, това е всичко. Видях кадилака, като отивах на нощна смяна в блок Алън-Хюстън, и след като стоеше четири часа и половина по-късно на същото място, се приближих с колата си до него. Човекът на волана седеше неподвижно и не отговори на въпросите ми. Огледах го по-добре. Беше мъртъв. Очевидно е бил застрелян. След това похарчих една монета, за да се обадя в полицията, но не си заслужава да давам втора. Това е всичко.

— Името ви? Откъде се обаждате? — попита сержант Бърнз.

Единственият отговор беше изпукване в слушалката. Непознатият беше затворил телефона.

Бърнз погледна големия часовник на стената. Написа кратко съобщение.

„Вторник, 4 май, три часа четиридесет и четири минути след полунощ. По телефона се обади мъжки глас, без да спомене име или мястото на обаждане. Според него поне от четири часа и половина край тротоара на Бауъри-Кенъл-Алън стрийт стои един кадилак. Шофьорът, според сведенията на човека, който телефонира, е мъртъв, вероятно застрелян.“

Сержантът подаде бележката на своя колега.

— Предайте го по телетипа до СОВО^[1]. Междувременно ще позвъня на колегите от съответния район, за да идат на местопроизшествието.

В три часа и четиридесет и шест минути краткото съобщение бе предадено чрез лентата на телетипа в главното управление „Сентръл

Офис Бюро“, а в три часа и четиридесет и осем детективът Лоуит предаде съобщението на дежурния ръководител на комисията по разследване на убийства, главния инспектор Дейвид Бруър.

— Обикновените нареждания, нали, шефе?

Бруър хвърли поглед на оскъдните редове, затвори папката пред себе си, отмести стола си назад и стана.

— Ще чакам при гаража, да не губим време.

Лоуит се спря на прага на вратата и се обърна.

— Кого ще вземете?

— И четиримата.

Лоуит кимна доволно и излезе.

Когато инспекторът слезе долу, служебната кола на „Отдел убийства“ чакаше готова, следствената кола и колата на научно-техническата служба пристигнаха след малко, доктор Кенеди се присъедини с недоволно изражение, качи се на задната седалка до Бруър, Гетски се намести с мъка до шофьора, а Лоуит, Сарг и Слоун седнаха в следствената кола.

Потеглиха със сигнална светлина и виещи сирени.

От съседната сграда на главното управление на Брум и Сентър стрийт имаше само няколко пресечки до паркиралия кадилак, зад чийто волан седеше мъртвец.

— Ще направим посещение на един убит, ако анонимното обаждане в районното е вярно! — обясни Бруър на лекаря. — Разбира се, може да има и някаква грешка, но това всъщност става рядко. Също така не е изключено непознатият да е взел за умрял някой неподвижно седящ мъртвопиян шофьор. Вярно, той е съобщил, че човекът е бил застрелян! Между другото, докторе, при повърхностен оглед дори и специалист може да вземе някое самоубийство за убийство, нали? И така, да изчакаме и да изпушим по една цигара! — Той подаде смачканото си пакетче цигари на полицейския лекар. Имаше половин дузина табакери — от кожа, от сребро, а една от тях бе дори от сандалово дърво, — но някъде той беше забравил вече няколко, една беше загубил, така че предпочиташе да пази у дома си малкото, които му бяха останали, и да носи в джоба си смачкани пакетчета цигари, отколкото да се раздели някъде и с останалите си сувенири.

Колите на следствения отдел и на научно-техническата служба спряха непосредствено зад грамадна лимузина, около която двама

полицаи задържаха дузина любопитни минувачи.

Бруър, доктор Кенеди и Гетски слязоха от колата. Сержантът, застанал близо до уличната канавка край тежката луксозна лимузина, докладва невъзмутимо, без да се помръдне от мястото си:

— По съобщение от първи район пристигнахме тук с патрулната кола в три часа и петдесет и една минути. По това време нямаше почти никакво улично движение, а малкото минувачи си вървяха спокойно по пътя. Изглежда, че никой не се интересуваше от този кадилак. Хората започнаха да се събират едва когато ние двамата застанахме на пост. Въпреки това не допуснахме никой да се приближи до колата и никой не е задавал други въпроси, освен обикновените въпроси на любопитство. Забелязахме на волана неподвижна човешка фигура, възможно е петната по ризата да са от кръв. Нищо не сме пипали, нищо не сме променяли.

Гетски мина със своите повече от сто килограма толкова близо до насъбралите се среднощни минувачи, че те съвсем неволно отстъпиха още по-назад.

Лоуит, Сарг и Слоун застанаха отпред и отстрани на кадилака, а от задната страна го бяха заградили двете служебни коли.

Колинз, Потър и техните хора се разпръснаха.

Бруър се насочи към вратата на шофьора и предпазливо погледна вътре. Лъчът на джобното му фенерче зашари наоколо. Зад волана седеше млад човек може би между двадесет и три и двадесет и шест години; двете му ръце висяха надолу, а тялото му бе облегло назад в меката тапицерия на единичната седалка. По-точното определяне на възрастта му се затрудняваше от тъмния тен на лицето и от подчертано южняшкия тип. Между горната устна и месестите му ноздри се виждаха съвсем малки, но много гъсти гарваново черни мустачки, модерно подстригани, които седяха като залепени. Малката му шапка беше кипната предизвикателно към тила и откриваше синкаво черната му лъскава къдрава коса.

С едно кимване Бруър накара доктор Кенеди да се приближи и посочи към ризата на умрелия, която блестеше ослепително на гърдите му под електрическата светлина.

— Чист найлон, трудно замърсяващ се, удобен за пране — не е евтина, но въпреки това едва ли ще могат да се изчистят така лесно тези вече потъмнели до кафяво кървави петна; фабрикантите

преувеличават. Впрочем щастливият притежател на тази риза няма да има повече нужда от нея. Всъщност жалко, нали?

— Вероятно куршумът е попаднал право в сърцето, Дейвид — забеляза доктор Кенеди. — Кръвта се е появила учудващо точно до зърното на гърдите му. Рядко се случва самоубиец да улучи така добре, но на някои им се удава. Практиката ме е научила, че такива точни стрелци са обикновено специалисти. Но ще видим.

По нареждане на Колинз техниците от лабораторията бяха започнали точното фиксиране на местоположението на четирите колела. Нанасяха измерваните стойности по таблиците си, снемаша местопроизшествието на милиметрова хартия в мащаб 1:100, взеха профила на гумите, фиксираха всички по-ясни следи наоколо.

Под ръководството на Потър специалистите по дактилоскопия изследваха с инструментите си външната повърхност на кадилака и трите вдигнати догоре странични стъкла, както и показващите се три сантиметра от смъкнатото стъкло до шофьора, предното стъкло и лъскавите хромови дръжки на вратите. Те фиксираха следите на дактилоскопско фолио, но още след първия бегъл поглед Потър поклати глава:

— На практика неизползваеми следи. Отчасти ръкавици, отчасти пръсти, но всичко така напълно размазано и неопределимо, че прилича на твърде добре подготвена работа на специалист. Въпреки това ще разгледаме всичко пак в най-голямото възможно увеличение, но не ми се иска да ви давам големи надежди, инспекторе. Може би ще открием нещо във вътрешността на колата.

Бруър се обърна към Лоуит.

— Отворете отсрещните врати, но внимавайте мъртвецът да не промени положението си, когато отворим вратата до него. — Той направи знак на фотографа. — Моля за цветни стереоснимки, които да хванат точното положение на тялото от всички необходими ъгли. И сантиметър може да се окаже решаващ за сигурното определяне на мястото, откъдето е стреляно по него.

Инспекторът натисна дръжката, но вратата остана затворена. Едва когато с тънкото острие на джобното си ножче освободи заключващия щифт от вътрешната страна, вратата се отвори. Както при всички подобни модели, лимузината беше много широка, по преценка на Бруър с 1,30 метра ширина, масивна и здраво направена.

Фигурата зад волана остана неподвижно на мястото си. Ако не беше тъмната кървава ивица, вече засъхнала подобно на желе, можеше да се помисли, че непознатият наблюдава с безразличие работата на полицията.

Доктор Кенеди се наведе съвсем близо до умрелия, огледа всички видими подробности с леко присвити очи.

— Ако не се лъжа, на съседната седалка вдясно има оръжие, точно — револвер. Това би могло да свидетелства, че нашият млад приятел сам е стрелял в сърцето си. Не са рядко случаите, когато държащата оръжието ръка на самоубиеца се отпуска пак в спокойното си положение, а инструментът на убийството ѝ се изплъзва. На светлината от фенерчето се виждат ясно следи от барут по найлоновата материя около входното отворстие на куршума, а това доказва почти сигурно, че изстрелът е даден от непосредствена близост. По-точни сведения ще имаме след аутопсията.

Бруър каза замислено:

— Защо един така очебийно елегантно облечен млад мъж ще избере тъкмо това място на Бауъри, за да паркира за последен път в живота си? — Той се опита да се усмихне. — На всичко отгоре и когато хоризонталната маркировка забранява паркирането! Човек може да се застреля в собственото си легло, в спалнята на любимата си, на пейка в някой изпълнен с лятна меланхолия парк — но на волана на луксозен кадилак в един тъмен и мръсен квартал на Ню Йорк? Това не подхожда на собственика на една толкова скъпа кола. Но да не избързваме.

Колинз огледа положението на оръжието.

— Не ми се иска да го вдигам, като пхна пръчка в дулото му, тъй като при тази манипулация е възможно да се изтрият евентуални следи от повърхността му, ако се провлачи по седалката.

Той накара да му донесат от следствената кола тънко парче медна тел, прекара я под барабана и през пръстена на спусъка и измъкна люлеещия се револвер от колата като риба на въдица.

— „Смит енд Уесън“, последен модел, смъртоносен калибър въпреки малките размери. — Той подуши цевта и затвора. — Така силно мирише на тринитрофенол, че всеки химик ще остане възхитен. Положително деянието е извършено с това оръжие, въпреки че най-

голяма сигурност ще ни даде само изследването на куршума със сравнителен микроскоп.

Той постави внимателно револвера в пластмасов плик, сложи на него етикетче с надпис и залепи отвора му със скоч лента.

Фотографите местеха паралелно включените вакуумни светкавици на различни места и правеха снимки от най-разнообразни ъгли.

Специалистите от научно-техническата служба фиксираха всички следи във вътрешността на колата, очертаха контурите на неподвижната фигура по седалката и пода, взеха с рулетките си всички измерения на вътрешността на колата, отчетоха температурата на охлаждащата течност по термометъра на арматурното табло, провериха сами топлината и отбелязаха общия километраж на колата, както и изминатите километри за последния ден.

Слоун и Лоуит докладваха на инспектора, че по всяка вероятност стоящите наоколо хора са любопитни минавачи, които са преминавали случайно и са се спрели край колата с неподвижно седящия шофьор само защото униформените полицаи са ги подканили да продължат пътя си. Съгласно обичайната полицейска процедура двамата служители са проверили на всички документите за самоличност, като са записали имената, адресите и професията им.

Детективът Сарг се наведе ниско над металната табелка на арматурното табло, за да прочете името на собственика на колата и останалите данни. Разбира се, че не беше задължително човекът зад волана да е идентичен със собственика ѝ, но нареждането всяко моторно превозно средство да има подобна табелка със съответните лични данни даваше често ценни опорни точки при полицейското издирване.

Детективът си записа името и се обърна към главния инспектор:

— Тони Валдива. — Той се замисли. — Струва ми се познато.

— Тони Валдива? — Бруър изпусна дима от цигарата пред себе си. — Не знам какво да мисля за това име, но положително съм го чувал вече, и то не във връзка с някое мероприятие на младежкото църковно дружество. Но... — той погледна детектива — засега не знаем дали човекът зад волана е Тони Валдива. Колата може да е открадната или пък собственикът ѝ да е услужил с нея на някой приятел. — Той смачка угарката и я хвърли надалече. — Проверете

веднага в справочната картотека. Ако там няма достатъчно материал, обърнете се към ФБР и към отдела за борба с контрабандата на наркотици. Като че ли си спомням смътно да съм чувал името Валдива във връзка с наркотиците. Ако този млад човек се окаже Тони Валдива, разследвайте всичко, каквото има за него. Може би ще се намери адресът му, понякога тези джентълмени дори се регистрират официално в полицията, за да не бъдат заподозрени.

Детективът кимна, сравни още веднъж бележките си с данните върху табелката и се отдалечи бързо.

Детективът Слоун, който междуременно още веднъж бе претърсил вътрешността на колата с джобното си фенерче, попита шефа си, като повдигна веждите си по особен начин:

— Известен ли ви е поне един случай, когато самоубиецът да е показал такава изисканост, че да си сложи велурени ръкавици преди деянието?

Бруър се наведе бързо и проследи лъча на фенерчето.

— Повече от странно! Разбира се, че и най-необикновените неща все някога се случват за първи път. Но някой да си сложи ръкавици, преди да се застреля в сърцето... — Той се огледа и извика Колинз и Потър. — Забелязахте ли всъщност, че този наш млад приятел носи ръкавици?

Експертът поклати отрицателно глава.

— Много странно! Но не съм оглеждал мъртвеца толкова подробно, защото основния оглед извършваме винаги след аутопсията. — Той се поклони леко и престорено към доктор Кенеди: — При труповете медицината има винаги предимство.

Бруър си запали нова цигара.

— Съвсем не мисля да нарушавам установения етикет, но в този случай предимството е на ваша страна. Свалете му ръкавиците и наредете да бъдат извършени по най-бърз начин всички тестове за установяване на вероятни следи от барут по тях. Откровено казано, аз съм убеден, че ще получим само отрицателни резултати. Някой убиец може преднамерено да си сложи ръкавици, за да не остави по оръжието отпечатьци. Но един самоубиец? — Той погледна първо Колинз, после Потър и накрая лекаря. — Или може би ви е известен някой случай, когато самоубиецът, сложил край на живота си с един изстрел, е носил ръкавици?

— Нито съм виждал такова нещо в практиката си, нито пък е споменавано в специалната литература — отвърна доктор Кенеди. — Струва ми се, че ръкавиците, а още повече велурените ръкавици значително намаляват сигурността при хващане с ръка. Това вероятно не смуцава особено убийците, но би трябвало да намали чувствително сигурността на прицелването при самоубийците. Този млад човек зад волана е улучен в сърцето със съвършена точност. За това му е било необходимо ненамалено усещане за допир. Във всеки случай това е моето мнение.

Колинз извика един от асистентите си и започна да сваля ръкавиците на умрелия с две плоски назъбени пинцети. Преди да ги маркира и постави поотделно в пластмасови пликосе, Колинз помириша кожата отвън и отвътре. После поклати глава замислено.

— Не бива никога да се твърди нещо прибързано. За съжаление наистина не може да се довериш на човешките сетива. Но ми се струва, че носят ми би доловил сравнително пресни следи от барут. Тъкмо велурът запазва миризмите от изгаряне много добре. В типичната миризма на кожа на двете ръкавици се намесва обаче само някакъв непоносим парфюм. — Той се наведе над мъртвеца, помириша косите му и кимна сякаш на себе си. — Веднага си помислих, че идва от брилянтина — един обезмаслен фиксатор, който не оставя петна, така че може спокойно да се прекара ръка по него. Остава само миризмата.

Бруър погледна часовника си.

— Скоро ще стане пет часа. Не ми се иска да губим нито минута. — Той погледна доктор Кенеди. — Ще наредя да ви изпратят младия човек в моргата. Кога мога да имам първия доклад?

— Ще пътувам с вас до управлението. Оттам колата ви ще ме закара веднага в моргата и в шест часа ще имате първите резултати от аутопсията. Естествено, вътрешните органи не могат да бъдат прегледани така бързо; искам да кажа, че ако преди това нашият млад приятел евентуално е получил някакво приспивателно, това няма да може да бъде установено преди обед. Също така няма да е възможно по-рано да кажем и какво е ял за последен път, какво е времето на храносмилането и какво е съотношението му към момента на деянието.

Бруър извика детектива Гетски:

— Погрижете се да откарат кадилака до лабораторията.

Той тъкмо се канеше да се качи с лекаря в служебната си кола, когато непосредствено една след друга се появиха иззад ъгъла на Деланси стрийт две бързи коли, приближиха се с голяма скорост и спряха много близо до бордюра.

При остро изскърцване на спирачките и шума от триещите се гуми и полицаи, и любопитни погледнаха към безцеремонните шофьори.

— Журналисти! — извика униформеният полицаи откъм групата минувачи. Този вик прозвуча като предупреждение.

Репортерите и фотографите се изсипаха от колите.

Силните ръце на закона обаче им препречиха достъпа до кадилака. Не им помогнаха нито молби, нито протести.

От покрива на едната кола проблеснаха болезнено белите вакуумни светкавици в развиделяващото се утро. Камери, въоръжени с телеобективи, обхванаха местопроизшествието, лимузината, минувачите, полицейските служители и колите им.

Двама репортери се втурнаха към Бруър. Те познаваха ръководителя на комисията по разследване на убийства. Едва ли можеше да остане непознат за някой журналист, чиято работа го отвеждаше в полицията и в съдебните зали.

— Какво се е случило, шефе? — попита припряно Пат Мърфи от „Херълд“. — Какво има? Убийство? Самоубийство? Работа на гангстерите от подземния свят ли? Любовна история? Грабеж? Изнасилване? Казвай, Бруър, пресата е ухото и съвестта на данькоплатците.

— Накарайте хората, които ви дават хляба, да ви обикнат — извика към инспектора Дан О'Кефи от „Трибюн“.

Бруър махна небрежно с ръка сред многобройните възгласи. После поклати глава.

— И ние самите не знаем още за какво става въпрос. Един мъртвец — това е всичко. Трябва да потърпите, независимо от това дали ви изнася, или не. Именно защото ми плащат от данъчните суми, трябва да поставя интересите на мирните граждани над интересите на пресата! Съжалявам, но не мога да постъпя иначе. Наминете по-късно към нашите хора, които отговарят за печата, а сега опразвайте полесражението, преди да сте разсърдили момчетата ми!

Той даде на хората си кратки, но недвусмислени нареждания, измъкна се от навалищата и поведе доктор Кенеди към служебната кола.

Лоуит и Слоун тръгнаха с Потър и Колинз.

Един от двамата сержанти, които бяха охранявали колата, изтича бързо подир инспектора.

— Може ли да се върнем в районното?

— Само след като служителите от следствения отдел и научно-техническата служба напуснат местопроизшествието. Погрижете се да ни бъде изпратен по най-бърз начин писменият доклад с точното обозначение на времето за всеки детайл от обаждането по телефона до завършването на служебните ви задължения на това място.

Инспекторът пропусна доктор Кенеди да влезе пръв в колата, облегна се назад на задната седалка, опъна крака и изпусна гъсти кълба цигарен дим пред себе си.

Моторът изрева късо, синята светлина започна да се върти и в същия миг прозвуча пронизващият предупредителен вой на сирената.

[1] Централа на полицейския президиум, главно управление. (Б.изд.) ↑

2. АНТОНИО, НАРИЧАН ТОНИ ВАЛДИВА

През бавно вдигащите се сутрешни мъгли над Ийст Ривър започнаха да светлеят позеленелите медни плочи на сградата на Сентър стрийт 240. Светлините на отделни групи прозорци не оставяха съмнение, че в много отдели на главното управление хората не знаеха що е нощна почивка. В пристройката на Брум стрийт бяха ярко осветени прозорците на четвъртия и седмия етаж.

Бруър накара шофьора да спре до бордюра.

— Колкото и да бързае, доктор Кенеди, не трябва да забравяме стомаха си.

Той нареди на шофьора да чака и заедно с лекаря се отправи към Фланегън, денонощния сборен пункт на полицейските служители.

Въпреки твърде ранния час локалът беше посетен добре, защото за хората от главното управление службата превръщаше всяко време на денонощието в една част от еднообразния ритъм на непрекъснатата работа.

Едно силно еспreso, сланина с яйца на очи и накрая глътка уиски — всичко това ободряваше духа.

Минаваха колеги, чуваха се кратки въпроси и оскъдни отговори, всеки бързаше по своята работа.

Бруър качи в чакащата полицейска служебна кола лекаря, напомни му още веднъж да изпрати първия доклад колкото се може по-бързо и изчезна под арката на входната врата.

В служебната си стая Бруър прегледа пристигналите след тръгването му съобщения, изготвени от неговия отдел. Нанесе по тях различни забележки и ги подготви за обичайната служебна обработка. Едно тежко престъпление имаше предимство пред останалите закононарушения и тъй като задачата му беше да разследва убийството на шофьора на кадилака, той предаде по-маловажните случаи на съответните отдели, които започваха работата си през деня.

Първи пристигна при шефа си детективът Сарг.

— Мъртвецът зад волана на луксозната лимузина е самият Тони Валдива. Впрочем един стар познат. Вече два пъти осъждан. През 1953 получил в Денвър две години заради изнудване, но излежал само шест месеца, остатъкът му бил опростен от комисията за помилване. Две години по-късно бил осъден в Чикаго на три години затвор за незаконно притежаване на оръжие, обаче пак се показали снизходителни към него и след девет месеца се радвал отново на свободата си. Наложеното му задължително явяване в полицията било опростено от един милостив съдия. От края на 1957 е живял ту в Лос Анжелис, ту в нашия район на Ню Йорк. Той е под закрилата на „синдиката“. Колегите от отдела за наркотици са го задържали шест пъти. Пет пъти прокуратурата е била принудена да оттегля обвинението поради липса на доказателства, а когато след шестото арестуване се явил за разглеждане на делото пред съдебните заседатели, бил оправдан. В две от водените наказателни дела срещу Тони за контрабанда с наркотици е умирал внезапно главният свидетел на обвинението, а в останалите четири процеса е изчезвал безследно. Обичайните случайности, шефе, които се срещат винаги при протежетата на „синдиката“. Адвокат на този младеж е бил винаги Сам Грийнберг, който...

Бруър го прекъсна:

— Знам, той е пледирал в съда също и за Франк Костело и Джо Адонис, а ако не ме лъже паметта, той беше известно време и адвокат на Лъки Лучано. Когато се пуска в ход един мошеник адвокат от такава категория и класа, тогава дейността на повереното му протеже сигурно е от голяма важност за шефовете на гангстерите. Учудвам се само, че е регистрирал кадилака на свое име.

Сарг подреди пред инспектора цяла колекция от снимки и отпечатъци от пръсти, взети от справочната картотека.

— Може би Тони си е мислил, че веднъж ще му тръгне по-добре по така наречения коректен начин. Освен това се е чувствувал вероятно толкова сигурен, че е счел за излишно регистрирането на луксозната си кола на името на някое подставено лице. Няма никакво съмнение в идентичността му с мъртвеца зад волана. При сравняване на снимките от различни години той в никакъв случай не изглежда като немаскирания Тони Валдива от полицейските фотографии, защото е променял твърде много външността си чрез формата на прическата и

на веждите си, чрез различно подстриганите младежки мустачки и понякога чрез гладко избръснатото си лице. Но отпечатъците на пръстите са необоримо доказателство. — Сарг запрелиства бележника си. — От 18 януари е живял постоянно в един апартамент на хотел „Станмор“. Записал се е като гост на хотела за продължително време. Впрочем този млад човек, умрял рано, вероятно го очакваше голямо бъдеще — чак до електрическия стол... Роден е на 6 февруари 1935 в Рипосто, малко градче на западното крайбрежие на Сицилия. На четиригодишна възраст слязъл заедно с родителите си в пристанището на Ню Орлиънс. Баща му, Джовани Валдива, бил задържан от полицията през 1944 година в Маями, понеже подвел жена си да стане проститутка; при сбиване с полицейски служители, при което Валдива нанесъл на един от тях няколко рани с нож, бил застрелян при опит за бягство. Очевидно несъгласната на такава работа съпруга сама се била оплакала в полицията. Оттогава изчезнала безследно.

Бруър побутна към детектива смачканото си пакетче с цигари.

— Ще претърсим апартамента на Валдива в „Станмор“. Може би персоналът от хотела ще ни даде някои опорни точки.

Лоуит, Гетски и Слоун влязоха в стаята един подир друг. Съобщиха кратко, че „операцията“ е завършена. Кадилакът се намирал вече в двора на лабораторията за оглед от специалистите, а Тони бил освободен от опитни ръце от скъпите си, но съвсем излишни дрехи при работата на доктор Кенеди, след което бил положен по правилата на изкуството на една от мраморните плочи в моргата.

— Преровихме основно костюма му, както правим обикновено — започна доклада си Слоун, — но на пръв поглед не изглежда да сме намерили нещо особено. Съдържанието на джобовете му сме подредили добре в отделни пликове. — Детективът извади от джоба си списък и зачете: — Документ за самоличност с изтекъл срок и валидна шофьорска книжка на името на Антонио Валдива. На снимката на документа за самоличност лицето му е гладко избръснато. Освен това черен портфейл от истинска крокодилска кожа, седем чека по 100 долара, три по 50 и 136 долара в банкноти. В джоба на жилетката му имаше още 5 долара и петдесет цента в сребро, а в портфейла три снимки на силно деколтирана дама, която на една от снимките е с черни коси, а на другите две — със съвсем светли. Но няма съмнение, че е една и съща личност. В един страничен джоб открихме още и една

квитанция от „Америкън Експрес Къмпани“ за полет категория лукс от Ню Йорк до Париж — Лисабон — Рим — Атина — Бейрут и обратно. В друго отделение на портфейла открихме изтъркана пожълтяла снимка, на която личи семейна двойка и цяла сюррия деца. Заедно с нея имаше и кредитна карта на „Дайнър Клъб“. В задния джоб на панталоните се намираше паспортът му в кожено калъфче. Всички визи са наред. Освен това Тони е носил у себе си различни дребни предмети от масивно злато като едно цигаре с мундщук от нефрит, джобно ножче, тежка златна табакера, украсена с фигури, златна верижка за ключове с халка и два ключа „Яле“, дори отварачка за бутилки и гребен от черупка на костенурка със златен предпазител.

Бруър се изправи.

— Съставете преписката по делото, Слоун. Отбележете всички данни с точност до минута. Знаете, че и най-добрата памет след кратко време изпуска по нещичко, което може да има фатални последици. Започнете с обаждането по телефона на непознатото лице в първи район. Поискайте да ви дадат оттам по телефона още веднъж целия разговор. Не пропускайте нищо! Поне — той въздъхна — колкото се може по-малко! Сарг донесе първите данни от справочната картотека. — Той взе снимките и листовите с отпечатъците от пръсти заедно с регистрационната карта на Валдива от масата и ги подаде на детектива. — Отивам с него, Гетски и Лоуит в хотел „Станмор“. Струва ми се, че след обстойното претърсване на жилището на нашия млад приятел ще ни се отвори доста работа. Вие, Слоун, ще останете тук в службата и ще ни служите за свръзка.

Чакащите репортери в коридора се нахвърлиха върху инспектора и тримата детективи. Сервираха най-невероятни слухове, за да могат да доловят поне частица истина във възраженията на полицейските служители. Затълпиха се към асансьора, заблъскаха се в светкавично препълнителната се кабина, втурнаха се подир четиримата мъже и във фойето.

Щом Бруър се настани до шофьора в служебната кола, всички замълчаха като по даден знак.

Инспекторът каза високо, та да могат да го чуят поне най-близко стоящите вестникари:

— Тъгъла на Хъдзън и Кристофър стрийт!

Групата се разпръсна. Всеки се стремеше първи да достигне колата си, за да може най-бързо да се намери на споменатия от Бруър адрес.

Но едва колата бе завила в Кенъл стрийт и инспекторът посочи надясно:

— 109 Уест 88!

С виеща сирена колата се понесе на север.

3. ЕЖЕДНЕВНА РАБОТА

Хотел „Станмор“ беше четиринадесететажна постройка с претрупаната фасада в характерния стил на двадесетте години.

Бруър нареди да спрат колата една пресечка преди хотела. Когато той и тримата му детективи минаха покрай сградата на 109 Уест 88 стрийт, полицейските служители си размениха многозначителни погледи.

Този адрес представляваше за всички спомен с историческо значение. В този хотел беше главната квартира на Арчи Стюърт, който при „Големия въоръжен обир на банковата кола“ беше плячкосал 427 950 долара суха пара. Дълго време нямаше никаква следа от престъпниците. Бяха задържани все нови и нови заподозрени, но всички трябваше да бъдат отново освободени. Това продължи до деня, когато Арчи Стюърт започна да „пее“ в затвора Данимора, където беше попаднал поради едно свършено друго престъпление. Той не го направи, за да облекчи съвестта си, а защото очакваше, че като главен свидетел на обвинението ще се отърве евтино. Това беше един от редките случаи, когато някой голям престъпник издава „сътрудниците си“, за да избегне многогодишен затвор.

Колкото и странно да беше, той остана жив след излизането си от затвора. Но преди всичко той дължеше живота си на обстоятелството, че неговите някогашни „съдружници“ нямаха повече възможност да го ликвидират. Бяха осъдени на доживотен строг тъмничен затвор. Джон Олис и Пърси Джери седяха затворени в Алкатрас, а Стюърт Уолъс и Томас Куин — в Данимора. Джон Манинг стана жертва на една „разправия“ между „колеги“. Бенинг Макнахън умря — колкото и странно да беше — от естествена смърт. Френсис Олис бе отпаднал от сметката чрез самоубийство. Джон Хюджиз бе изчезнал. ФБР го търсеше навсякъде, но той, изглежда, се беше изпарил като дим.

Тези спомени проблеснаха като светкавица в паметта на четиримата мъже, които се спряха пред входа на хотел „Станмор“ за кратко съвещание.

Инспекторът нареди на Лоуит да провери записаните данни в гаража в сутерена.

Гетски, „Мечката“, се зае с наблюдението на входа на хотела. Неговата сила бе напълно достатъчна да препречи пътя и на най-силния заподозрян, който би се опитал да офейка без негово съгласие.

Бруър се отправи към портиера заедно със Сарг.

Човекът в богато украсената ливрея с пришитите на яката кръстосани златни ключове ги изгледа отначало недружелюбно, но щом Бруър му тикна под носа полицейския си жетон, той изведнъж се превърна в изключително любезен събеседник.

— Господин Валдива живее при нас от 18 януари. Наел е един от най-скъпите апартаменти на четиринадесетия етаж. Салон, всекидневна, спалня и баня до нея. Той е спокоен млад господин, за когото мога да кажа само най-хубави неща. Струва ми се, инспекторе, че сте по погрешна следа.

Бруър се облегна на масата.

— Изглежда, приятелю, че доста пари са сложили в джоба ви, та се застъпвате така за един гангстер. Има ли между клиентите ви мнозина от неговите партньори? Може би ще е уместно да прегледаме основно списъка на посетителите ви, а след това да преразгледаме и въпроса за разрешителното на хотела.

Портиерът вдигна нагоре и двете си ръце в знак на искрен протест. Гласът му стана мазен.

— Откъде човек като мен би могъл да предполага, че такъв изискан гост като Антонио Валдива има някакви затруднения с полицията? Давам ви честната си дума, господин инспекторе, че...

Бруър го прекъсна:

— Оставете вашите уверения. Искам да знам дали Валдива е приемал малко или много посетители, искам да знам дали случайно в последно време не са ви направили впечатление някакви по-особени случки, искам да знам дали е водил междуградски разговори — с една дума, бих искал да науча колкото се може повече за този ваш почтен и знатен гост. Кажете на телефонистката да дойде и уведомете вашия директор. — Той хвана човека в елегантната ливрея за реверите и го притегли близо до себе си: — И винаги помнете, че при едно убийство някой може да бъде обвинен в укривателство и след извършване на престъплението. Това важи за вас и за останалия персонал.

— Убийство ли? — заекна портиерът. Беше му необходимо доста време, докато си възвърне самообладанието. — Ще ви кажа всичко каквото знам, инспекторе. Давам ви честната си дума. Може би обаче ще е по-целесъобразно, ако ви отведе в бюрото на директора.

Бруър го прекъсна:

— Само един момент още! Да ви е направило вчера впечатление нещо във връзка с Валдива? Да се е държал необичайно? Да е показал признаци на страх? Да е идвал някой при него?

Портиерът отговори отрицателно.

— Докато бях на работа, значи, от осем часа сутринта до шест вечерта...

Инспекторът го прекъсна с недоверие в гласа:

— Десетчасов работен ден ли имате? Как допускат такова нещо профсъюзите?

— Нищо подобно, инспекторе. Четири дни в седмицата работя по десет часа и един ден като помощен персонал по четири часа. По подобен начин се сменяме с трима колеги. Никой не надвишава трудовата си норма. Но, както вече казах, нито по-рано, нито пък вчера ми е направило нещо впечатление. Но може би нощният портиер или келнерът от нощната смяна на неговия етаж биха могли да ви дадат сведения. И двамата постъпиха на работа в шест вечерта и останаха до четири сутринта. Само днес рано сутринта видях при проверката на боновете за поръчки в ресторанта, които трябва да отнасям в счетоводството, че вчера в апартамента на Валдива е било сервирано за двама души. Значи е вечерял с някакъв гост в своите помещения.

— Дайте ми адресите на нощния портиер и на келнера на етажа.

Портиерът взе слушалката, поиска от отдел „кадри“ имената и адресите, записа ги на един формуляр за телеграма, който се намираще до него на масата, и го подаде на Бруър.

Инспекторът накара да го заведат заедно с детектива Сарг в стаята на директора.

Даниел Шермън, ръководителят на „Станмор“, показа изключително голямо разбиране.

— Имате нашата всеотдайна и безрезервна поддръжка. Ние отдаваме най-голямо значение на най-добрата ни съвместна работа с полицията. За нас и особено за мен Антонио Валдива беше един много симпатичен гост, който плащаше точно навреме — не мога да си кривя

душата. Спокоен, услужлив. Какво друго би могъл да иска някой хотелиер, освен пари в брой?

Бруър го прекъсна:

— Пари в брой ли, Шермън? Доколкото съм информиран, гостите, оставащи продължително време, заплащат обикновено сметките си с чекове. Не ви ли направи впечатление, че Валдива се отказва от така известните предимства на безкасовите плащания?

Директорът, изглежда, не се чувствуваше особено добре.

— И да, и не, инспекторе. Наистина постоянните наематели заплащат най-често с чек. Но господин Валдива спомена, че банковата му сметка била в Лос Анжелис, където искал да се премести не след дълго. Може би се беше отказал от създаване на връзки с банките в Ню Йорк от данъчни съображения. Във всеки случай той ни спестяваше всяко губене на време чрез протакащото се инкасово заплащане.

— Думите ви звучат толкова убедително, колкото и неискрено. Наистина не разполагам за съжаление с никакво доказателство, че това плащане в брой би трябвало да събуди подозрението ви. Но най-напред бих желал да науча за Валдива всичко, което според вас като опитен хотелиер би било от значение. При това не забравяйте, че става въпрос за убийство!

Шермън втренчи ужасен погледа си в инспектора.

— Убийство!? — Той започна да се разхожда нервно напред-назад. Като се стараеше видимо да даде колкото можеше повече обяснения, той заразказва припряно всичко, каквото му дойдеше наум. Но в случая се касаеше за твърде безполезни наблюдения. Самият той почувствува това и каза, за да се извини: — Имам толкова много административна работа, че ми остава твърде малко време за отделните посетители.

Телефонистката донесе отчетната книга за телефонни разговори, но в нея не се намери нито един регистриран междуградски разговор на Валдива.

— Това обаче не доказва нищо, защото не записваме имената на хората, които водят разговори от кабините до нашата телефонна централа с директно заплащане; завеждаме ги просто под названието „проходящи“. Всъщност не си спомням господин Валдива да е водил междуградски телефонни разговори по този начин. Естествено не мога

да гарантирам, че някой друг не е заявил при нас разговор, воден после от Валдива.

Сведенията бяха делови, но не можеха да послужат за нищо.

Бруър помоли директора да му отвори апартамента на Валдива. Той не пропусна да му признае, че не става въпрос за искане с правно основание, тъй като не разполагаше с необходимата съдебна заповед за обиск, необходима предпоставка за легалното влизане в чуждо жилище. Разбира се, нямало никакво място за съмнение, увери го той, че при тези обстоятелства такава заповед за обиск ще бъде изготвена. Но едно доброволно отваряне на вратата означавало значително спестяване на време, което имало голямо значение при разследването на едно убийство. Той намекна, че полицията умее да цени направените ѝ услуги.

Шермън веднага прояви готовност да изпълни желанието на инспектора. Той взе от сейфа главния ключ, какъвто трябва да има управителят на всеки хотел, за да може да влиза във всички стаи в случай на внезапна опасност.

Заедно с Бруър и Сарг той се изкачи с асансьора до четиринадесетия етаж.

Апартаментът на Валдива беше обзаведен малко старомодно, но затова пък хубаво. Двамата служители започнаха щателен обиск.

Шкафчетата и чекмеджетата не бяха заключени. Както и можеше да се очаква в подобни случаи, резултатът отговаряше на това обстоятелство. „Специалисти“ от типа на Валдива не заключваха шкафчетата и чекмеджетата си само тогава, когато не държаха нищо скрито в тях.

Бруър огледа внимателно всички мебели. Бръкна с ръка между тапицерията и дървените части. Придърпа масата, сложи върху нея един стол и опипа корнизите, където бяха закачени пердетата и завесите. Това място се считаше за любимо „тайно скривалище“. Но не намери нищо.

Сарг обърна наопаки всеки джоб, извади калъпите от обувките, претърси ги до върховете им, отвори една малка фотокамера, след като предварително беше установил, че не е заредена, разрови поединично всички чекмеджета и провери дали не е скрито нещо между мебелите и стените. Не намери нищо друго, освен няколко фактури, квитанции от хотела и от няколко магазина за мъжко облекло, фишове за

обзалагане при конни надбягвания, неизползвани билети за театър, книги джобен формат и различни проспекти. Никакъв бележник, никакви телефонни номера.

Бруър влезе в банята, където имаше две пътни чанти и един несесер. Прерови всичко.

Когато отново прекриваше прага след безрезултатното търсене, той закачи с лакътя си стъклена поличка, на която бяха подредени различни тоалетни принадлежности: одеколон, крем за лице, фиксатор за коса, ароматизатор за водата във ваната, хапчета за стомах, дезодорант, таблетки срещу главоболие и една голяма пудриера.

Тя падна на земята.

Капачето ѝ отскочи и от малките ѝ дупки се посипа фин бял прах по пъстрата мозайка на пода.

Дейвид Бруър, който живееше при родителите си в малката им къща, беше възпитан от мама Бруър на почти педантичен ред и болезнено чувство за чистота. И сега той се наведе почти механично, вдигна пудриерата, постави я на мястото ѝ и започна да събира и да насипва в лявата си ръка пръснатия прах с помощта на бръснарско ножче, което намери край тоалетните принадлежности.

Остатъкът почисти с един пешкир.

Като се изправи, той почувствува в носа си изведнъж някакъв особен гъдел, който раздразни лигавиците му за няколко секунди. Това своеобразно чувство стигна до гърлото му, след което премина също така бързо, както се и беше появило. Но ето че после го обзе странно и съвършено непознато смущение в равновесието, като че ли силата на притегляне на тялото му беше отслабнала. Той се облегна на рамката на вратата, започна дълбоко да вдишва и да издишва. Чувството на световъртеж премина бавно.

Той загледа втренчено белия прах в дланта си.

Извика към салона:

— Сарг!

Детективът се намери с няколко широки крачки при шефа си.

Директорът Шермън се примъкна любопитно.

Бруър взе с два пръста съвсем мъничко от белия прах и го поднесе към носа на Сарг.

След няколко секунди детективът каза:

— Не знам точно какво е, шефе. Може да бъде кокаин, морфин, хероин или някаква смес. Но в лабораторията ще го установят бързо. Едно е сигурно: това е наркотик!

Бруър отвъртя надупчения капак и внимателно прибра събрания прах вътре. С джобното си ножче издраска на дъното на кутията датата, часа и мястото на намирането и накара Сарг да постави инициалите си.

— Все пак това е крачка напред. Сега ще привлечем Хемлин и хората му от отдела за борба срещу контрабандата с наркотици и после кръгът на заподозрените в убийство вероятно ще се стесни. Ако тази кутия съдържа чист хероин, тогава се касае за сума от над 100 000 долара по цени на дребно. Хора са били убивани и само за 50 цента... — Той подаде кутията на Сарг.

— Веднага след завръщането ни в управлението да отиде в лабораторията!

Той благодари на Шермън, поучи го още веднъж, че при най-малката недискретност може да бъде обвинен в помагачество или укривателство при убийство след извършване на престъплението и се отправи със Сарг към партера.

Гетски, който чакаше пред входа заедно с Лоуит, нямаше какво да докладва.

Лоуит прочете направените от него извадки от регистъра на гаража. Според тях Тони Валдива бе излязъл с кадилака си от клетката предишния ден, 3 май, понеделник, в десет часа и четиридесет и пет минути сутринта, върнал се вечерта в седем часа и дванадесет и отново излязъл в девет часа и четиридесет и една. Човекът от гаража, който сега беше на дневна смяна, не могъл да каже нищо повече, но дал телефонния номер на колегата си от тогавашната нощна смяна — някой си Бъд Спайкър. При всякакви спешни случаи трябвало да има някаква телефонна връзка с всеки монтьор и контрольор от гаража. Лоуит се обади на Бъд Спайкър по телефона, каза му да се яви на разпит в два часа следобед, но научи веднага, че предишната вечер в компанията на Тони Валдива се намирала една дама, която седяла в кадилака до него. Спайкър не можеше да даде по-точно описание на външността ѝ, защото седял в кабината си малко настрани от изхода на гаража и вписвал данните, а и осветлението не било особено благоприятно. Забелязал само, че въпросната дама била облечена в

кафяво или светлокафяво палто. Когато се качвала в колата, му направи впечатление пъстрият ѝ копринен шал около врата и малката шапка, която носела ниско над челото си.

Бруър и тримата детективи седнаха в служебната кола.

— В управлението!

С въртяща се сигнална светлина и виеща сирена тежката кола се понесе към Манхатън.

4. ИГЛА В КУПА СЕНО

В малката заседателна зала Бруър обсъждаше резултатите от първите разследвания.

Слоун допълни своите бележки, които щяха да служат за по-късното подробно оформяне на протокола.

Инспекторът погледна ръчния си часовник.

— Сега ще отделим един цял спокоен час за обед и кратка почивка. Който иска малко да подремне, може да го стори на собствена отговорност. Не ми се вярва скоро да можем да се насним както трябва. Ще се обадя само още на Марк Хемлин от отдела за наркотици, за да насрочим колкото се може по-скоро с него и неговите хора едно съвещание. След това ще отида до Фланегън. Работната ни програма за следобед изглежда така: Сарг ще доведе нощния портиер, Слоун — келнера на етаж, Лоуит ще бъде готов за разпита на Спайкър от гаража, а Гетски ще остане тук на разположение. Иначе — добър апетит.

Той отиде в работния си кабинет и поиска да го свържат с ръководителя на отдела за борба срещу контрабандата с наркотици. Хемлин беше отишъл да обядва. Бруър накара да му запишат, че иска спешно да говори с него, и че след един и половина ще бъде на негово разположение.

Когато се приближи до обичайната си маса в ъгъла при Фланегън, четиримата детективи вече лапаха здравата. По време на хранене се говореше по принцип само за политика и спорт. След продължителна и трудна работа доктор Кенеди беше постигнал най-сетне своето: служителите престанаха да си развалят апетита и храносмилането чрез непрекъснати професионални разговори. С течение на времето им стана ясно, че духът и тялото се нуждаят от време на време от истинско разтоварване, за да се избегне неминуемото спадане на работоспособността. Изключенията си оставаха.

Пръв се надигна Гетски, за да заеме поста си на „човек в готовност“. Той изтъкна това специално, но другите знаеха, че без съмнение най-важната причина за това усърдно бързане беше кушетката, която се намираше в отделното помещение на дежурния. Подът се разтресе, когато Гетски си тръгна.

След малко Сарг и Слоун последваха колегата си.

Детективът Лоуит тръгна заедно с шефа си към главното управление.

В два часа пристигна Хемлин заедно с двама свои служители от специалния отдел за борба срещу контрабандата с наркотици. Представи двамата с имената Рой Брайън и Елвис Мелъри.

Въз основа на кратките си бележки Бруър осведоми посетителите си относно развоя на разследванията по случая Тони Валдива, като започна от телефонното обаждане в първи район и стигна до неокончателните резултати на специалистите по дактилоскопия и резултатите от научната лаборатория. Той приключи с посещението си в хотел „Станмор“.

— Колинз още не ми е изпратил анализа на белия прах, но не се съмнявам, че става въпрос за наркотик. Може би ще могат да ми дадат по телефона някакъв временен резултат. — Той взе слушалката, поиска да го свържат с лабораторията, включи високоговорителя и скоро след това се обади Колинз, който запитан за резултата от анализа, обясни, че се касае за хероин с чистота около 98,8% с общо тегло 386 грама. Той добави, че инспекторът ще получи още същия следобед резултата писмено, заедно с пудриерата и алкалоида, запечатан в стъклен съд според служебните изисквания.

— Антонио, наричан Тони Валдива, е задържан от нас многократно, както сте видели от досието — докладва Хемлин, — но това е първият път, когато ни се удава да докажем чрез вещественно доказателство участието му в търговия с наркотици, благодарение намирането на това изключително голямо количество хероин. За съжаление — той поднесе табакерата си на Бруър и на двамата служители и сам си запали цигара, — срещу мъртвец не може да се заведе процес. Платил е за вината си пред обществото. Но който и да го е ликвидирал, той е успял с това убийство да предотврати завеждането на съдебно дело, при което прокуратурата може би щеше да успее да обвини истинските задкулисни извършители. Предполагам,

че Тони Валдива е направил лекомислено някакви изказвания, възможно е да е рискувал с някаква скрита заплаха, която е накарала господата от „синдиката“ да действат, преди да е станало късно за тях. Наистина, възможно е също така при преработването на чистия хероин в разредената консуматорска смес да е отделял винаги по нещичко за себе си, докато е насъбрал тези почти четиристотин грама. В един хубав ден това е станало достояние на главния шеф. При строгите закони на организацията това е трябвало да доведе до съответната реакция. За мен си остава неясно защо не са му отнели плячката преди екзекуцията.

Елвис Мелъри подхвърли:

— Може би убиецът е допускал, че Валдива е носил хероина у себе си. Ако изходим от това положение, което засега изглежда вероятно, в момента на извършване на престъплението при Тони се е намирала някаква жена. Налага се изводът, че ѝ се е удало чрез кой знае какви измислици да подведе гангстера към среща със смъртта. Ако това се окаже вярно, тогава става въпрос за една пълномощница на „синдиката“. Може би го е метнала, че ще го срещне с някой купувач. Предполагала е, че е носил хероина у себе си, но ето че Тони се е показал твърде предпазлив, а може би и подозрителен. Не е взел веднага със себе си скъпоценния наркотик на мястото на срещата. Вероятно е искал най-напред да огледа по-подробно любителя на белия прах. Но онова, което е видял, е било само пламъчето от дулото на „Смит енд Уесън“. Непознатата за нас придружителка е могла да претърси убития, за да намери хероина. Била е сигурна, че ще го открие в някой от джобовете му, а не, да речем, скрит някъде в колата. Но тя не го е намерила, защото вие, инспекторе, сте го открили в банята на Валдива. Но главната задача е била изпълнена — неизпълнена останала второстепенната задача. Случват се подобни неща. Такава е приблизително теорията ми за протичането на последния час на Тони.

Хемлин се изправи.

— Тя си има много положителни страни, Мелъри! — Той погледна към Бруър. — Ще съберем всичкия материал, който би могъл да има каквато и да е връзка с мъртвеца. Мисля, че в този случай ще трябва вероятно да се обсъди някаква особена форма на съвместна работа между комисията по разследване на убийства и нас. Хората от

„синдиката“, които участвуват най-активно в търговията с наркотици, познават почти всички наши служители. Най-малкото разполагат с отлични фотографии и най-подробни описания на тези лица. Ето защо считам за целесъобразно да планираме съвместно с вас онези части от издирването, които са от наша компетентност. Вашите хора са непознати за престъпниците, търгуващи с наркотици. Но всичко това ще се определи от по-нататъшното развитие на нещата. Предлагам да обсъдим принципните въпроси заедно с шефа на полицията.

Бруър се съгласи веднага, свърза се със секретарката на най-висшето началство и помоли за определянето на час за разговор, като събщи и целта си. След няколко минути директорът на полицията го извика при себе си.

Съобщиха за пристигането на Бъд Спайкър от гаража. Лоуит се отпрати с него към едно помещение за провеждане на разпити. Шефът на полицията Джон Кинси прие двамата служители веднага след като му бе съобщено за пристигането им.

— Докладвайте ми за убийството, инспекторе. След това ще обсъдим въпроса за съвместната ви работа с отдела за наркотици.

Облегнат удобно на стола си, Кинси изслуша доклада на Бруър. Зададе му само няколко съвсем кратко формулирани въпроса. Сивосините му очи гледаха двамата служители открито и изпитателно. Той седеше с гръб към двата прозореца, така че лицето му беше в сянка, докато лицата на двамата му посетители бяха силно осветени. Въпреки това на по-тъмния фон ясно се очертаваха остри контури на високото му заоблено чело, изпъкналата брадичка и долната челюст. Леко къдравата му сребристая коса отразяваше падащата от обратната страна светлина.

След доклада на Бруър Хемлин изложи схващането си за съвместна работа.

Директорът на полицията си направи няколко кратки бележки.

— Имате пълното ми съгласие относно вашата съвместна работа. На вас оставям уговарянето на подробностите. Бих помолил за искане на съгласието ми само ако са необходими мерки, които са извън пълномощията на вашите отдели. — Той стана. — Вече десетина пъти ми се обадиха по телефона заради този случай Валдива. И не само от пресата. Има някои депутати от парламента, които показват учудващ интерес към случая. Надявам се, че ме разбирате.

Хемлин придружи Бруър до работната му стая. След кратко обсъждане на положението той си тръгна заедно с двамата служители.

Детективът Сарг доведе до писалището на инспектора един нисък, много дебел човек, който ръкомахаше оживено.

— Това е Тадеуш Клибацки, нощният портиер от „Станмор“, който е бил вчера на смяна. Малко се поразвълнува, защото го отведох най-напред до картотеката с отпечатъците. Нали знаете какво е положението днес, всеки се позовава на гражданските си права.

Клибацки се обърна към инспектора.

— Какво означава това? Може ли един детектив да пренебрегва гражданските права? Когато получаваш поданство, се заклех, че няма да нарушавам конституцията и законите на Съединените щати...

Бруър се усмихна дружелюбно и побутна ниския развълнуван човечец да седне в креслото.

— Никой не се съмнява в лоялността ви към конституцията и законите на тази страна. — Той отправи въпросителен поглед към Сарг, който с недвусмислено кимване показва, че в справочната картотека няма никакви улики срещу нощния портиер. — Безпокоим ви само за да ви помогнем да изпълните вашия граждански дълг. Убеден съм, че тъкмо един нов поданик на САЩ като вас ще бъде готов да послужи с удоволствие на властите в новоизбраната си родина да разкрият случая с долното убийство на Тони Валдива.

Клибацки се успокои веднага, почувства се важна личност.

— Бях доста изненадан, когато го прочетох в обедното издание на „Стар“. Кой би помислил такова нещо! Естествено, че се поставям с готовност на ваше разположение.

— Отлично. Ако някой път се нуждаете от нашата помощ, не се стеснявайте да ми позвъните: главно управление, телефон 31–00, вътрешен 34–71. А сега ми разкажете какво знаете за Тони Валдива. Особено ни интересува нещо по-необичайно, но и дребните неща могат да ни бъдат от полза. Най-важно от всичко е онова, което сте забелязали вчера вечерта.

Клибацки благодари за предложената му цигара, но помоли за разрешение да пуши пурата си. Запали я с големи церемонии.

— Мистър Валдива беше винаги много щедър. Това беше може би най-забележителната му черта, защото много по-рядко се срещат хора, които искат малко, а дават много, отколкото хора, които

непрекъснато досаждат на нощния портиер и в крайна сметка изваждат от джоба си двадесет и пет цента или половин долар. Когато започвах нощната смяна в шест часа вечерта, мистър Валдива почти винаги си беше в апартамента. Напускаше хотела някъде към осем часа, ако не си беше поръчал вечерята в ресторанта на хотела. Иначе, излизаше към десет часа. Рядко се връщаше преди два часа през нощта, а понякога и по-късно. Не мога да си спомня нищо особено, не го посещавах, искам да кажа, не го посещавах приятели, но затова пък при него идвах няколко дами. По-точно казано, той имаше не едно и две женски познанства, но при него дамите идвах винаги поотделно. В последните седмици ми направи впечатление една от тях, която му правеше компания много по-често и се задържа по-дълго време от останалите. Знаете какво имам предвид. Иначе другите му връзки бяха мимолетни, бих казал, краткосрочни, докато преди пет или шест седмици се появи тази жена; после започна да идва на всеки два-три дни, като или го отвеждаше нанякъде, или вечеряше при него. Височината ѝ е малко над средната, косата ѝ има светлокестеняв цвят, а може би е и тъмноруса. Винаги носеше шапка, но на вечерното осветление и без това е трудно да се разпознае точният цвят на косата. А и без друго тя винаги преминаваше покрай мен забързана към асансьора.

— Не ви ли е направило нещо по нея особено впечатление? — попита Бруър.

Нощният портиер поклати замислено глава.

— Доколкото разбирам от тези неща, тя носеше доста скъпи дрехи. През студените дни, каквито имахме в края на март и началото на април, видях по нея различни кожени палта, които положително са стрували хиляди долари. Веднъж тя носеше необикновено голяма ръчна чанта от крокодилска кожа, по-скоро приличаше на малък куфар. Друг път написа на моя пулт няколко реда за мистър Валдива, който не си беше в апартамента. Тя си свали дясната ръкавица и ми се струва, че камъчетата, проблясващи по пръстите ѝ, биха предизвикали голям фурор дори и във витрината на Тифани^[1]. При този случай, а и после още веднъж, когато тя използваше телефона на хотела до мене, за да говори с мистър Валдива, ми направи впечатление, че носеше пристегнат около врата си копринен шал, въпреки че роклята ѝ беше

силно деколтирана, а околната температура висока. Това ми се стори странно.

Бруър си водеше кратки бележки съвсем незабележимо и като че почти без интерес.

— А не говореше ли с някакъв особен акцент? Като чужденка? Имаше ли в говора ѝ нещо типично за някоя област?

— Не. Тя може да е от Ню Йорк или от Сан Франциско, не знам, слухът ми не може да различава добре такива неща.

— Знаете ли името на жената? Поне малкото ѝ име?

Устата на Клибацки се разтегна в крива усмивка.

— Не мога да ви услужа тук. Валдива наричаше всяка своя приятелка просто само „бейби“, винаги само „бейби“ — това сигурно му спестяваше неприятните последици от объркване на имената.

— А какво можете да ми разкажете за вчерашната вечер?

Тадеуш Клибацки изтръска пепелта от пурата си с голямо внимание.

— Тази дама пристигна някъде към осем часа вечерта или може би малко по-рано, профуча покрай мене както винаги и взе асансьора до четиринадесетия етаж. Когато след седем часа асансьорът премине на самообслужване — почти невъзможно е да се намери благонадежден персонал за нощно време, — аз пак мога да разбера най-точно къде спира асансьорът, тъй като до моя пулт има електрическо сигнално табло и телефонна връзка с асансьорната кабина. Нали най-сетне винаги може да се случи нещо. По-късно чух чрез телефонната централа, че мистър Валдива се свързва с обслужването на етаж; искаше да поръча вечеря. Това беше може би около осем и четвърт. Малко преди десет той мина през фойето, придружен от посетителката си. Но те не излязоха на улицата, а се отправиха към вратата на директния коридор за гаража, от което вадя заключение, че са отпътували с колата. Оттам минаваха винаги, когато при завръщането си мистър Валдива не намираще място на паркинга и беше принуден да оставя кадилака си в клетката в гаража.

— Не забелязахте ли някакви признаци за това двамата да са имали някаква разпрания помежду си? В добро настроение ли изглеждаха, или бяха възбудени? — Инспекторът загледа събеседника си изпитателно.

Клибацки отговори, без да се поколебае:

— Нищо особено не ми направи впечатление във външността им.

— Благодаря ви много! — Бруър считаше устния разпит за приключен и само обърна внимание на нощния портиер, че показанията му би трябвало по възможност да се протоколират. Той се обърна към Сарг: — Направете си съответните бележки.

Детективът придружи нощния портиер до асансьора и се отправи към Гетски, който хъркаше силно и си наваксваше така често пропускащата нощна почивка.

Слоун вкара в стаята келнера от четиринадесетия етаж, Макс Бендър.

— Всичко е наред, шефе. Личните данни са проверени.

— Седнете! — Инспекторът посочи стола встрани от бюрото. — Знаете ли защо са ви довели тук?

— Чух по радиото, че са намерили Тони Валдива застрелян зад волана на кадилака си. Можело да бъде убийство или самоубийство, горе-долу така се изрази репортерът. Когато дойде детективът, за да ме доведе при вас, аз събрах две и две и се оказа, че прави четири.

Бруър кимна замислено като че на себе си.

— Радиото и пресата ни отнемат всякаква възможност да задаваме изненадващи въпроси, но изглежда, ще трябва да се примирим с тази отрицателна страна на техническия прогрес. Впрочем аз и не вярвам, че би имало някакъв особен смисъл да ви надхитряваме. Вие положително ще ми дадете за всичко верни сведения.

— Инспекторе, ако искате моето алиби, то няма защо да се безпокоите. Бях на работа до сутринта. Това може да бъде потвърдено от десет, а може би и от двадесет души. Аз...

Бруър побутна към него смачканото си пакетче цигари.

— Интересуват ме само вашите наблюдения във връзка с Валдива и неговите редки гости. А после и най-големи подробности за всичко през вчерашната вечер.

— За съжаление няма да научите чрез мене нищо повече от това, което вече знаете. Когато сервирах вечеря в апартамента на Тони, всъщност никога не се водеха разговори, от които човек би могъл да подразбере нещо. Той подхвърляше за печалбите или загубите си при конни състезания, понякога споменаваше някое шоу, което му се е видяло особено интересно. Никога не можеше да се завърже с него

личен разговор. По-рано жените, които му правеха компания, се сменяха като пеперуди. За всяка вечеря — нова приятелка.

— Откъде знаехте, че винаги се касае за някоя приятелка? — попита Бруър и изпусна дима от цигарата си на малки колелца към тавана.

— Разбира се, че не мога да го докажа, инспекторе, но най-последно не съм вчерашен. Забелязва се по тона, по някои други дреболии. Впрочем на мен ми е съвсем безразлично дали е ставало въпрос за платонически връзки или за някакви по-здрави отношения. Преди известно време настъпи промяна в това хоро. Една вечер се появи някаква дама, която с цялото си поведение се различаваше от останалите. Просто не беше от типа на онези едnodневки. Не знам дали е била нещо по-добро, но във всеки случай правеше съвсем друго впечатление от останалите момичета.

— Как се казваше?

— Бейби — отвърна Макс Бендър и се усмихна по същия начин, както и Клибацки, когато инспекторът му беше задал този въпрос. — Тони наричаше всяка съвсем просто „Бейби“ и това беше всичко, което съм чувал за имената на дамите, когато и да било. Опростен способ...

— А какво беше положението с посетителите от мъжки пол?

— Не мога да си спомня такива. Наистина, работя винаги нощна смяна, понеже е платена значително по-добре. Може би приятелите му са го посещавали през деня.

Телефонът иззвъня. Бруър взе слушалката, слуша внимателно известно време, после каза:

— Благодаря ви много. Помъчете се да задържите вашия посетител с някакъв разговор, докато пристигне някой от нас. Погрижете се да не му попадне в ръцете някой вестник!

Инспекторът написа на един лист:

„Гетски да тръгне веднага за «Станмор» и да доведе човека, когото ще завари при Шермън. Очевидно това е някой, който не знае още нищо за убийството, понеже чака при директора завръщането на Валдива.“

Бруър подаде бележката на Слоун, като му направи знак с очи.

Детективът ѝ хвърли един поглед и се отдалечи.

— Да ви е направило впечатление нещо особено вчера вечерта? — попита Бруър келнера.

— Не. Ако не се лъжа, мистър Валдива поръча вечерята малко след осем часа. Не мога да си спомня точно до минутата, защото различни гости искат постоянно напитки и други неща. Тони поглеждаше листа с менюто винаги съвсем бегло. Всъщност той не беше гастроним, така че и вчера поръча, без много да му мисли. Неговата посетителка обаче не беше съгласна с това и прочете целия лист. Реши да си поръча доматиена супа, телешко печено със спанак и картофено пюре, сладолед със сметана и мока. Мистър Валдива каза само да донесе всичко това двойно, и на него му харесвало. Сервирах им за пиене две мартини, две бутилки тъмна бира, три пъти уиски.

— Нищо ли не ви направи впечатление в поведението на двамата? Може би е имало някаква разправа? Признаци на нервност? За какво говориха?

— Вчерашната вечер не се различаваше по нищо от другите, когато тази дама му идваше на гости. Когато влязох в стаята, те разговаряха за свършено безразлични неща. Не мога да се закълна, че преди това са говорили за нещо друго, но всъщност това ми се струва твърде вероятно. Впрочем почти винаги, когато слагах масата или пък я разчиствах, посетителката си намираще настрани някакви занимания. Отиваше до прозореца или пък прелистваше телефонния указател. Това ми прави впечатление едва сега, защото се замислих.

— Каква би могла да бъде причината за едно такова поведение?

— Не знам, инспекторе. Може би не е искала да я оглеждам по-подробно.

— Но нали докато сте сервирали, сте имали чудесна възможност да я наблюдавате?

— И да, и не. Като келнер човек внимава много повече в ястията, чиниите, приборите и чашите, отколкото в хората. Поне аз се придържам към това правило от онази вечер, когато деколтето на една дама ме разсея толкова, че полях рамото ѝ с горещ шоколад.

— Напълно ви разбирам. Можете ли да ми дадете описание на посетителката на Тони Валдива, което поне донякъде да ни върши работа?

— Средна височина, тъмноруса, много красиво лице, но силно гримирано. Не мога да знам как изглежда без грим. Винаги страшно елегантно облечена, с много истински бижута. Твърде надменна, от типа на онези, за които обслужващият персонал не се състои от хора.

От друга страна пък винаги ми даваше един долар за пакетче цигари и никога не приемаше рестото. Но това само допълва образа на такива типове.

— Нищо ли не ви направи по-особено впечатление у нея?

— Понякога ми се струваше, че е по-млада, отколкото изглежда. Искам да кажа, човек има опитен поглед, забелязва дали една жена е живяла много повече, отколкото са й годините, когато направо се е похабила от живота. — Макс Бендър внезапно погледна инспектора. — За малко щях да забравя нещо от много разсъждаване. Тази жена носеше винаги около врата си шал. Сигурно е имала цяла колекция, всички бяха с различни шарки. Преди около две седмици, може да е и малко по-отдавна, аз тъкмо подреждах масата, когато тя излезе от спалнята. Вероятно не беше чула, че съм влязъл. Беше запалена само стоящата лампа. При слабата светлина не можах да забележа точно всички подробности, но тя за първи път не носеше шал. В момента, когато ме забеляза, тя рязко спря и вдигна лявата си ръка към шията. Тя закри нещо, поне това беше впечатлението ми. Веднага след това се опита да представи движението си като съвсем естествено, но ръката ѝ остана странно неподвижна, с прилепени пръсти до ларинкса, а цялата длан закриваше долната част на шията. Не бих могъл да се закълна, но ми се струва, че тя криеше някаква превръзка.

Бруър се наведе напред.

— Превръзка ли?

Бендър кимна:

— Както вече ви казах, помещението беше осветено лошо, но ми се стори, че за кратко време видях превръзка на долната част на шията ѝ. Горедолу под адамовата ябълка, с продълговата форма, разположена надлъжно. Ако не се лъжа, беше прикрепена с лейкопласт.

— Колко голяма ви се стори?

— Бих казал, горедолу колкото показалеца ми. Дълга осем или десет сантиметра и широка може би четири-пет сантиметра. Разбира се, че тези данни са твърде условни. Може би превръзката е била малко по-дълга или пък по-широка.

— След това никога вече ли не сте виждали жената без шал?

— Само веднъж още, докато сервирах, успях да зърна краищата на превръзката изпод шала, който се беше поразместил. Този път ми се

стори по-малка. Струва ми се, че беше — той се поколеба, замисли се — дълга колкото палеца ми. Под розовия лейкопласт имаше марля.

Слоун се върна и съобщи:

— Гетски вече тръгна.

Бруър кимна и отново се обърна към келнера.

— Кога забелязахте това?

— Миналата сряда. Но, общо взето, инспекторе, цялата работа ми се стори незначителна. Една безсъмнено много суетна жена, която пилее страшни пари за външността си, ще се опита естествено да прикрие и една рана на врата си. Може би някой път Тони Валдива е посегнал не твърде нежно към нея — той носеше постоянно дълги нокти, заострени с пиличка. Напълно го считах за способен на гневни избухвания, въпреки че външно винаги изглеждаше сдържан.

Бруър се замисли известно време.

— Все още не знам какво значение може да има наблюдението. Все пак не е изключено... — Той замълча. После стана. — Във всеки случай благодаря ви за разумните разсъждения. Ще бъде необходимо да ги протоколираме. Моля, придружете детектива Слоун.

Щом остана сам, Бруър си поръча двойно еспресо, включи конферентната уредба, натисна клавиша с надпис „Д-р Кенеди“. Щом от високоговорителя прозвуча гласът на лекаря, инспекторът попита:

— Докладът ви готов ли е? Чудесно! Изпратете го, колкото по-рано, толкова по-добре. А сега имам един важен въпрос за вас. Има ли възможност да се направи извод за някаква рана по големината на превръзката и положението ѝ на тялото?

Доктор Кенеди отвърна по своя леко ироничен начин:

— Напомняте ми за един учител, който задал на ученика си задачата да изчисли възрастта на капитана по дължината на кораба и височината на комина. Дейвид, ако не можете да ми дадете някакви по-светни данни за големината на превръзката и мястото ѝ на тялото, едва ли ще мога да ви помогна. Но въпреки това — започнете с постното си описание.

— Става въпрос за превръзка към основата на шията, малко отстрани на хрущяла, разположена хоризонтално. Преди около две седмици била дълга от осем до десет сантиметра и четири-пет широка. Обаче миналата сряда била приблизително колкото един палец. Значи е намаляла, от което като невежа си правя заключението, че раната е

станала по-малка. Може би ще мога да ви помогна и с още нещо, докторе. Човекът, който е видял превръзката два пъти, мисли, че раната може да е причинена от някой много буен любовник. Значи, нараняване с остри нокти.

— Струва ми се, че вашият наблюдател има само посредствени медицински познания. Една десетсантиметрова рана, причинена от нокът, вероятно може да възникне при една много ожесточена борба, но едва ли може да бъде последица от изблик на темпераментни чувства. Рани от този вид са типични при престъпленията срещу морала. Но поради самото естество на нещата те се причиняват от жени на мъже, а не обратното. Наистина във вашия случай може да става въпрос за някаква превръзка, която да е имала единственото предназначение да прикрива белези на душене.

Бруър го прекъсна:

— Не, докторе, тази хипотеза отпада. Жената, за която става въпрос, носела шал, за да не се вижда превръзката. За прикриване на белези от душене би била достатъчна и копринената кърпа. Тъй като с шала е маскирала превръзката, под нея трябва да е имало някаква рана.

— Това изглежда напълно логично. Но при дадените обстоятелства не ми се вярва една относително толкова голяма превръзка да служи само за защита на някакво кожно нараняване. Срещу това говори и фактът, че жената я е носила, макар и умалена, повече от две седмици. По-близо до ума е предположението, че става въпрос за следоперативна превръзка.

— Отлично, докторе! Тази мисъл ми изглежда доста вероятна. Сега, значи, остава въпросът, дали все пак не бихте могли да изчислите възрастта на капитана по дължината на кораба и височината на комина?

След малко лекарят се обади:

— Продълговата форма на превръзката и разположението ѝ вдясно долу на шията показват хирургическа намеса върху щитовидната жлеза. Разбира се, че с това мое становище мога и да греша. Но все пак това е най-вероятното предположение.

— Често ли се извършват операции на щитовидната жлеза?

— Зависи, Дейвид, от това, какво разбирате под „често“. Общо взето се числят към редките операции, защото не са и съвсем

безопасни. Въпросът за честотата им зависи и от възрастта на пациентите със заболяла щитовидна жлеза.

— В този случай става въпрос за жена между двадесет и пет и тридесет години.

— По мое мнение операциите в тези възрастови граници са твърде редки.

— Считате ли за възможно броят на извършените хирургически операции в един период от две до три или в краен случай до четири седмици на жени със заболяла щитовидна жлеза на възраст между двадесет и пет и тридесет години в клиниките на Ню Йорк да е толкова малък, че едно издирване на самоличността на отделните пациентки да има донякъде смисъл и изгледи за успех?

— Струва ми се, че на този въпрос може да се отговори без колебание с „да“.

— А как мислите, докторе, кога е могла да бъде направена тази операция? Може би ще ви даде някаква опорна точка големината на превръзката преди две седмици, както и намаляването на размерите ѝ миналата сряда.

Доктор Кенеди замълча за малко, след което гласът му прозвуча във високоговорителя замислено:

— Ако вземем предвид модерната хирургическа техника, бих казал, че операцията е извършена може би преди не по-малко от три седмици.

Бруър му благодари, остави слушалката на мястото ѝ и извика Сарг.

Задачата беше да се идентифицира непознатата, която вероятно е претърпяла операция на щитовидната жлеза. Това можеше да стане по заобиколен път, като се установи мястото на хирургическата намеса. Наистина, в Ню Йорк имаше десетки болнични заведения, федерални и вътрешноградски болници, както и няколкостотин частни клиники. А пациентката е могла да бъде оперирана и в някое заведение извън Ню Йорк, в Ню Джърси, Ню Хевън или пък някъде другаде. Но разследванията трябваше да започнат в Ню Йорк.

Дори и това да приличаше на търсене на игла в купа сено...

[1] Известен бижутериен магазин в Ню Йорк. Б.пр. ↑

5. ОТ МАЛКИТЕ КАМЪЧЕТА СТАВА МОЗАЙКА

Лоуит донесе съставения с Бъд Спайкър протокол. Човекът от гаража нямаше какво друго да каже, освен онова, което беше съобщил вече по телефона. С него винаги можеха да установят телефонна връзка. В справочната картотека нямаше нищо срещу него.

Няколко минути след Лоуит се появи и Слоун. Протоколът с Макс Бендър съдържаеше всички данни, които имаха някакво значение.

Един служител от отдела за информация на пресата дойде при инспектора задъхан. Репортерите чакали нетърпеливо, но упорито поне някакви по-точни сведения, от които да направят сензационни заглавия.

Бруър продиктува на референта кратко комюнике, което съдържаеше много повече общи приказки, отколкото факти.

После заедно със Слоун, Лоуит и Сарг обсъди общия резултат, получен от показанията на келнера и съвета на доктор Кенеди.

— Няма да е лесно предпазливото проучване във всички хирургически клиники, понеже много лекари гледат твърде сериозно на професионалното си задължение да пазят тайна. Следователно в никакъв случай не бива да става дума за убийство. Може би най-лесно ще преминем през стената на лекарската професионална тайна с някоя по възможност безобидна история. Нека казваме просто, че някаква жена на възраст между двадесет и пет и тридесет години е била ранена в главата при автомобилна катастрофа. Не сме намерили никакви документи за установяване на самоличността ѝ. Вследствие на шока тя е загубила паметта си. Единствената особеност по нея е белегът в основата на шията, непосредствено до хрущяла. Предполага се, че се касае за операция на щитовидната жлеза, извършена преди около три седмици. Струва ми се, че по този начин ще получим имената и адресите на евентуално интересуващите ни пациентки. Ако някъде се появят подозрения, че не се обаждаме от полицията, тогава просто ще помолите те да ви позвънят. При това в никакъв случай не бива да

назовават нашия отдел, а просто ще споменават главното управление и номератора, който не говори нищо. Вероятно ще можем да зачеркнем без особени трудности и сравнително бързо онези пациентки, за които сме сигурни, че не ни интересуват. Списъкът на избраните от нас лица в никакъв случай не може да бъде особено голям. Но въпреки изключителната спешност на тези разследвания не ми се иска някой от вас да забрави да вечеря. И ако не се случи нещо извънредно, в единадесет часа вечерта е край на работното време. Положително ще имаме по-големи изгледи за успех, ако започнем отпочинали утре сутринта в осем часа, отколкото ако сега претоварваме безсмислено духа и тялото си.

Той предостави на тримата детективи да разпределят работата помежду си.

Още докато даваше по телефона кратък доклад на директора на полицията, Гетски въведе човека, който беше чакал завръщането на Тони Валдива при директора на хотела Шермън.

— С този тип ще трябва да се позанимаем по дължко, шефе — каза детективът и сложи на масата масивен „Колт“, калибър 45. — Незаконно носене на оръжие, което може да причини смъртоносно нараняване — така гласи тази хубава дефиниция — и освен това в ръцете на престъпник, пуснат на свобода под гаранция. Вече изисках от Потър досието на Джо Бонети.

Бруър завъртя светлината на писалищната си лампа към новия посетител.

Той видя едно странно, птиче лице. Свръхголемият остър нос правеше още по-отблъскващо впечатление, защото стърчеше на слабо лице с хлътнали страни и силно изпъкнали настрани скули. Очите му бяха разположени дълбоко в очните кухини. Зениците им останаха неестествено разширени дори и при силния сноп светлина — един почти сигурен белег, че този човек е наркоман. Главата му бе покрита с тъмно черна, неестествено лъскава, къдрава коса. Във вратовръзката му беше забодена платинена игла със забележително голям брилянт.

Инспекторът стана, заобиколи бюрото си и се спря близо пред Бонети.

— Какво искахте всъщност от Тони Валдива?

— Някога бях чел в една книга, че не е необходимо да отговаряш пред полицаите. Тогава поне няма да могат да ти обръщат всяка дума

наопаки. Аз...

Преди Бруър да може да се намеси, ръката на Гетски се стовари на рамото на човека като малък парен чук. Той падна като подкосен.

Детективът го вдигна от земята като пакет и го сложи в стола на инспектора.

— Аз няма да ви обръщам думите, но така ще ви извия врата, че Синг Синг^[1] ще си спести тока за електрическия стол. Мога така да ви изкривя от бой, та и най-великият професор да не успее да открие и най-малките следи по тялото ви — дори и при аутопсията! А сега отговаряйте на въпросите на шефа, преди да съм изгубил търпение!

Бонети прекара език по устните си. Отвесните бръчки от горната част на носа надолу покрай ъгълчетата на устата му потръпваха. Той дишаше бързо и на пресекулки. Гласът му излезе от гърлото дрезгав, на къси интервали:

— И да ме убиете от бой, пак няма да чуете от мен и дума!

Гетски погледна инспектора въпросително. Бруър направи едва забележимо отрицателно движение. Той седна на ръба на бюрото си и заговори почти монотонно към човешката фигура, която се беше свила на стола, наведена напред.

— Вие знаете, разбира се, че ви заплашват няколко години затвор, защото — той внимателно взе колта в ръце — сте носили скрито у себе си заредено тежко огнестрелно оръжие. Понеже вие сте престъпник, осъден условно, това ще означава за вас, първо, нов дългогодишен строг тъмничен затвор и второ, ще трябва да си излежите и остатъка от условно опростеното ви наказание. Ние можем, ако сте достатъчно послушен, да забравим, че сте носили пистолета под мишницата си скрит в кобур. Детективът би могъл да заяви, че оръжието се е виждало, тъй като дръжката му е стърчала от джоба ви. В този случай то би било открито носено оръжие, което е едно съвсем ново положение, и то значително по-благоприятно за вас. А от друга страна пък, за вас би било неизгодно, ако детективът даде показания, че при появяването му сте се опитали да извадите колта. Това значително ще утежни положението ви. Разбира се, че решението за това, как ще изглежда бъдещето ви, е изцяло във ваши ръце. Може би сега ще поразмислите все пак още веднъж дали не е по-добре да отговорите на въпроса, защо сте искали да посетите Тони Валдива, а?

Бонети бръкна в левия джоб на палтото си. Извади една табакера, отвори я и я приближи съвсем близо до очите си, както правят късогледите хора. След това взе една цигара от нея, запали я и пое дима с явно облекчение. Започна да говори равномерно и спокойно:

— Познавам Валдива много бегло. Когато го срещнах вчера случайно...

Бруър го прекъсна, без да промени тона си:

— Къде?

— На улицата. Мисля, че идваше от хотел „Астор“ и се беше отправил към 42-ра улица. Почти се сблъскахме. Тогава ми каза да го посетя в „Станмор“. Не знам какво искаше. Може би вие ще го попитате.

Бруър погледна Гетски, който веднага разбра погледа му, и каза все така безразлично на детектива:

— Свържете се в съседната стая с прокурора. Нали тъкмо сега разпитва Валдива. Нека го попита кога и къде е имал среща с Бонети.

Преди детективът да отвори вратата, Бонети махна с ръка.

— Добре, спечелихте. По-добре е да призная и да ви спестя въпросите към Тони.

— Благодаря ви за вежливостта. Впрочем кога видяхте Валдива за последен път?

— Завчера вечерта в бар „Елит“ на Бродуей.

— Сам ли беше или в компанията на мис... — Инспекторът се престори, че не може да се сети за името.

— Имам предвид брюнетката, с която се е сблизил твърде много от няколко седмици — не мога да се сетя как се казваше. Мис...

Бонети поклати глава отрицателно.

— В бар „Елит“ жените са нежелателни. Твърде често съм виждал Тони придружен от дами, но тъкмо в последно време бях постоянно болен.

— Но, Бонети, сега, след като смръкнахте от табакерата си малко кокаин, а може би и хероин, сте доста бодър. Не го усуквайте. Ние дори и приблизително не сме толкова наивни, колкото ни смятат във вашите среди. Времето минава и аз искам най-сетне да разбера какво искахте от Тони. Вярно, че и вие самият сте консуматор на наркотици, но ми се струва невероятно да сте искали да си набавите праха от него.

Би било необичайно, ако вие като наркоман сте същевременно и търговец на наркотици. Опитът ни е научил, че шефовете бързо се отърват от такива елементи, които са и много приказливи. Изпращат ги в провинцията или на оня свят.

Гетски извади табакерата от джоба на палтото, преди Бонети да може да му попречи дори и с някакво вяло движение на съпротива. Сега той седеше почти изправен на стола си.

— Мисля, шефе, да изчакаме, докато отmine действието на последната доза, която взе нашият приятел. — Гетски отвори табакерата и разрови цигарите. — Съвсем не е лошо направено. Две от тези цигари са имитация. Ако се натискат леко, от един малък отвор излиза облаче бял прах. — Той погледна към Бонети, който с леко отворена уста бе втренчил погледа си в табакерата като хипнотизиран. — Ние ще направим с вас пък друга сделка. Едно смъркане на кокаин срещу едно изречение истина. — Той повдигна Бонети от креслото, сграбчи го здраво и го заблъска пред себе си към вратата, отвори я и се обърна към шефа си: — Ще наредя да го впишат временно и да го затворят в единична килия. В зависимост от по-нататъшното му поведение ще формулираме донесението до прокуратурата.

Викът на Бонети се задуши в дланта на Гетски, която покри пресъхналите устни на разкривеното му лице като херметичен похлупак.

Тази сцена не беше приятна за инспектора.

— Тихо, Гетски, никакъв шум, никакво насилие! Вършете всичко колкото се може по-незабележимо. Щом уредите формалностите, идете в съвещателната зала. Предполагам, че там се работи вече здравата, включете се и вие.

Детективът тъкмо прекрачваше прага със своя човек, когато се появи Колинз в бялата си престилка и учудено поклати глава при вида на тази странна двойка. Той кимна на Бруър, седна, извади от чантата си два нагъсто изписани листа хартия, фотографии и скици и ги разпростря пред себе си.

— Най-напред изследвахме подробно ръкавиците на мъртвеца, намерени в кадилака. За да бъде съвсем сигурен, наредих да огледат с микроскоп не само външната, но и вътрешната страна на кожата, а освен това и да я подложат на обработка с реактиви. Но получихме само негативни резултати. Следователно няма съмнение, че ръцете на

Валдива, както и ръкавиците му, не са влизали в никакъв допир със стрелящо огнестрелно оръжие. Тази констатация за ръцете му произтича от прегледа на вътрешната страна на кожата на ръкавиците, понеже дори и да се навлече на ръката ръкавица, попадналите в порите изгорели газове неизбежно оставят ясни белези, които могат по всяко време да се установят по повърхността на кожата на ръкавицата. Споменавам това само от теоретични съображения, защото едва ли може да се допусне, че някой ще сложи ръкавици на самоубиеца след извършване на деянието. Въпреки това не исках да пропусна и тази практически несъществуваща възможност.

Бруър разгледа фотографиите, скиците и чертежите, които експертът побутна към него по бюрото.

— С това версията за самоубийство отпада.

— Без съмнение. Револвери от типа на „Смит енд Уесън“, особено новите модели, се отличават с изключително високо качество и голяма точност. И количеството на отделяните изгорели газове е твърде малко. Въпреки това и най-малките количества от тях оставят следи, които могат да бъдат установени съвършено точно и по физичен, и по химичен път. Липсата на такива субстанции по ръката и ръкавицата представлява необоримо доказателство, че той не е държал оръжие, възпроизвело изстрел.

— Направихте ли веднага прожекционен филм от снимките със сравнителния микроскоп?

— Доктор Кенеди ми изпрати още преди обед извадения от трупа на Валдива куршум, който е маркиран като веществено доказателство. Изследваните по него резки от нарезите на цевта са съвършено идентични с резките на куршумите от намереното в кадилака оръжие, с които бе извършен съответния тест. Снимките, направени със сравнителния микроскоп — тук имате по един комплект от по четири снимки на характерни особености, — представляват обосновано доказателство за това, че смъртоносният изстрел е бил даден от намереното на местопроизшествието оръжие. А тук виждате допълнително сравнителни снимки на капсулата на гилзата от смъртоносния куршум и на други четири опитни гилзи, които са изстреляни от същия револвер. Следите от ударника са абсолютно идентични.

— Благодаря, Колинз! — Инспекторът постави всички снимки и документи към преписката Валдива. — Имате си копия, нали?

Експертът се усмихна.

— Дори в три екземпляра. Сигурното си е сигурно. Иначе, току-виж, поискали от прокуратурата втори комплект от всички материали поради някакви никому неизвестни и никого незасягащи причини и ще се вдигне адски шум, ако се изгуби време с прекопирването.

— Какво стана с изследването на влакната и на парченцето конец от подгъва?

Колинз извади от чантата си няколко други формуляра и картони, по които бяха налепени снимки.

— Останалите по ключалката на дясната врата на колата закачени влакна, тоест до седалката откъм шофьора, произхождат от вълната викуня. Това е най-скъпата вълна, която се преработва чиста само в Чили и Перу от козината на животните лама и видовете гуанако и уанако, живеещи в Кордилерите. Наистина не може да се определи точно от кой от двата вида животни произхожда тази вълна. Имахме на разположение само шест влакна. Но изработеното от този материал палто е без съмнение изключително скъпа дреха. Обикновено когато се изнася в други страни, вълната викуня се преработва почти винаги със смеси. Един специалист ме увери, че днес тази вълна се смесва с други текстилни влакна дори и в Чили и Перу. При нас даже платовете от викуня, „разредени“ до 50 процента с друга вълна, минават за скъпи и качествени. Моят достоверен източник е на мнение, че едно три четвърти дамско палто, изработено от чиста викуня, струва над хиляда долара. Това значително стеснява кръга на доставчиците. — Колинз започна да тъпче лулата си. — Тази новина положително ще ви зарадва. Освен това заслужава да споменем и малкото парченце от конца на подгъвния шев, което се е закачило на ключалката заедно с влакната. Установихме доста сигурно състава на оцветителя на този копринен конец. Ако успеете да се доберете някога до палтото, то влакната от вълната викуня и коприненият конец от подгъвния шев положително ще могат да бъдат идентифицирани като пасващи към едно определено повредено място — при условие, че то вече не е изкусно замрежено и поправено. Тук имате — експертът посочи снимките — цял комплект цветни снимки в естествена големина,

освен това и увеличенията в три различни размера, цветните копия и анализите от оцветяващата субстанция.

Колинз се изправи.

Инспекторът го придружи до вратата.

— Дори и не подозирате, Колинз, колко ви завиждам. Вие работите с уловим материал: с числа, тежести, точно установими величини, а ние трябва да се справяме с абсолютно субективни елементи. От неопределените форми на човешките чувства трябва да моделираме познаваеми форми. — Той смачка цигарата си, която бе изпушил едва до половина. — Още веднъж ви благодаря много.

Когато Колинз отвори вратата към коридора, на вратата на чакалнята се появи Потър.

— Най-важните резултати са готови. Може би ще прегледате материала? — И той сложи на бюрото няколко протокола, снимки и скици.

Бруър седна и предложи на посетителя удобния стол вляво от себе си. Погледна часовника си.

— Започвам полека-лека да огладнявам, но все пак нека най-напред огледаме заедно резултата от вашите изследвания.

Потър подреди материала.

— Най-интересното е това, че оръжието, с което е извършено деянието, е било снабдено със заглушител.

Инспекторът вдигна учудено погледа си.

— Но когато го намерихме край Валдива, не видях нищо подобно.

— Дойде ми идеята да се огледам по-подробно едва когато забелязахме следи от изгорели газове зад улея на мерника. Това става само в случаите, когато на цевта се постави заглушител. Шумозаглушаващото действие на тази специална тръба се състои именно в това, че тя възпира излитащите газове от барута и така ги обезшумява. При този процес малки отклонени частици се насочват назад и се наслояват по всички недостатъчно уплътнени места между тръбата на заглушителя и цевта на оръжието. По оръжието, с което е извършено деянието, открихме следи от гумен пръстен, вероятно с тясна цепка, благодарение на което е било възможно да се поставя на дулото през мерника. Употребата на заглушител ни обяснява и обстоятелството, че очевидно никой не е бил алармиран от изстрела,

нито пък е било привлечено нечие любопитство. Разбира се, към това трябва да прибавим, че е настъпило и допълнително заглушаване на детонационните вълни, защото изстрелът е даден във вътрешността на колата.

— Изключителни резултати, Потър.

— Нито във вътрешността на колата, нито по външните ѝ повърхности можахме да фиксираме използваеми отпечатъци от пръсти. Отначало бяхме много щастливи, когато съвсем в лявата част на предното стъкло, почти до гумения уплътнител, открихме три великолепни отпечатъка. Но при огледа и идентифицирането им установихме, че причинителят им е един от полицаите, изпратени веднага на местопроизшествието от първи район. Той си призна, че се е опрял с лявата си ръка на предното стъкло при опита си да погледне във вътрешността на колата. Като не се смята това разочарование, нашите специалисти по дактилоскопия нямаха друга работа. — Той въздъхна тихо. — Та и кой ли би извършил все още престъпление без ръкавици, когато в стотици криминални истории непрекъснато се описва, че един такъв отпечатък може да означава подпис под смъртна присъда!

— Трябва да се огледаме за нови възможности, Потър. Струва ми се, че дори сме успели вече в някои отношения.

— За моя бранш виждам малко мрачни перспективи, инспекторе. В това отношение Колинз е по-добре. Въпреки всичко и аз се опитвам, изхождайки от чистата дактилоскопия, да достигна до някои други по-особени методи. Ето тук например има няколко цветни стереоснимки. — Той извади няколко цветни диапозитива от целофанените им пликчета и ги подаде на инспектора заедно с портативен диаскоп. — Въз основа на тези цветни стереоснимки успяхме да възстановим съвсем точно положението на мъртвеца и да поставим кукла с подвижни крайници в съвършено същото положение. Това пък вече ни даде възможност да изчислим траекторията на изстрела и ъгъла на попадението. Така установихме точно мястото, откъдето е стреляно.

Бруър разгледа двойните снимки една подир друга във вдигнатия срещу осветлението диаскоп.

— С червената линия сте маркирали сигурно траекторията на куршума, нали?

— Да, и то с вероятност, която граничи със сигурност. Убиецът е стоял непосредствено до сваленото стъкло на вратата до шофьора. С изпънатата си ръка е насочил револвера към по-близката до него лява страна на гърдите на Валдива. Това може да се приеме за сигурно. Онова, което не успяхме да разясним, е въпросът дали убиецът е бил левичар, или не. — Той проследи с металически молив разноцветно пунктираните линии върху една скица на местопроизшествието. — Виждате, инспекторе, че убиецът е могъл да даде изстрела в така установената посока както с лявата ръка, така и с дясната — ако е бил застанал малко по-наляво.

— Свършили сте забележителна работа във всяко едно отношение, Потър. Струва ми се, че липсата на така важните отпечатъци от пръсти може като нищо да се компенсира чрез подобни резултати, постигнати с толкова тънък усет.

Потър, видимо доволен, си запали тънка пура, подръпна няколко пъти с наслада и стана.

— Ако нямате нищо против, инспекторе, ще взема целия материал отново с мен в лабораторията и ще ви го изпратя рано сутринта, защото ми се иска да го преработя основно още веднъж и да го подредя хронологически. Ако се получи нещо ново — ние сме заети и с допълнителен материал за разследване, — веднага ще ви уведомим. Впрочем не мисля, че можете да имате кой знае какви надежди.

Той прибра снимките и скиците си с любовна загриженост и напусна стаята.

Бруър се облегна в стола си. Призна си, че чисто и просто е уморен. Съсипан. Направи си равносметка. Само случаят Валдива му беше струвал над петнадесет часа непрекъснато нервно пренатоварване, само със съвсем малки почивки. От започването на нощната служба от предишната вечер бяха изминали почти двадесет и девет часа. В криминалните романи, във филмите, по телевизионните екрани детективите, инспекторите и комисарите никога не се уморяваха. Те всички бяха от една страна супер хора, защото минаваха без сън и храна, а от друга страна живееха далеч под нивото на обикновените смъртни, също и под нивото на преследваните от тях престъпници, защото бяха имунизирани срещу всякакво човешко чувство и не бяха способни на любовни вълнения. Те представляваха такъв човешки тип, какъвто няма нито в главното полицейско

управление на Ню Йорк, нито в дирекцията на полицията в Хонолулу, нито в полицейския президиум в Хамбург, нито в префектурата в Париж или в добрия стар Ню Скотланд Ярд. Защото и полицаите са хора, размишляваше Бруър. Беше учудващо само защо във всички детективски романи ги описваха съвсем погрешно.

Ще трябва да се примирим с това, приключи размишленията си инспекторът, погледна ръчния си часовник и се нареди да стане и да отиде да вечеря набързо при Фланегън, когато в стаята му влезе един куриер и му донесе доклада от бюро на главния медицински експерт.

Доктор Кенеди беше анализирал резултатите от аутопсията и от лабораторните изследвания.

Смъртта на Тони Валдива беше настъпила вследствие прострелване на сърцето и предизвиканата след това силна вътрешна кръвозагуба. Следите от изгорели барутни газове около самата рана не оставяха съмнение, че изстрелът е даден отблизо, но липсващото подуване на кожата и тъканите в близост до отвора на раната изключваше изстрел при допряно до тялото дуло на оръжието. Лекарят считаше, че разстоянието между дулото на оръжието и мястото на навлизане на куршума в тялото е някъде между половин и един и половина сантиметра.

Хипотезата за самоубийство не можела да бъде опровергана от гледна точка на чистата съдебна медицина. Ако тя е вярна, продължаваше разсъжденията си доктор Кенеди, тогава би трябвало Валдива да е левичар, тъй като каналът, оставен от куршума, се намира под ъгъл от около двадесет и осем градуса към правата в посока отляво — надясно. А това изключва по анатомически съображения стрелянето с дясната ръка. При това положение на канала от куршума всеки човек, който борави с десницата, би трябвало да държи оръжието с лявата си ръка, а с палеца на дясната да натисне спусъка. Но за една такава абсурдна поза нямало нито един-единствен пример в изключително богатата литература върху най-различни видове самоубийства с ръчно огнестрелно оръжие.

Освен това опитът учеше, че самоубийците опират здраво до тялото си револвера или автоматичния пистолет, а тази характеристика също така липсваше в разследвания случай.

Доктор Кенеди отбелязваше, че малко посмачканият оловен куршум бил предаден в лабораторията с надлежната маркировка и с

гравирания негов личен знак.

Изследването на вътрешните органи и анализите на съдържанието на стомаха, пикочния мехур, бъбреците, черния дроб, далака и червата не са показали следи от токсични субстанции, а в частност и от каквито и да било алкалоиди, така че Валдива поне в един известен срок от най-малко пет-шест дни преди смъртта си не е взимал нито хероин, нито кокаин, нито пък каквито и да било други наркотици. Цялостната картина от резултатите говори против всякаква форма на някаква наркомания, защото обичайните в такива случаи консумирани количества оставят ясно доказуеми следи дори след въздържание от две и повече седмици. Възможно е и липсата им да е последица от провеждане на лечение за отвикване от наркотици, за каквото обаче липсваха признаци.

Анализът на съдържанието на храносмилателните органи представляваше цяло меню: остатъци от домати, печено месо, вероятно телешко, спанак, картофена скорбяла, млечна захар и казеинови деривати, кристална захар, хидрати, елементи от бирени ферменти, оксидационни отпадъци от употребата на концентриран алкохол.

След преценяването на всички резултати доктор Кенеди ограничи времето, в което може да е настъпила смъртта, до тридесет минути; той беше означил като начало двадесет и два часа и двадесет минути, а като крайна граница бе посочил двадесет и два часа и петдесет минути.

Бруър написа във временната преписка съвсем кратко резюме от доклада и се изправи.

Докато слизаше към партера, идеята да отиде при Фланегън му се стори изведнъж скучна и празна — от шест десетилетия „ченгетата“ от всички категории си пиеха там еспресото или пък набързо обядваха и вечеряха. Искаше му се поне половин час да не мисли по служебни въпроси. Не искаше да разказва нищо на колегите си, нито пък те да му разправят нещо. Не искаше да вижда нито Слоун, нито Гетски, нито пък Сарг или Лоуит. Искаше му се да разглежда съвършено други тапети, да вижда други лица и — да яде.

След като изясни за себе си този въпрос, той почувства в добавка към апетита си и една почти непоносима жажда.

На тротоара размисли. Първо му се искаше нещо морско. Някаква дълбоководна риба с подправки. Към нея сухо силно бяло вино. „Шабли“, помисли си той.

Рибният ресторант „Сует Сийфуд“ беше нещо подходящо. Отправи се с колата си към Фултън стрийт и по време на краткото пътуване се радваше на предстоящите съвършено непрофесионални удоволствия.

Не остана разочарован.

Когато почти след един час влезе в работния си кабинет, целият свят и особено случаят Валдива му изглеждаха в далеч по-розова светлина, отколкото преди благотворната вечеря.

Четиримата детективи се намираха в заседателната зала, в която бяха поставени допълнително три временни телефонни линии. Те бяха задоволили глада и жаждата си на смени — разбира се, при Фланегън.

— Досега нищо полезно за нас — докладва Слоун. — Никога не бих си и помислил, че толкова много хора си имат неприятности с щитовидната жлеза. Веднъж тя функционира твърде силно, друг път твърде слабо, веднъж трябва да се отреже парченце от нея, друг път пациентът получава субстанция от щитовидната жлеза, за да се подобри горенето в организма. Всичко това научих предвидливо от доктор Кенеди. Впрочем той си отиде у дома и помоли да ви кажем, шефе, че за нещастие телефонът му ще бъде развален до утре сутринта.

— Какво става с Бонети? — попита инспекторът.

— До преди десет минути беше горе-долу добре — докладва Гетски. — Помолих дежурния да телефонира, когато започне да буйства. Стационарният лекар е осведомен. — Той добави многозначително: — За всичко. Когато на Бонети му омекнат краката и по главата го избие студена пот, когато сърцето му се разхлопа, тогава ще получи, разбира се, една депо инжекция за кръвообращението си, но останалото ще бъде вой и скърцане на зъби. След това ще видим какво ще правим. Докторът обаче е на мнение, че може да стане полунощ, докато той бъде готов.

— Кажете на лекаря, че трябва донякъде да го поддържа, да мине без колапс. Има достатъчно заместители, които отначало имат упояващо действие. Искам да го имам готов за разговор утре сутринта в осем. — Той погледна сътрудниците си сериозно. — В единадесет

часа приключва работният ден — ясно ли е? Освен ако... — Той помълча. После бавно добави: — Ще отида още до шефа на полицията.

Той се отдалечи, взе всички материали под мишница и се отправи към най-висшия си началник.

Джон Кинси го прие набързо. Беше тръгнал към кмета на града, но се позабави малко, за да чуе доклада на Бруър.

— Надявам се, че имаме напредък. Пресата е надала вече вой!

После инспекторът го изчака да излезе пръв и се върна в работната си стая. Обади се на Хемлин и уговори кратка среща с него.

Обсъдиха досегашните резултати от разследването, изгледите за по-нататък и заплануваната съвместна работа.

Точно в единадесет часа той си тръгна.

[1] Синг Синг — известен затвор в Ню Йорк — Б.пр. ↑

6. ДЕНЯТ СЛЕД ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО

Когато Бруър минаваше по коридора към стаята си, репортерите се налепиха по него като репей.

По загадъчен начин бяха публикувани подробности по убийството на Тони Валдива в „Глоуб“. Ожесточената конкурентна борба за сензацията на часа се разрази като бурен протест срещу предпочитането на един-единствен журналист.

Инспекторът се закле във всички светии, закрилници на полицията, че дори не е чел съобщението в „Глоуб“, и че няма нито пряка, нито непряка връзка с него. Но това не намали водопада от упреци и въпроси, който го заливаше. Въпреки заплахите и ловките уговорки, той остана верен на твърдия си принцип да не дава никога информация за още неизяснени случаи.

— Онова, което публикуват изобретателни репортери, е извън компетентността на съответните ни служби. Обаче офицерът, отговарящ по въпросите за печата, не се намесва в разследванията на комисията по убийствата, както и ние уважаваме работата на неговия отдел. Той дава гласност на комюникето си. И това е всичко. А то се ограничава с факта, че сме тръгнали по някои следи. — Той вдигна рамене, направи с ръце широко движение, изразяващо съжаление, и изчезна зад вратата, която водеше към бюрото му.

Първи се появи детективът Сарг и докладва за резултатите от разследванията в болниците. Той подпомагаше паметта си, като поглеждаше бързо в купчинка листове.

— Искахме да пресеем още през нощта поне най-важните болници. Не можахме да изпълним заповедта ви да се приберем в къщи в единадесет часа. Стана един часа, преди да свършим с телефонирането, но ми се струва, че спяхме толкова по-добре. Списъците ни обхващат сто тридесет и една пациентки на възраст между двадесет и четири и тридесет години, които са претърпели операция на щитовидната жлеза между 12 и 27 април. По-тесният подбор се спря на петдесет и четири жени. За по-нататъшното

стесняване на кръга аз се зах с двадесет и една, Слоун с осемнадесет, а Лоуит с петнадесет. Някои от тях отпаднаха още през нощта по твърде наложителни причини. Така например две от тях бяха междувременно умрели, пет не бяха излизали изобщо от болниците след операцията, а в други случаи различни обстоятелства убедително изключваха всяка възможност за участие в убийството на Тони Валдива. Сега продължаваме да пресяваме останалите. Лоуит и Слоун са извън службата. Гетски е долу при Бонети. Ако сте съгласен, шефе, да се огледам и аз сега за моите кандидатки. Ако всички резултати се окажат отрицателни, тогава ще започнем издирването и във втората група болнични заведения. Ако и това не ни доведе доникъде, ще разчепкаме списъците на частните клиники.

— Съгласен. Междувременно ще се заема с Бонети.

Когато Бруър влезе в единичната килия, където се намираше Бонети заедно с Гетски и лекаря, той забеляза опустошителното въздействие от прекъсването на наркотика, характерно за всеки наркоман.

Лекарят дръпна инспектора настрана.

— Вашият клиент ще бъде още кратко време в относително спокойно състояние, защото се намира под въздействието на доста силен упойващ препарат, който получи по мое нареждане; разбира се, не съдържа алкалоиди. През нощта е получил два пъти хлоралхидрат. Но трябва да очаквате скоро да стане неспокоен. Пътят до истинското буйстване след това е твърде кратък и затова то е изненадващо за лаиците. От чисто медицинска гледна точка би трябвало да изпратим този човек веднага в някоя психиатрия. Но детективът ми каза вече, че очаквате да научите някои неща при разпита.

— От табакерата на Бонети конфискувахме твърде ловко скрит запас от наркотик — хероин или кокаин — не знам точно какво представлява белият прах, но и в момента ми е съвършено безразлично. Щом Джо се събуди и получи истински глад за своя бял „стъф“, ще му покажа табакерата... — Бруър се усмихна.

Лекарят го прекъсна:

— Ако искате да чуете мнението ми, инспекторе, ще ви кажа, че ще преживеете разочарование. Човекът не е получавал истински „подкрепления“ от четиринадесет часа. При един такъв тежък случай на наркомания вече би се стигнало до буйстване, ако не го бяхме

упоявали със значителни количества от други медикаменти. Безсмислен е всеки опит да карате подобна човешка развалина да ви каже дори едно смислено изречение, без да ѝ дадете обичайния наркотик!

Бруър се загледа замислено пред себе си.

— Смятате ли, докторе, че това не ми е известно поне приблизително така добре, както и на вас? Но ние разполагаме със значителните резерви, скрити в лъже цигарите на Бонети! Мишки се ловят със сирене, а наркоманите с кокаин или нещо подобно. Ще му предложи една разменна сделка. Няколко полезни информации срещу разрешението да смръкне малко бял прах.

Лекарят се отправи към вратата, отвори я, но преди да прекрачи прага, се обърна отново назад.

— Понякога страдам от внезапно настъпваща и отново бързо изчезваща глухота, която е пък толкова по-силна!

Преди Бруър да може да отговори нещо, вратата се хлопна.

Изглежда, че шумът разбуди Бонети. Той се огледа наоколо, покри очите си с ръце, издаде някакви нечленоразделни звуци, опита се да стане и се строполи на пода.

Гетски отиде до умивалника, намокри един малък парцал, който беше достатъчно голям, за да се измие човек, но недостатъчен да направиш въже от него, и започна старателно да разтрива главата и лицето на Бонети.

Измина доста време, преди у него да се покажат признаци на живот. Съвършено неочаквано арестантът скочи на крака, поколеба се и се заклатушка към вратата. Преди да успее да сложи ръка на дръжката ѝ, детективът го вдигна като безпомощен пакет и го сложи върху нара.

— Хайде да не правим разходки, момчето ми, а да започнем един хубав разговор. Инспекторът е много любопитен да чуе какво имате да му разказвате.

Бонети едва ли схвана смисъла на думите. За него те бяха звукосъчетания без съдържание. Той гледаше втренчено със свитите си зеници ту единия, ту другия полицейски служител.

Внезапно той се изправи с учудваща сигурност, отправи се към Бруър, хвана го с двете си ръце за реверите и започна да бърбори несвързани изречения. Гласът му се извиси до кресливо стакато.

Бруър отвърна лицето си. Повдигаше му се от горещия дъх на човека. С мощно движение той блъсна надолу ръцете на Бонети и го натисна да седне на неподвижно завинтения за пода стол.

— Можете да крещите, колкото си искате. Никой няма да ви попречи. Помещението е звукоизолирано.

Невидима сила започна да разтърсва тялото на Бонети. Зъбите му затракаха. Тънките му и дълги пръсти се впиха в бедрата му. Започна да скимти, свлече се на колене, протегна ръце и се просна по корем на пода.

Гетски го изправи с лявата си ръка, а с изпънатата си настрани дясна ръка му показва отворената табакера.

— Готов ли сте да говорите?

Внезапно, със силата на цялата си ненаситна жажда, Бонети се отблъсна от стената, на която го беше облегал Гетски. Опита се със светкавично протягане на ръцете си да достигне табакерата. Но с желязна хватка инспекторът го задържа до себе си.

Гетски отстъпи крачка назад, посочи фалшивите цигари, понатисна ги лекичко с показалеца си близо до отворчетата, които едва се забелязваха, така че от тях изскочиха съвсем тънки струйки бял прах.

— Джо, сърцето ми се къса, че пиляя на вятъра този така скъпоценен прах, вместо да...

Бонети се задъха. Тялото му се изпъна. Беше придобил съвсем неподозирана сила.

Ръцете на Бруър го държаха като в менгеме, обаче гласът на инспектора звучеше необичайно нежно.

— Ако сте готов да говорите, Бонети, добрият чичо Гетски ще поупражни пръстите си върху фалшивите цигари съвсем близо под носа ви. Във вашия случай мълчанието според едно златно правило може да означава и злато, но говоренето означава за вас наркотика, без който не можете да живеете.

Съпротивата на Бонети се пречупи също така бързо, както и беше започнала. Той увисна като полупразен чувал в ръцете на инспектора, който положи безпомощното му тяло върху нара.

Гетски се приближи до арестанта.

— Защо искахте да се срещнете с Тони Валдива? — Докато говореше, той взе предпазливо между палеца и показалеца си една от

фалшивите цигари: — Е, ще проговорите ли?

Бонети дишаше на пресекулки. Думите му прозвучаха измъчено:

— Оставете ме... оставете ме само веднъж да... кълна ви се... ще кажа всичко... нека само веднъж...

Бруър седна на ръба на нара.

— Първо говоренето, после смъркането. Това е редът на нещата и той не може да се променя. Знаете добре, Джо, че винаги държим на думата си.

Бонети започна да хъхри. Гетски го плесна по лявата буза с гърба на ръката си и с дланта — по дясната. Направи го колкото можа понежно, защото всъщност не искаше да бие арестанта, а само да го съвземе от обърканото му състояние дотолкова, че да може да даде полезни показания.

— Говорете де, Джо, колкото по-скоро се разбърбите, толкова по-скоро ще получите любимия си прах. И така, по желание на Валдива ли бяхте в „Станмор“? Или при него ви изпрати „големият шеф“? Или?

Бонети трескаво разтвори яката си и дълбоко пое въздух.

— Исках да го предупредя — когато изпадах в затруднение, винаги ме е подпомагал — с чист хероин — после сам си го размесвах.

Бруър го попита с напълно променен глас:

— За какво искахте да предупредите Валдива?

Измина известно време преди Бонети да отговори съвсем тихо:

— Трябваше да бъде убит... бяха подразбрали, че прави сделки за собствена изгода... исках да го предупредя.

Бруър кимна.

— Помислихте си, Джо, че за такова предупреждение Тони Валдива положително ще се покаже благодарен... с пари или... — Той продължи с въпросите: — Хероин? Кокаин?

— Хероин. Само хероин. — Бонети опита да се изправи, но се отпусна безсилно назад: — Казах ви всичко, нали ми обещахте...

Бруър взе от ръката на Гетски табакерата.

— Ей сега ще стане, Джо. Понапрегнете паметта си още мъничко. Дори и да ви е трудно. Затова пък удоволствието ще е толкова по-голямо, когато получите праха си. И така — кой трябваше да ликвидира Валдива? Кой беше поръчителят?

Погледът на Бонети се местеше умолително от Бруър към Гетски.

— Дайте ми да смръкна поне мъничко! Едно предплащане... съвсем мъничко облаче... аванс за рая...

Той се наведе с видимо усилие към инспектора. Бруър натисна с пръста си съвсем слабо при отворчето на фалшивата цигара. Щом от нея се издигна мъничко бяло облаче, той го духна към Бонети и извърна главата си.

Дъхът на Бонети свиреше, когато той вдъхна бързо чезнещите бели пращинки, след което пак се отпусна на нара.

Гетски продължи да настоява:

— Какво става с имената! Извършителят! Поръчителят!

Бонети лежеше със затворени очи. След известно време той каза едва чуто:

— Не мога да се закълна. Това, което знам, е може би само слух... намеци... някои хора си шушукаха името „Хари Патлака“... — Той замлъкна.

Детективът повдигна от нара отпуснатото му тяло.

— А кой го е накарал?

Устните на Бонети се разтеглиха в конвулсивна усмивка.

— Каква полза имате, ако ви спомена името? Пиетро Нарди. — Той се закиска и смигна с влажните си очи. — Какво можете да направите срещу Нарди? Има връзки в най-висшите кръгове... депутати в парламента... знаете го тъй добре, както и аз... долу ръцете от Пиетро Нарди... той е шефът на „синдиката“ за закупуването... в Европа и в Близкия изток.

Щом Гетски поразхлаби хватката си, тялото на Бонети се смъкна пак назад. Той започна конвулсивно да трепери, дъхът му засвири.

Бруър се изправи и погледна Гетски.

— Извикайте лекаря! Бързо!

Тежката фигура на детектива се раздвижи по-бързо, отколкото можеше да се предположи за неговите размери.

Той остави вратата към коридора отворена около една педя.

Бруър отиде до умивалника, отвори крана, намокри кърпата, после я изцеди.

Той стоеше с гръб към нара.

Със сигурността на лунатик Бонети посегна към табакерата, оставена от инспектора на поличката до горната част на леглото, отвори я, взе фалшивите цигари, затвори табакерата, върна я на

мястото ѝ, скри скъпоценните цигари в носната си кърпа и я тикна под жилетката си.

Когато Бруър пристъпи към нара, размахвайки мократа кърпа, Бонети отново лежеше напълно неподвижен. Сякаш изобщо не забеляза как инспекторът разтри челото и лицето му.

Лекарят влезе в килията, последван от Гетски.

След кратък преглед той погледна двамата полицейски служители не особено дружелюбно.

— Не знам какво е ставало тук, а и не искам да знам. Обаче този човек трябва незабавно да постъпи за клинично лечение. Ще се разпоредя за всичко останало.

Бруър явно не обърна внимание на критичните забележки.

— Кога според вас Бонети ще бъде в състояние за разпит? Впрочем той ни разказа много хубави неща, но нали знаете, че ако не се спазва наказателно процесуалният кодекс, и с най-интересните показания не може да се направи нищо. За процеса не е достатъчен дори и протокол, свидетелите трябва да положат клетва пред съда. Следователно ще ми разрешите да ви помоля да се погрижите по най-добрия начин за физическото благоразположение на този наш приятел.

Преди лекарят да може да отговори нещо, инспекторът се отправи към вратата и изчезна заедно с детектива.

В работната си стая той завари докладите за досегашните резултати от търсенето на пациентката с белега.

Случаите, обработвани от Слоун и Лоуит, се оказаха празна работа. Само последната следа, подхваната от Сарг, изглеждаше да има изгледи за успех. Детективът беше получил информация в „Джуиш Мемориъл Хоспитъл“, блок Бродуей, 196 стрийт, относно една извършена на 15 април операция на щитовидната жлеза на двадесет и шест годишна пациентка, която според показанията на стационарната сестра е имала три четвърти дълго кафяво палто. Както тази сестра, така и сестрата от регистратурата мислят, че могат да разпознаят въпросната пациентка на показанияте им от Сарг репродукции от снимките, намерени у Валдива. Това не беше сигурно идентифициране, но и двете жени намерили силна прилика между жената на снимките и болната. Била е регистрирана в болницата като Белинда ван Дорен, живуща на Ийст 72 Медисън. Сарг бил вече тръгнал, за да се огледа на място за Белинда ван Дорен.

Инспекторът натовари Гетски със задачата да извади най-важните данни за Хари Патлака от справочната картотека. Той стана.

— След това вървете да обядвате, но по възможност не при Фланегън, защото самият аз съм решил да хапна тъкмо там нещо набързо, а имам извънредно силно желание като гарнитура към бифтека си да ям пържени картофи, вместо да се наслаждавам на доклада ви относно Хари. След обяд ще се видим пак тук.

7. БЕЛИНДА ВАН ДОРЕН

Едва Бруър се беше върнал от обяда, когато вратата се отвори и Сарг побутна да влезе в стаята, колкото учтиво, толкова и непохватно, една около тридесетгодишна жена.

Той му намигна през рамото на посетителката.

— Вече бяхме при чичо Потър, шефе.

Бруър кимна едва забележимо.

— Седнете, мис... — Инспекторът посочи креслото отстрани на бюрото си. — Мис ван Дорен.

Приликата на жената със снимките от портфейла на Тони Валдива беше очевидна.

Тя се поколеба, седна, разкопча светлозеленото си палто от туид^[1].

— Последвах вашия служител, без да съм задължена да го сторя, бих искала това да е ясно, понеже знам...

Бруър оглеждаше светлозеленото палто с известно разочарование. Той се усмихна любезно.

— Ние умеем да ценим такава готовност, тя положително не е нещо често срещано. Но разбирането ви ще облекчи както нашето положение — той направи една едва забележима пауза, — така и вашето.

Тя свали палтото от раменете си, запали си цигара и я постави внимателно в едно дълго цигаре.

— Не ми е ясно какво искате от мен. Вашият служител отказа да ми даде всякакви разяснения, намекна ми, че се отнасяло за някаква информация, но аз не мога да ви кажа нищо. Нищо не знам. Сега, като се замисля, намирам цялата история повече от странна. Най-добре би било да телефонирам на адвоката си, това е мое законно право.

Детективът Сарг отново намигна на шефа си.

— Тя беше много любезна и прояви готовност да ни послужи. Нека изпълним желанието ѝ, щом иска да говори с адвоката си.

— Кой е вашият адвокат? — попита Бруър.

Тя се поколеба.

— Ако не продължи много време, засега ще се откажа от...

Бруър разбра движенията на устните на детектива.

— Нямам нищо против да го уведомяте. Собствено, подобно искане поставят най-често лица, които са заподозрени в сериозно престъпление. Тъкмо вчера един гангстер, с тежки улики срещу него, се обади веднага на Сам Грийнберг. — Той я наблюдаваше внимателно.

Тя дръпна няколко пъти силно от цигарето си, изпусна дима и се закашля пресилено.

— Няма ли да ми кажете най-после за какво става въпрос? Защо трябваше да идвам при вас? Най-сетне сигурно е нещо важно, за да карате вашия детектив да измъква от леглото една дама. — Тя подръпна силно от цигарето си и добави: — Как се добрахте до името ми? И до адреса ми?

— Нямахме намерение да ви безпокоим, мис ван Дорен — отвърна инспекторът, — но след като Тони Валдива дойде за няколко минути в съзнание и назова името ви...

Тя втренчи невярващ поглед в Бруър.

— Той е дошъл в съз... — С припряно движение изгаси цигарата си в подметката на обувката, после стъпка все още тлеещата угарка и замълча.

Бруър кимна бавно.

— Не бива да вярвате на всичко, което пишат вестниците. Някои съображения ни накараха да съобщим, че Тони Валдива е мъртъв. Ако в момента на изстрела сърцето му е всмуквало кръвта, то той наистина е щял да умре веднага. Но в дадения случай куршумът е минал на милиметър от този важен орган. Въпреки това животът му беше в опасност, докато не беше извършена успешна хирургическа операция. — Той я погледна открито в очите. — Вие сте приятелка на Тони... — Той замлъкна, защото за малко щеше да каже „бяхте приятелка“.

Тя си взе нова цигара и я запали.

— Познавах го — бегло. Не знам защо е споменал името ми.

— И адреса ви — добави Бруър. — Останалото, което каза, беше почти неразбираемо, малко след това той пак изгуби съзнание, но лекарите са на мнение, че до няколко часа може би отново ще е в състояние да бъде разпитан. Е, сега може би ще ни разберете защо ви помолихме да дойдете тук. — Той добави, без да бърза: — Аз съм

главният инспектор Бруър, по-точно Дейвид Бруър, ръководител на комисията по разследване на убийства.

— Комисията по убийства ли? — повтори тя с престорена монотонност. Ръцете ѝ се вкопчиха здраво в ръба на бюрото, но въпреки това цигарата затрепери между пръстите ѝ.

— Мис ван Дорен, вие никак не се учудихте, като чухте от мен, че Тони най-напред е назвал вашето име и адрес, когато му се възвърна съзнанието. Не се учудихте и когато споменах за куршума, минал толкова близо покрай сърцето му. Не следва ли да си направя от вашето поведение извода, че новината за застрелването на Тони в никакъв случай не е била изненадваща за вас? А от това пък не следва ли, че сте знаели този факт?

Тя прекара език по устните си, отдръпна се от бюрото и се престори, че търси нещо в чантата си.

— Откровено казано, отначало изобщо не схванах какво ми казвате. Бях изтръгната от сън. От прекалена нервност въобще не разбрах какво разправяхте. От думите ви долових само, че Тони... искам да кажа мистър Валдива, е питал за мен. — Тя се поизправи малко, възвърна си присъствието на духа. — Едва сега забелязвам, че искате да ме „вкарате вътре“. Но тия не ми минават. Не можете невинни хора с подобни трикове да... — Тя не довърши изречението си.

Бруър кимна.

— Имате пълно право, мис ван Дорен, не би било лоялно да заблуждаваме и сплашваме данъкоплатците с това, което вие наричате „трикове“. Но дори и при най-голямата нервност едва ли можехте да не чуете, като ви казах съвсем ясно, че Тони Валдива е щял да бъде за малко убит. Ако това не ви е било предварително известно, и при най-голяма нервност едва ли бихте могли да се въздържите да не възкликнете от изненада. Но вас ви учуди само фактът, че Тони си е възвърнал съзнанието. Това означава, мис ван Дорен, че не само сте знаели за дадения срещу него изстрел, но и че сте били убедена, че този изстрел е убил Тони.

Той взе телефонната слушалка, престори се, че набира някакъв номер, заговори, поиска да го свържат с дежурния лекар и се осведоми за състоянието на Валдива. Бруър чувстваше втрещения поглед на жената срещу него, видя как тя следеше всяко движение на устните му.

Тя не подозираше, че той говори, без да е свързан с някого, че това беше разговор без събеседник.

След като известно време си даваше вид, че изслушва някакво дълго съобщение, Бруър каза:

— Тогава ще дойда сам при вас и ще запиша разпита на Валдива направо на лента... добре, това може да се направи... повторете още веднъж името и адреса...

Той подпря бележника си косо на ръба на бюрото и на бедрото си, така че не можеше да се види какво записва, и набеляза:

„Веднага да се потърси в жилището на ван Дорен кафяво палто с дълъг косъм и да се занесе на Колинз, който знае какво да прави. След малко ще поръчам кафе, погрижете се за това, чашката на жената да няма дръжка. След прибирането на подноса чашата да се отнесе веднага при Потър за фиксиране отпечатъците на пръстите й.“

Той каза още няколко думи в слушалката, затвори телефона и подаде бележката на Сарг. Детективът хвърли поглед на листчето, кимна и се отдалечи.

Белинда ван Дорен дишаше шумно, с отворена уста, размисляше, оглеждаше се несигурно и най-сетне каза:

— Не знам какво искате от мен, но отказвам всякакви показания. Не ме интересуват комбинациите ви. Но ако мислите да ме натопите в нещо, криво сте си направили сметката.

Бруър се облегна в стола си.

— Наистина ли мислите, че с подобно поведение ще облекчите положението си? Тони Валдива знаеше не само името и адреса ви, а — той се наведе над писалището съвсем близо до младата жена — той ни каза още със съвсем слаб глас, но ние разбрахме шепота му, че вие сте седели до него в кадилака, когато човекът е стрелял през прозореца. Трябва да сте видели престъпника. — Той внезапно я хвана под брадичката, вдигна нагоре неволно наведената й надолу глава и я загледа безмилостно в очите. — Мога да ви държа тук, докато ви се завие свят, мис ван Дорен! Вие сте свидетелка на едно тежко престъпление, а само това вече оправдава временното ви задържане. Обаче, освен това сте заподозряна, че не сте безучастна в това покушение.

Тя блъсна ръката му и скочи. Гласът ѝ беше креслив.

— С мен ще си строшите зъбите! Не знам какво е говорил в трескавото си състояние един умиращ. Вероятно всичко това е ваша измислица — в никакъв случай няма силата на доказателство. — Тя спря за малко, после добави с известно чувство за превъзходство: — Ако се замисля по-добре, изобщо не знам дали познавам някакъв Тони Валдива — може би бъркам името с някое подобно — във всеки случай избийте си от главата мисълта, че можете да ме натопите.

— Но... — Бруър се усмихна — отначало няхахте никакви съмнения, че сте близки с Валдива.

Тя повдигна рамене.

— Човешко е да се греши, а и изобщо отсега нататък можете да пресипнете от питане, но няма да чуете ни дума от мен, преди да е дошъл адвокатът ми. Законът ми дава право...

— Разбира се, че имате право, но предпоставка за него е да можете да се свържете със Сам Грийнберг. А след това адвокатът ви ще трябва първо да разбере къде сте задържана. В този случай разполагаме с доста възможности. — Той отново се усмихна. — Мога да ви предам за известно време на хората от научно-техническата служба, а после да ви разкарвам от едно районно в друго. Сам Грийнберг ще препуска насам-натам, без да знае къде ще може да намери протежето си. Естествено това не отговаря съвсем на наказателно процесуалния кодекс, но престъпниците не се съобразяват със законите. Може би това ще ни оправдае, ако и ние невинаги се придържаме строго към параграфите.

Тя се отпусна на стола си.

— Можете да ме разпитвате, както си искате, нищо не знам. Не си правете труда. Със или без Сам Грийнберг всеки ваш опит да ми прикачите нещо е осъден на провал. Регистрирана съм напълно законно в полицията, досието ми е чисто, никога не съм си имала работа с полицията. Ако прекратите пълномощията си, което вече и без това правите, ще съжалявате до края на живота си. Имам приятели по върховете на административното градско управление; това са хора, които стоят дори над директора на полицията.

Бруър махна небрежно с ръка.

— В най-лошия случай шефът на полицията и аз, а още по-добре направо цялата полиция ще бъде уволнена. Това би било чудесно време за всички вагабонти. По-късно можете да правите каквото

пожелаете, мис ван Дорен. Но засега нека си поговорим спокойно. — Той натисна един клавиш и каза в микрофона: — Две силни кафета със сладкиш. — После се обърна към нея: — Нищо друго не приповдига духа по-добре от едно хубаво, силно, ароматно кафе.

Той я наблюдаваше. Тя си запали цигара и се опита да се държи така, като че ли нищо не я интересува. Той я запита също така безразлично:

— Бихте ли имали нещо против, мис ван Дорен, да ми кажете в отсъствието на вашия адвокат как сте прекарали вечерта завчера?

Тя сякаш не чу въпроса му.

— Преди малко ми казахте, че Тони Валдива бил дошъл само за кратко време в съзнание. Безсъмнено знаете, че хората в такива моменти са напълно объркани. И въпреки това брътвежите на някакъв човек, почти в безсъзнание, ви се виждат достатъчни, за да ме довлечете тук и да ми държите глупави проповеди?

Сега пък Бруър се направи, че не чува въпроса ѝ.

— Ще проявите ли готовност да говорите, ако уведомя Сам Грийнберг?

Тя реагира веднага.

— Разбира се! Нямам какво да крия. Но трябва да разберете, че съм твърде неопитна, за да мога да давам показания без съветите на някой юрист.

— Съвършено понятно, мис ван Дорен. Впрочем... — той заразглежда внимателно ноктите си — как така точно Сам Грийнберг е ваш адвокат?

Тя отвърна след едва забележимо замисляне:

— Той не е мой адвокат, а ми е само познат, с когото някога и някъде съм се запознала. Тогава ми предложи помощта си, в случай че се нуждая от юридически съвет. Тъй като сега явно имам такава нужда, аз си спомних името му.

— Сигурно не ви е известно, мис ван Дорен, че Сам Грийнберг се е прославил в някои кръгове като адвокат на твърде именити личности. Имам предвид личности от висшите слоеве на подземния свят. Да не би да сте се запознали с него случайно в обществото на подобни знаменитости?

Тя отвърна, като внезапно в гласа ѝ се появи лека нотка на превъзходство:

— Не си спомням вече къде ми беше представен адвокатът Грийнберг. Може би е било във фоайето на Метрополитен, може би по повод на някакъв прием в Уолдорф Астория... не съм известна с добра памет — но това не е наказуемо, нали?

Вратата откъм коридора се отвори.

Един служител остави на бюрото поднос с две чаши димящо кафе, сметана, четири парчета сладкиш и се отдалечи.

Бруър допря една от чашите до устните си и отново я сложи на бюрото:

— Горещо, много горещо! Да ви сложа ли малко сметана? Захар? Тя кимна с безразличие.

— Веднъж четох в някакъв криминален роман, че полицейските служители се опитвали да направят разпитваните по-разговорчиви с цигари, алкохол и различни обещания. Изглежда, че номерът с кафето и сладкиша е ваш личен вариант, инспекторе. Но в моето притеснено положение, приемам с удоволствие кафе със сметана и сладкиш. Разбира се, не бива да се заблуждавате, че такива подкупвачи опити могат да доведат до желаните от вас резултати.

Той кимна и побутна към нея чашката.

— Правим, каквото можем, мис ван Дорен. Разбира се, че има какво още да се желае от нашето обслужване. Въпреки всички протести и оплаквания все се случва да поднесат даже някоя повредена чашка или чинийка. — Той посочи, усмихвайки се, към чашата с пукнатата дръжка: — Ако вече не бях пил от моята, разбира се, че щях да взема повредената.

— Просто ви липсват грижите на нежни ръце — отговори тя подигравателно и взе чашата с два пръста на дясната си ръка.

Бруър наблюдаваше доволен движенията ѝ. Каза като че ли съвсем между другото:

— Но все пак бихте ли могли да ми кажете и без помощта на адвоката си как прекарахте вчерашната вечер? Виждате ли, мис ван Дорен, има само две възможности. Първата е, ако адвокатът ви даде съвет да не ми отговаряте. С това обаче ще си навлечете твърде силно подозрение. Втората възможност е, ако той се съгласи да отговорите на въпроса ми. Тогава обаче ще е все едно, ако сега ми дадете тези сведения, в негово отсъствие. Струва ми се, че сте много недоверчива. Нямам по-съкровено желание от това, колкото се може по-бързо да ви

пусна да си вървите в къщи. Защо тогава усложнявате и моя, и вашия живот?

— И да ви кажа къде съм била завчера вечерта, пак няма да ми повярвате. Тогава е по-добре да мълча.

— Е, хайде, поне опитайте! Ако кажете истината, сигурно ще ви повярвам.

Тя го погледна изпитателно:

— А как ще установите дали казвам истината?

Той се усмихна.

— Ще ви издам начина с готовност, само че после. И така, какво правихте към седем часа, мис ван Дорен?

Щом спомена този час, чертите ѝ се отпуснаха. Лицето ѝ показва явно облекчение.

— Седях в козметичния салон на хотел „Билтмор“, където с мен се занимаваха пъргави ръце. Моето алиби ще бъде положително потвърдено от фризьорката, маникюристката, педикюристката и управителката.

Привидно инспекторът си правеше бележки с много голям интерес. Той си изпи кафето, сложи до подноса чинията с останалия сладкиш, изчака, докато и посетителката му си изпразни чашата, натисна копчето и нареди да приберат подноса.

— Отлично, мис ван Дорен, не искате ли още едно парче сладкиш? Не? Разбирам, стройната линия... И така, алибито ви изглежда отлично. — В гласа му не личеше никакво наблягане. — А до колко часа бяхте подложена на процедурата за разхубавяване?

Колебанието ѝ беше явно, колкото и да се стараеше да го прикрие с една бегла усмивка.

— Не мога да ви кажа с точност до минутата, но сигурно е станало осем и половина, преди да съм била готова, може би е било и по-късно.

Той кимна.

— Не става въпрос за някоя и друга минута повече или по-малко. Може би персоналът на козметичния салон ще си спомни по-точно. А после — той я погледна — отидохте да вечеряте, така ли? За това време сигурно имате поне един свидетел, защото толкова млади и привлекателни жени като вас рядко излизат да вечерят сами. А освен

това думите ви положително могат да бъдат потвърдени от келнерите, гардеробиерката и продавачката на цигари.

Тя не избягна погледа му.

— Лъжете се, инспекторе. Бях много уморена. Нямах никаква среща и си отидох с колата право у дома. Потвърждение за това ще намерите, като прегледате регистъра на гаража в сградата, където живея. Там се вписва точното време, когато излиза и се прибира всяка кола.

— Великолепно, мис ван Дорен, просто великолепно! Предполагах, естествено, че сте прекарали остатъка от вечерта и нощта във вашия апартамент до момента, когато детективът Сарг ви е събудил сутринта по такъв неприятен начин. Сигурно няма да сбъркам, ако допусна, че за това време, разбира се, няма да можете да назовете свидетели, които да потвърдят истинността на думите ви. — Той въздъхна с разбиране. — Вярно, че от никого не можем да изискваме да поставя през нощта край кревата си някой свидетел за алибито си при някакви по-особени случаи. Но вие едва ли сте си легнали, преди да сте вечеряли, нали?

Тя не забеляза опасността, скрита в този въпрос.

— Направих си чай, приготвих си котлет, по-точно казано, изпекох го на грила, разбира се, понеже тлъстината винаги образува тлъстина. — Сега тя изглеждаше вече сигурна в себе си.

Бруър продължаваше да си води бележки.

— Отлично. Може би думите ви ще се потвърдят от свидетели. Искам да кажа — от немите свидетели в кухнята ви. Употребяваните съдове и прибори, кокалът от котлета ще докажат показанията ви...

Отговорът ѝ се позабави доста време. И опитът ѝ да се усмихне не успя да прикрие вътрешното ѝ безпокойство.

— Никога не мога да си легна, преди да съм почистила всичко в малката кухня. Веднага измих съдовете и приборите, а остатъците изхвърлих в боклука.

Той поклати глава.

— Така е в живота, мис ван Дорен, понякога тъкмо особено похвалните качества не носят добри плодове. Но засега няма да се занимаваме с това. И така, вие трябва да сте били готова с всичко някъде около девет и половина или десет. Толкова рано ли си лягате?

— Разбира се, че не, инспекторе! Седнах пред телевизора, а си легнах, когато вече бе минало единадесет.

— Бихте ли ми казали, на коя програма беше включен телевизорът ви?

Тя затвори очи, сложи лявата си ръка на челото, придаде си дълбоко замислен вид и най-сетне каза:

— УКБС.

— Какво съвпадение, мис ван Дорен. УКБС е и моята любима програма. Завчера предаваха от десет часа голямото шоу „Златните години“ с Джийн Кели. За съжаление можах да гледам само няколко кратки откъса — нощната служба при нас не е запазена тъкмо за удоволствия.

Той си запали цигара, като наблюдаваше под спуснатите си клепачи жената пред себе си.

— Жалко, че Кели била възпрепятствана. Дубльорът никога не може да замести напълно истинската звезда! — Сега той я погледна открито. — Или ви хареса О’Ший?

Тя взе червилото си в дясната ръка и започна да поправя линиите на устните си, като държеше в лявата си ръка малко огледалце.

— Извинете, инспекторе. — Тя не забеляза колко очевидно беше желанието ѝ да спечели време. Паузата ставаше все по-дълга. Най-сетне трябваше да каже нещо.

— Откровено казано, смяната на изпълнителите изобщо не ми е направила впечатление. Знаете ли, по време на предаването телефонирах два пъти.

Той кимна в знак на съгласие:

— Съвършено понятно. — После дръпна от цигарата си и я погледна в очите. — Бихте ли ми казали, мис ван Дорен, с кого разговаряхте?

Тя се опита да се усмихне насмешливо и прибра огледалцето в ръчната си чанта.

— Не бива да ставате прекалено недискретен. Но все пак мога да ви кажа, че говорих с един приятел, но наистина не бива да споменавам името му — женен е.

— Разбирам. Но нали казахте, че сте водили два телефонни разговора? Дали да допусна, че и другият ви партньор е някой женен джентълмен, чието инкогнито трябва да запазите?

— Говорих с една приятелка, но не виждам защо трябва да излагам тази жена на въпросите на полицията. — Лицето ѝ промени израза си съвършено, усмивката изчезна, похабените ѝ от разгулния живот черти изпъкнаха неприятно. — За съжаление се залових да отговарям на въпросите ви в отсъствието на адвоката си. Вие злоупотребявате с готовността ми. Омръзна ми вече. Търпението ми се изчерпа. Ще...

Телефонът остро иззвъня. Бруър взе слушалката и се обади.

Колинз му докладва, че намерените на вратата на кадилака текстилни влакна и откъснатият конец от подгъва произхождат без съмнение от долния край на палтото, донесено от детектива Сарг от жилището на Белинда ван Дорен. Експертът попита какво да прави с палтото. За всеки случай го бил белязал под хастара, така че по всяко време можело да послужи като вещественно доказателство. Освен това Сарг искал по-нататъшни указания.

Бруър формулираше изреченията си така, че жената пред него нищо не можеше да разбере. Каза, че засега „обектът“ трябвало да се съхранява в лабораторията, а „приносителят“ да отиде в стая 281. Това беше малката заседателна зала на отсрещната страна на коридора.

Бруър се изправи, застана съвсем близо пред Белинда ван Дорен.

— Мис ван Дорен, на вас съвсем ли не ви е направило впечатление, че програма УКБС завчера вечерта в десет часа не излъчваше никакво шоу, а Деветата симфония на Бетховен? И не забелязахте ли, че вместо комичната холивудска постановка от миналите години на екрана се появи оркестър? Толкова ли бяхте разсеяна, че дори цигуларите и флейтистите, и тромпетистите ви се сториха като весели танцови двойки?

Той мислеше, че не рискува нищо с това внезапно хрумване. В действителност нямаше никаква представа какво беше излъчено по канала УКБС. Но той беше толкова сигурен в предположенията си, че реши да рискува с това надхитряване.

Тя скочи на крака. Погледна го изпълнена с омраза. Гласът ѝ премина във фалцет, когато започна да изригва цял поток ругатни.

Вратата се отвори.

Потър подаде на инспектора една папка.

— Отговорът на вчерашното ви запитване, инспекторе. — Той намигна с лявото си око.

Бруър се приближи до прозореца и зачете доклада:

„Намерените на чашата отпечатъци от палец и показалец са идентифицирани като отпечатъци на Белинда ван Дорен, родена на 12.10. 1931 в Питсбърг. На тринадесетгодишна възраст избягала от къщата на родителите си. Попаднала в изправителен дом, откъдето е освободена след година и половина поради добро поведение. След това изминават доста години без никакви бележки за начина ѝ на живот. Има вписване едва за 1954 година, когато е била изправена пред съд в Детройт за аморален начин на живот и скитничество. Но в края на краищата я освободили по липса на доказателства. Няма потвърждение за подозренията относно нейни връзки с контрабандисти и гангстери. После следва нова голяма празнина в биографията ѝ в полицейската регистрация. Появява се пак едва през септември с редовна адресна регистрация на адрес — Ийст 72 Медисън.“

Инспекторът се върна при бюрото си.

— Благодаря. Моля, изпратете ми една служителка. Тя ще трябва да отведе тази млада жена долу до ареста и да я регистрира. Единична килия. Никакви връзки с външния свят.

Потър кимна и се отдалечи.

Белинда ван Дорен втренчи погледа си в Бруър.

— С какво право...

Твърдият му глас прекъсна думите ѝ:

— Играта ви свърши. От вашето минало са ни известни много повече неща, отколкото подозирате! Знаем... — той нарочно направи пауза — всичко!

Това беше изпитаният метод за разколебаване на сигурността на заподозрени, при които нищо не можеше да бъде доказано. Отнасяше се най-малкото до онези, които действително имаха тъмни страници в миналия си живот. Те се чувстваха хванати, разкрити и често си признаваха неща, за които водещият разпита нямаше никаква представа.

Бруър продължи безмилостно атаката:

— Още като дете са ви изпуснали. Тръгнали сте по погрешни пътища, стигнали сте до съда, десетина полицейски участъци са ви търсили. Откакто живеете на Ийст 72 Медисън, сте под постоянно наблюдение... знаем всичко... чувате ли... всичко! Знаем, че сте

забъркана в работите на „синдиката“, търгуващ с наркотици, че сте подмамили Тони Валдива на среща със смъртта.

Тя го прекъсна злобно:

— Щом състоянието му позволи да го разпитате, той сам ще...

Бруър се наведе ниско над нея.

— Искате да кажете, че ще се подчини на закона на „синдиката“ и ще запази пълно мълчание? Но... — той я погледна безмилостно — Тони Валдива ще мълчи по други причини. Ще мълчи, защото мъртвите не говорят.

— Нали казахте... — Гласът ѝ секна безпомощно.

— Какво съм казал и направил, за да ви заблудя, не променя с нищо факта, че Тони е един ням и добре изстуден труп. От него не можете вече да очаквате никаква помощ. Но ние имаме възможността да накараме да проговорят всички неми свидетели на престъплението. А те доказват, че вие сте присъствали на убийството.

— Кълна се... — Тя просто изкрещя тези думи.

— По-добре не се кълнете. Вашето скъпоценно палто от викуня се е затиснало, без да забележите, между рамката на вратата и заключалката в момента, когато сте бягали от кадилака. Ние обаче разполагаме с вещественно доказателство. Освен това сте идентифицирана от нощния портиер на хотел „Станмор“ и от келнера на етаж, който е сервирал на вас и на Валдива вечерята. Напуснали сте хотела заедно с Тони и сте седнали до него в кадилака. — Той я погледна твърдо в очите. — Досега поддържах версията, че изстрелът е даден извън колата, но сега ще ви задържим тук като заподозряна в убийство. Нашите експерти установиха, че е напълно възможно Тони да е бил застрелян и от някое лице, което е седяло до него. Сега ще ви разпитваме десет часа под светлината на три прожектора.

Внезапно той посегна към копринения шал, който тя носеше около врата си, завързан на обикновен възел, и го дръпна рязко.

— А ето го и белега от операцията на щитовидната жлеза. По неопровержим начин е доказана идентичността ви, мис Белинда ван Дорен, с лицето, избягало от колата, след като е бил даден смъртоносният изстрел срещу Тони Валдива!

Тя държеше дясната си длан върху превръзката на врата си. Изведнъж лицето и се беше разкривило, устата ѝ изглеждаше поширока, изпод изкусно нанесения грим внезапно изпъкнаха с

призрачна яснота истинските черти на лицето ѝ. Изглеждаше отблъскващо. Цялата ѝ надменност, арогантност и сила бяха изчезнали.

— Кълна ви се във всичко, което ми е свято, чувате ли, кълна ви се, че нямам нищо общо със смъртта на Тони. — Изведнъж тя сграбчи двете ръце на Бруър. — Но... — тя го загледа втренчено — Тони наистина ли е мъртъв?...

Той се освободи не съвсем нежно от ръцете ѝ.

— Тони Валдива е умрял няколко секунди след изстрела. С всяка ваша дума, Белинда ван Дорен, и с всеки ваш въпрос, с всеки отговор се заплетохте безнадеждно в престъплението. Или вие самата сте стреляли в онзи очевидно влюбен във вас глупак, или сте прикривали престъпника. Ще свършите в стаята с гладко боядисаните зелени стени в Синг-Синг или ще прекарате следващите тридесет години зад решетките. Пропуснахте последния си шанс. Дадох ви възможност да кажете истината. Може би щяхте да можете да станете главен свидетел на обвинението при положение, че не сте извършили сама убийството. Сега е твърде късно.

Една жена в униформа и с представителна фигура влезе в стаята.

— Трябва да отведе някого до регистратурата на ареста?

Отново двете ръце на Белинда се вкопчиха в Бруър:

— Кълна се, че аз...

Инспекторът побутна треперещата ѝ фигура към служителката.

— В криминалния отдел, регистрация, затваряне. Единична килия. Без връзка с външния свят. Никакъв телефон, никакво посещение.

Служителката кимна.

— Не правете истории, мис — обърна се тя към Белинда ван Дорен. — Улеснете работата ми. Тук не използваме сила с удоволствие. Приемете нещата, каквито са. Щом се озовете долу, в килията си, можете да си премислите всичко. — Гласът ѝ звучеше делово и въпреки това някъде дълбоко скрито в него се долавяше нотка на добра воля и разбиране.

Белинда ван Дорен взе ръчната си чанта, вдигна скъсания копринен шал, сложи го върху превръзката на врата си и прекрачи прага на стаята, хваната под ръка от полицейската служителка.

Бруър отиде до прозореца и отвори двете крила. Няколко пъти пое дълбоко въздух.

[1] Вид вълнен плат по името на шотландска река. — Б.пр. ↑

8. ЕДИН СВИДЕТЕЛ ОТПАДА

Бруър погледна навън през прозореца. Той чу как се отвори вратата към съседната стая и без да се обръща, разбра, че беше влязъл Гетски. Ясно доловимото потреперване на мебелите сочеше приближаването на тежката категория.

Бруър се обърна:

— Започвайте!

Детективът седна на простия, но здрав дъбов стол. Тази мебел не можеше да се нарече особено удобна, но тя беше предназначена повече за редовните клиенти, отколкото за случайните посетители. Здравата ръчна изработка пък гарантираше, че столът може да издържи на натиска и на някое по-значително пренатоварване. Гетски установи с неудоволствие, че или отдясно, или отляво извън стола оставаше да виси винаги една значителна порция от неговия фундамент. Столът просто не стигаше за цялата площ на седалищните му части.

— Хари Патлака е забележителна личност, шефе — каза детективът и започна да разлиства едно обемисто досие от картотеката за престъпници. — Денят се познава още от сутринта. Хари, с вероятно вярното име Хари Джонатан Майлс, а възможно е също и Малбъри, и Молди, е роден по всяка вероятност в Питсбърг през 1929 година. Баща му работил като локомотивен огняр и умрял при железопътна катастрофа, когато Хари е бил едва четиригодишен. Двамата му по-големи братя били при някакви роднини на село. И двамата не се върнали повече от Пасифика. Това между другото. Хари постъпил в училище на социални грижи, майка му избягала с някакъв непознат; води се като изчезнала. На десетгодишна възраст Хари е трябвало да постъпи в исправителен дом заради няколко кражби. На дванадесет години участвувал в опит за бягство, ранил опасно пазача на етаж, попаднал в едно исправително заведение за трудно поддаващи се на възпитание деца, на петнадесет години избягал оттам, изправили го пред съд за малолетни поради кражба с взлом, озовал се в трудово-исправителен дом, проявил се като главатар на група при

размирици в работното помещение; на осемнадесет години го освободили условно, след което изчезнал в бедняшките квартали на Чикаго. През 1949 година минавал за личен телохранител на братята Гуцик, очевидно спечелил големи заслуги за вярна служба на тези престъпници и бил преместен от тях на активна работа. Натрупал седем обвинения за посегателството над живота и сигурността на хора, както и над личната им собственост. Всички процеси стигнали до задънена улица. Също така е трябвало да бъдат преустановени две съдебни дела за изнудване, съчетано със заплахата за убийство. Свидетелите са изчезнали, никой не е могъл да ги намери, умирали са. Старата песен.

— Лоши изгледи за нас! Но всичко това е станало в Чикаго. Може би тук ще бъде другояче — каза Бруър.

Гетски си запали цигара.

— Хари работи в нашия град от 1958 година. Но е извънредно предпазлив, а вероятно има и добри съветници. Често сменя жилището си, повечето живее извън пределите на нашата юрисдикция. Ето, тук има адреси в Ню Джърси, в Куинс и други, извън границата на щата. Винаги регистрира най-редовно всеки нов адрес. Понастоящем живее като Хари Джонатан Малбъри в малък мебелиран апартамент на 8-а улица след Макдугъл с професия търговски представител, което може да означава и всичко, и нищо. Впрочем — Гетски вдигна поглед от страниците на досието — тук има забележка, че Хари вероятно е бил замесен в аферата Ризел. Спомнете си, шефе, че престъпниците от района на пристанището организираха атентат срещу този журналист, който всяка седмица разкриваше машинациите им по радиото. Лицето на Ризел беше заляно със сярна киселина. Вследствие изгарянията щеше за малко да ослепее. След като попаднаха на следите на предполагаемия извършител, полицейското дирене завърши в моргата. Трупът на атентатора беше измъкнат от водите на Хъдзън. С пет оловни парчета в главата. Чиста и успешна работа. Предположенията бяха за Хари Патлака.

— Но нямаше ли доказателства? Или той сервира достатъчно свидетели за своето алиби? — Бруър се облегна назад.

— Оръжие, което може да се заеме от някого — каза детективът замислено, — заедно с мунициите и отпечатък на пръст върху спуська. Но хората, които работят в този бранш, са предпазливи. Срещу Хари

дори не беше повдигнато обвинение. Той имаше непоклатимо алиби не само за въпросните четири часа, в рамките на които беше извършено престъплението, а и за целия ден. Шефе, когато става въпрос за всички тези неща, не мога да не мисля за Сам Грийнберг. Веднъж го попитах дали познава и Тони Фискети. Отговори ми утвърдително. Попитах го какво му е мнението за него. И какво, мислите, ми отговори? Той каза: „Мистър Фискети е безукорно почтен човек. Просто никой не може да докаже обратното“... а също така и Хари е джентълмен. Знаем, че той е последовател на онази велика традиция на „Акционерно дружество за убийства“, той е професионален убиец като Любке и другарите му, но за съжаление не можем да го докажем.

— Но как гангстерите от пристанището са влезли в ролята на екзекутори на престъпниците от търговията с наркотици? Според всичко, което знаем или предполагаме, Хари е свързан със „синдиката“. — Бруър се изправи и закрачи бавно насам-натат.

— Вероятно от време на време си помагат. В належащи и спешни случаи заемообразно си предоставят на разположение специалисти. Най-сетне това е обичайно както в хотелиерството, така и в тежката промишленост — защо да не се практикува и от „синдикатите“ на престъпния свят? Наистина не би било изключено Хари да работи и за своя сметка, да приема поръчки, откъдето и да идват те. Стига само хонорарът да му се вижда достатъчен, да е толкова голям, че да може да се погрижи за собствената си сигурност; или пък дори може да работи и за по-нисък хонорар, но ако същевременно му е гарантирана сигурността на тила.

Бруър се спря пред детектива.

— Разбира се, че можем да задържим Хари под някакъв предлог и да го разкарваме от една служба до друга, докато времето ни стигне за един основен домашен обиск. Но не след дълго „синдикатът“ ще го освободи, защото парите за пускане на свобода под гаранция не играят роля. Той може да остане здраво в ръцете ни само ако в апартамента му се намери необорим доказателствен материал. И все пак аз не вярвам в един такъв щастлив случай. От друга страна, ако веднъж вече го подплашим, бихме изгубили практически всички използвани възможности за наблюдението му. За да можем да го проведем, трябва да го оставим да си мисли, че не го подозираме в нищо.

Детективът погледна шефа си малко недоверчиво.

— Дори и да ни се удаде да следим Хари така, че нищо да не забележи, пак не ми се вярва, че ще ни заведе до истинската следа. Преследвани хора от неговия сорт надушват полицаия от сто метра. Те са толкова недоверчиви и предпазливи, че не излагат на опасност нито себе си, нито своите приятели.

Бруър едновременно се съгласи и отрече думите му.

— Ако изходим от това, че престъпниците не допускат грешки, тогава е по-добре да си потърсим работа в администрацията на пощата или в централното статистическо управление. Сигурно Хари Патлака е стара хитра лисица, към която никой ловец не ще успее така бързо да насочи пушката си. Въпреки това добре маскираното наблюдение ми се струва единствената възможност за набавяне на годен материал срещу него и срещу хората, които стоят зад гърба му.

След кратко почукване вратата се отвори и в стаята влязоха Слоун и Лоуит. Те докладваха накратко за безуспешните си издирвания. Слоун направи забележката:

— Навън срещнахме Сарг, който е имал по-голямо щастие от нас. Бруър кимна.

— Не става въпрос за успех на отделната личност, а за успеха в общата работа. Във всеки случай Белинда ван Дорен е идентифицирана безспорно като онова лице, което е било при Тони Валдива по време на убийството му. Мисля, че сега трябва да разработим по-нататъшния план на работата ни. — Той закрачи към вратата и се обърна към Слоун: — Съобщете на Сарг и елате после с него в заседателната зала. — Той тръгна с Лоуит и Гетски.

Четиримата детективи насядаха край продълговатата страна на масата. Инспекторът крачеше нагоре-надолу, поглеждаше от време на време в направените си бележки и даваше кратко, но същевременно изчерпателно изложение за хода на досегашните разследвания. Започна от онова първо съобщение на първи район, което му бе представено от Лоуит в три часа четиридесет и осем минути, и стигна до безрезултатния разпит на Белинда ван Дорен, както и до разпита на Бонети.

— Следенето на Хари няма да е съвсем лесно — обади се Слоун. — Той е знаел какво прави, като се е заселил в една от къщите около Макдугъл. Кварталът е гъсто населен, с голямо движение и хора, които здравата държат един за друг. Дали със или без причина, всички те

гледат на полицията като на общ враг. Всеки драговошно ще даде на другия тайно знак, само ако има и най-малкото подозрение, че някой полицай се интересува за него. Това, че Хари се е заселил сред италианския мравуняк, говори ясно за тесните му връзки със „синдиката“, който е произлязъл от италианската мафия. Вероятно работодателите му са искали да го защитят добре чрез изпитаните си и верни съотечественици. И измежду порядъчните нови американски поданици от италиански произход се загнезждат съмнителни елементи.

Бруър седна.

— Най-напред трябва да се опипа теренът. Слоун и Лоуит ще се заемат с тази задача. Как ще се доберат до Хари Патлака, си е тяхна работа. Има достатъчно поводи. Най-сетне не се намираме тук в детски ясли и всеки от нас знае какво трябва да направи. Непременно да се избягват всякакви открити действия. Но и всяко губене на време. — Той огледа детективите един подир друг. — Обсъдете помежду си подробностите на вашите действия!

Слоун и Лоуит се отдалечиха без особено въодушевление.

Телефонът извънтя. Сарг вдигна слушалката, заслуша се, после я подаде на инспектора:

— Вас търсят.

Бруър слуша мълчаливо доста време, без да прекъсне човека от другата страна на жицата. Най-сетне запита между стиснатите си зъби:

— Казвате, че смъртта е причинена от парализа на дихателните органи?

Той включи високоговорителя и в стаята прозвуча непознат глас:

— Казах ви, инспекторе, че Бонети е умрял от парализа на дихателните органи, и то вследствие на свръхдоза хероин. Не знам как е могъл да си набави наркотика в полицейския арест. Може би вие знаете. Но аз съм лекар, а не полицай. Задачата ми се изчерпва с това да ви докладвам по установения ред, тъй като Бонети е бил задържан и разпитван от вас. Ще ви изпратя допълнително точните резултати от аутопсията. От медицинска гледна точка това е нещастен случай.

Във високоговорителя се разнесе пропукване. Някъде затвори телефон.

Бруър смачка цигарата си.

— Така става, когато човек... — Той не довърши изречението си, а се обърна към Сарг. — Вървете в жилището на Бонети. Вижте как ще

можете да влезете без много шум. Претърсете всичко. Донесете онова, което може да е от интерес за нас. Погрижете се да оставите при тръгването си всичко така, както сте го заварили. Стигат ми усложненията със смъртта на Бонети. Предпочитам да избягна допълнителни грижи.

Детективът сложи шапката си и излезе.

— Не ми е съвсем ясно, шефе — обади се Гетски, — как е възможно Бонети да е умрял от парализа на дихателните органи вследствие взимане на свръхдоза хероин. Ако той е притежавал още хероин, нямаше да ни каже нито дума и никога нямаше да спомене името на Хари. Той продаде душеспасението си за едно мизерно смъркане на наркотик. Това изключва възможността да е притежавал такова смъртоносно количество „стъф“.

Бруър изглежда не чу тази забележка. Той стана и се обърна.

— Чакайте в стаята си по-нататъшни нареждания.

Той напусна заседателната зала, прекоси коридора, блъсна недоволно вратата на стаята си и се тръсна в стола пред бюрото.

Съвсем механично взе в ръка табакерата на Бонети, която все още носеше в страничния си джоб. Отвори я. Двете фалшиви цигари, напълнени с хероин, липсваха.

Бруър затвори очи и извика в съзнанието си картините от всяка една фаза от разпита на Бонети, от момента, когато беше влязъл с Гетски в килията, до тръгването си оттам.

Едва когато беше направил трескава равносметка и на най-дребните случки и действия, той се добра до онзи кратък миг, когато при изстискването на парцала беше изпуснал из очи затворника.

В същото време той вече знаеше как Бонети се беше добрал до двете цигари с хероин.

Бруър отвори очи и се огледа замислено пред себе си. Беше ли виновен за смъртта на Бонети? Или поне съучастник? Ако не беше допуснал това невнимание и не беше изпуснал затворника из очи за няколко секунди, Бонети нямаше да може да се добере до смъртоносното за него количество отрова. От юридическа страна това беше едно трудно определимо положение. Обаче преценено от една повъзвишена морална гледна точка...

Бруър си запали цигара. Знаеше, че много дълго време той щеше постоянно да си задава въпросите, как би трябвало да категоризира

грешката си, заблуждението или неуспеха си, как би трябвало да отговаря за тях пред съвестта си. Това си оставаше изцяло негов частен проблем. Не го заплашваше нито някакво съдебно следствие за убийство по невнимание, нито пък някакво дисциплинарно разследване. Един престъпник наркоман беше умрял от взимане на свръхдоза хероин.

Съществуваха безброй много предполагаеми възможности за начина, по който може да си е набавил своя „стъф“. Може би щяха да го упрекнат, че при задържането арестантът не е бил основно претърсен. Но всичко това нямаше конкретно значение. Един престъпник наркоман по-малко — едно приключено досие повече в архивите.

Но въпреки това Бруър чувствуваше, че извън формалното право имаше и още нещо. Щеше да измине много време, дори твърде много време, преди името Бонети да избледнее в паметта му.

9. НЕ САМО ПОЛИЦИЯТА РАБОТИ БЪРЗО

Бруър разучаваше ред по ред бележките от преписката „Тони Валдива“. Но въпреки всичките му размишления в какви други посоки биха могли да се насочат разследванията, за момента само Белинда ван Дорен оставаше единствената реално съществуваща опорна точка.

Той премисляше как би могъл да накара да проговори тази жена, която без съмнение беше свидетелка на престъплението.

Цялото ѝ държане по време на разпита едва ли оставяше място за съмнение, че логическите му разсъждения бяха правилни. Ролята ѝ на примамка беше просто изписана на челото. Но много дълъг беше пътят от неговите впечатления, заключения и убеждения до годните за използване доказателства. Материалът, който беше събран досега, не беше достатъчен за произнасяне на присъда. Не достигаше дори и за повдигане на обвинение. А онова, което съдържаха, полицейските досиета за нея, изобщо нямаше да се приеме от съда като отегчаваща улика. А освен това беше с изтекла давност. А тя не беше признала нищо — абсолютно нищо.

За един момент му хрумна мисълта, че тази Белинда ван Дорен може би съвсем не е истинската личност с това име. Възможно беше истинската ван Дорен отдавна да гние някъде под земята. Но той веднага се отказа от тази идея. В справочната картотека бяха проверили документите ѝ, Сарг имаше потвърждението за това, в паспорта ѝ нямаше никакви промени, това беше сигурно, защото и най-изкусният ретуш щеше веднага ясно да си проличи под кварцовата светлина. И отпечатъците от пръстите бяха същите. Следователно това беше истинската Белинда ван Дорен, чието минало не можеше да им послужи за нищо.

Но Белинда беше проявила при първия разпит учудващо упорство, разсъдливост и практически познания по правните въпроси. Добре познаваше гражданските си права. Това показваше, че е била обучавана — нещо, което можеше да се установи винаги при всички личности, които поддържаха по-тесни връзки с хората на „синдиката“.

Опитът учеше, че на такива елементи техниката на надхитряване оказваше толкова малък ефект, колкото и опитите за увещаване или сплашване. Който си имаше работа със „синдиката“, знаеше и златното правило: мълчанието означава злато, най-често заплащано дори със звънтящи монети, а говоренето, та дори и само шепненето, не струваше дори и сребро, а най-често само олово...

И въпреки всичко трябваше да има някакъв изход.

Той взе решение, стана припряно, сложи под мишница преписката „Валдива“, забърза по коридора и влезе в малката, много уютно подредена стая на Карел Вацек, най-именития специалист в областта на детекторите на лъжата, ученик на стария майстор Кийлър, който минаваше за „баща“ на този апарат.

Дребният човек посрещна инспектора с онази своя винаги дружелюбна усмивка, която беше придобил по професионални съображения, защото постигането на верни резултати с детектора на лъжата имаше за предпоставка наличието на приятна атмосфера между запитващия и отговарящия.

— Къде те стиска обувката, Дейвид?

— И аз самият не знам дали изобщо ме стиска, защото преди всичко никак не е сигурно, че клиентката, която ще ви доведе, ще се съгласи на един такъв тест. За ваша утеха, Карел, вие само ще спечелите от този случай; познавам слабостта ви към типа на „фаталната жена“ — така че с Белинда ван Дорен ви правя голяма услуга.

— Името прави впечатление — забеляза експертът, — но може би все пак ще ми кажете за какво става въпрос.

Той даде на Карел Вацек пестеливо описание на случая Тони Валдива, което въпреки това ясно разкриваше решителните моменти в него. После формулира и най-важните въпроси на теста.

— По някое време, между заблуждаващите въпроси без всякакво значение, ще трябва да зададете на Белинда ван Дорен решителния въпрос: „Познахте ли убиеца на Тони Валдива“, а после, каквото и да ви отговори, ще продължите да я питате за незначителни неща. Белинда не трябва да има време за обмисляне на отговора си. И да потвърди, и да отрече, тя пак ще признае присъствието си по време на престъплението, защото, ако нямаше нищо общо с него, тя би могла да ви отговори с въпрос, а не с потвърждение или отрицание.

— Все още не мога да ви разбера съвсем, но ще се оправя, Дейвид. Знам, че на вас може да се разчита.

— Вторият по важност пункт трябва да бъде един фото тест. Предполагам, че имате доста голям избор на портретни снимки? Само глави — мъже и жени.

— Този шкаф е пълен догоре.

— Тогава пригответе, Карел, около тридесетина снимки. И размесете между тях тези две глави. — Той подаде на експерта две фотографии: Тони Валдива и Хари Патлака. — Любопитен съм какво ще ни каже вашият апарат, когато мис ван Дорен види внезапно пред себе си портрета на Валдива, а после и снимката на Хари.

— Струва ми се, че ще бъде напълно достатъчно, ако ѝ покажа снимката на Хари, защото, каквато и да бъде реакцията ѝ, нали знаете, че тестовете ни не могат да служат за доказателство при никакъв процес за убийство, те не вършат работа дори и при най-дребните съдебни дела. Експертизите ни имат извънредно ограничена стойност. — Той се усмихна засегнато.

— Добре. Но за мен резултатите от опитите ви имат най-голямо значение. Ако тестът с Белинда ван Дорен покаже положителни резултати, тогава ще мога с напълно чиста съвест да продължа да я пека на шиш. И тогава ще знам кои следи да продължа да преследвам. Така ще избягна загубата на време с различни празни ходове. При разследване на едно убийство успехът или неуспехът може да бъде решен от някой и друг час.

— Разбирам. А после?

— Нали имате готови формуляри, които трябва да бъдат подписвани собственоръчно от всяко изследвано лице? Добре. Но за мис ван Дорен се нуждаем от по-особен текст. За да създадем чувство на сигурност у нея, е много важно първото изречение, което тя ще прочете изцяло. Бих предложил следното: „Не знам нищо по въпроса за Тони Валдива. Нямам нищо общо с него. Аз съм напълно непричастна и невинна. Именно защото съм въввлечена невинна в този случай, декларирам доброволното си съгласие за провеждането на тест с детектора.“

— Тест с детектора на лъжата — поправи го Вацек.

Бруър поклати глава.

— Нека остане просто тест с детектора. Малката думичка „лъжа“ може твърде лесно да изплаши лъжците. И така, тест с детектора, без допълнение. И по-нататък: „За съгласието ми не ми е обещавана никаква изгода, нито пък съм заплашвана с увреждане на интересите ми в случай на отказ.“ Струва ми се, Карел, че това е всичко. Пригответе декларацията. След няколко минути съм при вас с жената. Още сега ви оставям снимката на Хари.

След като му подаде ръка, той се отдалечи и забърза обратно към бюрото си.

Тъкмо беше сложил папката върху писалището си и бе седнал в креслото, когато вратата се отвори и Гетски едва не събори на прага довереницата си с едно движение, което всъщност трябваше да бъде елегантно.

Белинда хвърляше яростни погледи наоколо.

— Нямате ли хора с нормални размери, на които да възлагате задачата да придружават една дама?

Инспекторът ѝ предложи любезно луксозното кресло, протегна към нея ръката си с пакетче цигари.

— В най-скоро време ще въведем за кандидатите за полицейска служба специални максимални телесни размери. Който ги надвишава, ще бъде отхвърлян като негоден за служба.

Той ѝ предложи огънче.

Тя пое дълбоко дима.

— Съкратете формалностите, всяка минута, прекарана в тази сграда, е мъчение за мен!

Бруър я погледна учудено.

— Как ви идва странната идея, че ще ви откажем по-нататък гостоприемството си?

Изразът на лицето ѝ се промени. Гласът ѝ изгуби всяка самоувереност.

— Да не би да искате да кажете, че аз... — Тя замлъкна.

— Мис Белинда, не виждам основание да се лишавам от компанията ви. Нищо не се е променило в положението на нещата. Наистина аз не мога да реша дали прокуратурата ще ви призове като извършител, като съучастник, като укривател след извършване на деянието или пък като свидетелка. — Той наблюдаваше въздействието от думите си и след малко добави: — Вярно е, че биха могли да се

намерят възможности да бъдете пощадена от едно по-нататъшно пространствено ограничаване и от незадоволителната диета. Бих могъл да ви направя някои предложения...

Изглежда, че Белинда отново си повъзвърна сигурността.

— Предполагам, че вашето великодушие в никакъв случай не е спонтанно. Знаете, че освобождаването ми с хиляди извинения от ваша страна е само въпрос на няколко часа. Сега вероятно сте замислили да извлечете колкото се може повече полза за себе си и същевременно да ме предразположите, за да не ви...

Бруър я прекъсна с недвусмислена сериозност:

— Струва ми се, че изпадате в плен на празни илюзии. За вас не съществуват никакви изгледи да излезете от ареста. Сигурно щом вашите приятели забележат изчезването ви, ще пуснат всички средства в ход, за да ви открият и да ви се притекат бързо на помощ? Но ние сме подготвени да посрещнем подобни възможности. Тъй като ще ви търсят естествено най-напред при нас, аз ще ви освободя от нашия арест при спазване на всички законни формалности и ще накарам служители от отдела за наркотици да ви арестуват в края на коридора като свидетелка. А двадесет и четири часа по-късно ще изчезнете в някоя друга служба, която ще прояви интерес към вас. Бъдете уверена, че приятелите ви няма да успеят да установят в кой арест се намирате в даден момент, не за часове, ами вероятно и в продължение на дни. Законът, мис Белинда, закриля всички граждани — също и такива, които не заслужават. Но ние също така сме в положение, и то съвсем законно, така да се каже, да злоупотребяваме със законите — разбира се, вършим това само за доброто на миролюбивите си съвременници.

Тя смачка угарката си на пода. От двете страни на устата ѝ се появиха две дълбоко врязани гънки.

— Инспекторе, горчиво ще съжалявате, че сте избрали тъкмо мен за своя жертва! — Тя си запали нова цигара. Въпреки върховните ѝ усилия да се владее, пръстите ѝ трепереха. — Ако ви разбрах правилно, преди малко искахте да ми направите някакви предложения.

Бруър видя в тези думи първия признак за отслабването на съпротивителната ѝ сила. Жената искаше колкото се може по-скоро да си възвърне свободата. Но в случая това не произхождаше само от един естествен инстинкт. Тя трябваше да има и други важни и изключително належащи причини.

Той започна с поучителен тон:

— Говорих с прокуратурата; съгласни са да се откажат от по-нататъшното ви задържане, ако се задължите да не напускате границите на града Ню Йорк и ако по всяко време сте готова незабавно да се отзовете на евентуална призовка.

Тя налага въдицата с въодушевление.

— Разбира се, че съм съгласна. Нямам какво да крия. Подозренията ви са неоснователни във всяко едно отношение.

Учудващо е, помисли си Бруър, с каква охота хората приемат и най-невероятното, стига то да отговаря на тайните им желания. Изглежда, Белинда беше забравила напълно в какво беше обвинена при първия разпит. Възможността да си възвърне свободата действаше на разума ѝ като опиум. Вероятността да се отърве от полицията в най-кратък срок явно я правеше покорна. Бруър я гледеше замислено.

— Не се съмнявам, мис Белинда, че ще протоколирате вашето обвързващо съгласие. Естествено прокуратурата ще изисква вмъкването на още една предпазна мярка, за да може да има, така да се каже, известна сигурност срещу възможни обвинения след това, че е била твърде снизходителна спрямо вас.

Разведряването в лицето на Белинда отстъпи веднага място пак на страхлива напрегнатост.

— Нали вече ви обещах по всяко време да бъда на разположение. Какво искате още от мен? Нищо не знам за тази работа. Аз... — Тя го погледна несигурно.

Гласът му прозвуча приятелски и поучаващо:

— Сигурно сте чували вече нещо за детекторния тест, нали? Съвсем безобидна работа. — Той избягна точното наименование на апарата. — А особено във вашия случай, мис Белинда, това е чиста формалност. Нали настойчиво подчертавате, че нямате нищо общо със случая Тони Валдива. Тогава един такъв тест — той изпусна сега дори и думата „детектор“ — не може по никакъв начин да бъде за вас неприятен. — Той се усмихна за кратко време. — А освен това е и безболезнен, уверявам ви. Естествено, че се предоставя изцяло на вас дали да се съгласите с нашето предложение. Веднага след получаване на отрицателния резултат ще можете да си отидете у дома.

Тя се поколеба:

— Не знам какво искате с този ваш тест. Бях чувала веднъж нещо за тези опити...

Той започна механично като латерна:

— Човешките чувства и афекти предизвикват при внезапното си появяване и изчезване колебания в кръвното налягане, в сърдечния пулс и във влажността на кожата. Уредът за този тест регистрира само тези колебания. Ние си служим с тези опити, за да разкриваме противоречия. Никого не насилваме да се подлага на тест, който може за няколко минути да покаже несъстоятелността на различни обвинения или подозрения, нещо, което е добре дошло за заинтересованото лице. — Бруър не спомена, че положителните резултати имат много по-малко приятни последствия за лицата, подлагани на този тест. Той погледна Белинда право в очите. — Естествено известно ни е, че хората със силна воля умеят да владеят чувствата си, а с това и реакциите си, така че в известна степен те са по-силни от детектора, който записва само онова, което му издават хората. Но няма лек срещу тази слабост на уреда. Ако някоя особено енергична и умна личност успее да ни заблуди, ние просто трябва да се примирим с това и да приемем и само един нереално отрицателен резултат като доказателство за невинност.

Той изрече всичко това толкова делово и безпристрастно, като че ли самият си вярваше на думите, от които нито една не отговаряше на истината. Регистрираните от детектора на лъжата колебания в кръвното налягане, в кръвообращението и предизвиканото от възбудата по-силно изпотпяване на дланите не се подчиняваха на волята на изследваното лице. При по-подробни технически познания, при познаване тактиката на задаване на въпроси, използването на оптически изненади не беше изключено за някои хитри и опитни хора да предизвикат заблуждаващи резултати, като се стремят да постигнат неверни отклонения в измервателните уреди чрез съзнателна концентрация на мускулите, нарочно забавяне или ускоряване на дишането. Но това предполага изключително хладнокръвие и основна практическа подготовка, нещо, което се случваше извънредно рядко. Опитният експерт обаче бе в състояние след кратко време да различи в теста спонтанните реакции от съзнателните. Белинда ван Дорен нямаше изгледи да заблуди уреда. Инспекторът знаеше това, но не го знаеше младата жена.

Тя мисли доста дълго време.

— Всъщност аз съм убедена, че ще ме... — Тя погледна ръчния си часовник. — Собствено, бях убедена... — Тя замълча. След кратко размисляне продължи: — Ако чрез този тест мога да съкратя престоя си тук, тогава съм съгласна. Но обяснете ми малко по-точно как се провежда той.

Изглежда, че при урока за детектора на лъжата Белинда беше бягала от училището на „синдиката“.

Инспекторът се изправи.

— Ще седнете в едно много удобно кресло. Един любезен господин ще ви постави няколко пластинки, които чрез хубави, обвити в коприна жички са свързани с един апарат, който по външност прилича доста на радиоприемник; това е абсолютно безболезнено и в никакъв случай неприятно. Това е всичко. После ще трябва само да отговаряте на въпроси. — Той прибави усмихнато: — Разбира се, ще трябва да казвате истината. Цялата работа, мис Белинда, прилича на отговаряне на гатанки или на един вид състезание по телевизията. — Той погледна към Гетски, който отвори вратата с жест, показващ разбиране.

Белинда ван Дорен изгаси цигарата си в пепелника, изпусна надалече дълбоко поетия дим и стана.

— Ще се съглася да изтърпя този тест само за да видя зад гърба си тази проклета сграда колкото се може по-скоро. Но ще платите скъпо произвола си спрямо една беззащитна жена.

Тя закричи по коридора между двамата полицаи.

Помещението, в което влязоха, тънеше в сумрака на настъпващата вечер.

Вацек се завтече към тях като управител на някой хотел, поздрави Белинда особено дружелюбно и я придружи до едно меко кресло. Посочи на инспектора и детектива да седнат отстрани на детектора и тикна в ръцете на клиентката си лист хартия.

— Чиста формалност, мадам, ако ви помоля да подпишете тази декларация. Вие уверявате, че нямате нищо общо с цялата тази работа около Валдива... — Той ѝ подаде една книга да си подложи и химикалка.

Тя прегледа бързо само първите редове, както и беше предвидил Бруър, и подписа.

Вацек се подписа вляво като свидетел и постави листа в едно чекмедже.

Той седна до апарата, така че да може да наблюдава добре измервателните стрелки, без да изпуска Белинда из очи.

— Препоръчвам ви, мадам, да се отпуснете. Няма за какво да се безпокоите. Нищо тайнствено няма да се случи. Аз не съм вълшебник и от нашия махагонов сандък положително няма да излети никакъв гълъб.

Той говореше приятелски, естествено, вдъхвайки ѝ доверие, като добър домашен лекар. С жиците боравеше безшумно и без да привлича вниманието върху себе си, почти незабележимо постави на Белинда контактните пластинки, пръстена за измерване на кръвното налягане и пневмографа.

— Колко дълго ще трябва да остана така? — попита тя ядосано.

— Може би десет минути, мадам. А сега ви моля още веднъж да се отпуснете напълно. — Той наблюдаваше трите стрелки, първата от които отбелязваше върху съвсем бавно развиваща се хартиена лента колебанията в кръвното налягане, втората — електрическото съпротивление на кожата и третата — промените в дишането. — Всъщност много ли пушите, мадам?

Тя отвърна със забележима забързаност:

— По тридесет, четиридесет цигари на ден, понякога и повече.

— Това е твърде много дори за мъж. Впрочем, в Ню Йорк ли сте родена?

Гласът ѝ стана по-равномерен:

— Не. В Питсбърг.

— Имате ли братя и сестри?

Думите ѝ прозвучаха механично:

— Имах един брат, умря като малко дете.

— Познавате ли Детройт?

И трите стрелки на апарата започнаха да потрепват нервно, колкото и спокойно да последва отговорът ѝ.

— Преди известно време бях там.

Гласът ѝ можеше да заблуди, но отклоненията на пишещата игла, подобни на сеизмографичните, отразяваха ясно възбудата, обхванала Белинда след споменаването на Детройт.

Бруър знаеше причината. Там е била изправена пред съда. Детекторът на лъжата даваше отговор за това, което ставаше зад челото на жената.

— Имате ли шофьорска книжка?

— Да.

— Откога живеете в Ийст 72 Медисън?

— Изнесох се през септември, ако не се лъжа.

— Кадилак ли карате?

Трите стрелки затрептяха далеч извън средната граница, образувана от другите отговори. Гласът на Белинда прозвуча пресилено естествено:

— За такава кола нямам пари. Трябва да се задоволявам с един миналогодишен студейбекър. — Тя искаше с един по-дълъг отговор да направи по-непринудено впечатление и добави иронично: — Ако някога чуете за някоя особено изгодна възможност, пишете ми.

— С удоволствие. — Вацек се усмихна. — От време на време все се открива по някой такъв случай. — Той погледна незабелязано към Бруър, намигна му и посочи към амплитудите. После продължи да пита със спокойния си тон:

— На кой етаж се намира жилището ви?

Веднага гласът ѝ придоби спокоен ритъм:

— На четиринадесетия етаж.

— Вие ли викате жена да ви чисти, или хотелът ви изпраща камериерка срещу съответно заплащане?

— Вторият вариант.

— В мебелирано жилище ли влязохте?

— Да. Обаче допълнително значително обзавеждането, като купих някои отделни неща.

— Готвите ли си сама от време на време?

— Разбира се.

— Предпочитате ли покупки от специализирани магазини, или предпочитате универсалните магазини?

— Зависи от какво имам нужда. Никога не бих купила дрехите си от универсален магазин.

— Познахте ли убиеца на Валдива?

Белинда ван Дорен вдигна с рязко движение главата си, която при последните въпроси беше държала леко отпусната. Жилите на

врата ѝ се опънаха, пулсиращите ѝ артерии изпъкнаха. Дъхът ѝ замря. Изминаха секунди, през които върху бавно развиващата се лента се изписаха неударжими амплитуди. Най-сетне се разнесе отговорът:

— Не.

Наложеното от волята отрицание се концентрира в тази единствена дума.

Тя дори и не осъзна колко безсмислен беше отговорът ѝ, колко ясно бе доказала тъкмо обратното на онова, в което искаше да ѝ повярват. Но тъкмо в тази победа на импулса над разума се криеше понякога един от големите шансове за успех на детектора на лъжата.

Писците продължаваха да чертаят големи амплитуди още доста дълго време, преди да се върнат на нормалната маркировка.

Но Белинда ван Дорен не видя това.

— Асансьорът при вас от персонала ли се обслужва, или работи автоматично? — продължи да пита Вацек все така дружелюбно.

Тя затвори за миг очи.

— Има два асансьора... — Тя замлъкна.

— Какво използвате — запалка или кибрит?

Дишането ѝ се поуспокои, тя гледаше пред себе си.

— И двете.

— Мъчна ли беше операцията на врата ви?

— Не почувствувах нищо.

Тя отговаряше някак си разсеяно. Мислите ѝ бяха другаде. Но тя и не подозираше, че само единствената дума „не“ на въпроса дали е могла да разпознае убиец: на Валдива беше признание на присъствието ѝ при престъплението. Всяко лице, което не е било там, би отговорило неизбежно: „Тъй като не съм присъствал там, не мога, разбира се, и да разпозная никакъв убиец.“

— Само още един въпрос, мис Белинда. Носите ли очила?

Тя отрече леко изненадана:

— Не. Откъде ви дойде пък това наум?

Но Вацек си замълча. Той застана пред нея.

— Сега само още няколко минути и тестът свършва. Впрочем моите комплименти, държахте се превъзходно, не бих могъл и да си пожелаая по-подходящо лице за теста.

Той нагласи една малка масичка, извади доста обемиста пластмасова папка и обясни какво ще последва:

— Тук имам колекция от снимки. Всяка от тях представлява една повече или по-малко характерна глава. — Той сложи пред нея едно гланцирано копие. — Вашата единствена задача е, като поглеждате всяка снимка, просто да ми казвате дали познавате лицето, изобразено на нея, или не. А когато и последната фотография отиде в папката ми, тази втора и последна част на нашия тест ще бъде приключена. Сигурно сама виждате, че съвсем не ви подлагаме на някакъв труден експеримент. — Той я наблюдаваше крадешком. — Мога ли да започна?

Тя се поразмърда насам-натам и най-сетне кимна, без да каже нито дума.

Вацек измъкна от папката една снимка, залепена върху картон, и я сложи на масата пред Белинда. Беше главата на някакъв възрастен, много добре изглеждащ мъж на петдесет и няколко години.

— Отпуснете се моля, и разгледайте снимката. Познавате ли това лице?

Тя отрече:

— Никога не съм го виждала.

Последва главата на играч на бейзбол.

— Не.

Портретът на президента Кенеди. Тя вдигна рамене:

— Нямате ли по-добри идеи?

Вацек се усмихна:

— Не са подредени преднамерено. Веднъж ни ги остави един репортер.

Писците се движеха по бавно въртящата се хартиена ролка с почти равномерни амплитуди.

Последва четвъртата фотография, петата, шестата, седмата, осмата, деветата, десетата — безразлични лица: мъже, жени, една детска глава. Изговаряното „не!“ стана стереотипно, безразлично, изразяващо скука.

Вацек даваше кратки обяснения към отделните глави, гласът му звучеше проповеднически, отвличащо вниманието и почти приличаше на гласа на някой учител.

Снимка номер осемнадесет... двадесет и едно... всеки път някаква кратка забележка, после пак мълчание, снимките се трупаха.

Пулсът, кръвното налягане и влажността на кожата на дланите бяха напълно нормални, стрелките се движеха насам-натам с безразличие и неохота.

Снимка двадесет и четвърта, двадесет и пета, двадесет и шеста — и тогава лицето на Хари втренчи погледа си в Белинда ван Дорен.

Фотографията беше изключително ясна, виждаше се добре всяка пора, малко гневният, бягащ настрани поглед на неспокойните очи, злобно присвитите устни, здраво стиснатите челюсти.

Външността на Белинда не показва почти никаква промяна. Очевидно беше очаквала някаква изненада. Гласът ѝ беше овладян:

— Непознат.

Но онова, което ставаше вътре у нея, беше разкрито от трите писеца. И от двете страни амплитудите бяха много големи.

Карел Вацек сложи пред нея една съвършено безразлична фотография, главата на някаква спортистка.

Тя мълчеше и само поклати отрицателно глава.

Последваха още три снимки.

Вацек искаше да остави възбудата ѝ да премине. Знаеше какво предстоеше.

Тестът с детектора на лъжата беше дал съвсем недвусмислено положителен резултат срещу Белинда ван Дорен. И сега, след като тя беше убедена, че след теста ще я освободят, трябваше да ѝ разкрият, че пътят ѝ не водеше към изхода на Сентър стрийт 240, а обратно към килията ѝ.

Вацек се надяваше, че тази сцена ще му бъде спестена. Докато сваляше контактните пластинки от Белинда, той погледна инспектора отстрани.

— Инспекторе, ще разчета веднага резултата от теста, но това все пак ще отнеме известно време. Може би ще е по-целесъобразно да ме оставите да поработя сам. Ще ви донеса в бюрото експертизата и фотокопията от диаграмите.

Бруър раздвижи едва забележимо устните си, но все пак на Вацек му се струваше, че може да разбере произнесените думи. Те не бяха ласкателство за него. Но гласно инспекторът се съгласи.

— Отиваме с мис ван Дорен в работния ми кабинет.

Тя го прекъсна енергично:

— Значи ли това, че ще ме задържите още? Обещахте ми да ме пуснете да си вървя у дома веднага след приключването на теста.

Бруър я прекъсна, не грубо, но все пак твърдо:

— При условие, мис ван Дорен, че тестът с детектора на лъжата даде отрицателен резултат. Дали това е така, ще ни покаже експертизата.

Тя го сграбчи за двата ревера.

— Да не мислите, че ви се е удало да ме натопите? Нещастно ченге! Мене да натопи! Сам си признахте колко е жалък този детектор пред хората с воля... — тя бързо добави — и с чиста съвест. Предварително ми бяха известни тайните на този евтин вълшебен сандък. Не, не на мен тези номера! Или ще ме пуснете да си вървя, или...

— Или? — повтори Бруър и я побутна леко към вратата. — Може би сте преувеличили при теста, мис ван Дорен. И от много хубаво може глава да пати. Когато ви представиха протокола, вие отказахте, че го познавате. Но нека оставим това. Засега не мога да ви докажа убедително противоположното. Виждате ли, при разпита признахте, че сте били близка с Тони...

Преди той да може да довърши изречението си, тя го прекъсна, като се разкрещя:

— Подъл лицемер! Нищо не съм признавала, нищо, абсолютно нищо! Та къде ви е... — гласът ѝ стана писклив — протоколът с моите мними показания? Къде е? Да не си мислите, че някой съд ще повярва на жалките брътвежи на едно ченге? Нищо не съм признавала, абсолютно нищо. Може би дори не съм разбрала името, което назовахте. Ако някога ви срещна в някой универсален магазин изтипосан като продавач, ще ви накарам да ми показвате различни стоки, без да купя нещо. — Тя пак погледна часовника си.

Бруър я придружи по коридора, следван по петите от Гетски.

Той отвори механично вратата на стаята си. Странно, мислеше си той. Защо Белинда постоянно гледа часовника си?

Още преди да беше седнал и запалил осветлението, тя вече изпъваше крака, седнала удобно във фотьойла.

— Вероятно вашият съучастник, експертът, фабрикува сега нещо като улики срещу мен. А се страхува да вземе от апарата лентата с

диаграмите на реакциите в мое присъствие. С това няма да ви направи никаква услуга. Но и с целия този боклук няма да постигнете нищо.

— Да не бързаме! — Търпението му започна да се изчерпва. Тъкмо искаше да добави още нещо, когато видя на бюрото си бележка с червен химикал. Прочете я: „Чакам в заседателната зала. Сарг“

— Да не е заповед да ме освободите? — попита Белинда подигравателно. — Няма да мине много време, докато я получите.

Той стана и се обърна към Гетски:

— Имате грижата нашата позната да не прави тук никакви глупости. Никакъв телефон и никакви други разговори. Веднага се връщам.

Той премина в съседната стая с огромни крачки.

Когато влезе в малката заседателна зала, завари да разговарят оживено около масата Сарг, Слоун и Лоуит.

— Току-що се връщам — докладва Слоун. — Понеже Сарг ви остави бележка, чакаме ви тук заедно.

— Какъв е резултатът от обиска у Бонети? — попита инспекторът и седна от края на масата.

— Куп нечистотии, шефе — отвърна Сарг. — Такова нещо едва ли ще се намери и в най-тъмните ъгли на Харлем или при скитниците от „Батъри“. Очевидно наркоманите губят всякакво душевно равновесие, всякакъв усет за чистота. Всичко в квартирата му беше с краката нагоре: мръсно бельо и остатъци от храна, обувки, тоалетни принадлежности.

— Някакво указание за нашия случай?

— Нищо, шефе, абсолютно нищо. Никакво писмо, никаква бележка, дори никакъв календар. Телефонният указател не се отваря на едни и същи места, опитвах и със страничното прелистване — нищо. Няма забележки за междуградски разговори. Домууправителят, изглежда, е свикнал с подобен род наематели. На всички мои въпроси повдигаше рамене. Вярно, че Бонети не плащал редовно, но в крайна сметка изваждал пари, след като му било напомняно. Посещавали са го само мъже — по-млади и съвсем млади хора. — Сарг подчерта последните думи недвусмислено. — Това е отвратително, но този сорт хора избягват всяко насилие, освен когато някой обран клиент дойде да ги заплашва.

— Съседите? — настоя нетърпеливо Бруър.

— Мълчаливи хора, доколкото изобщо си бяха в къщи. Поразен съм от Ориента, шефе. Имам предвид трите китайски маймуни — ни чули, ни видели, ни дума обелват. Само една барманка, която живее насреща, се оказа по-приказлива. Онова, което каза, не беше нищо ново. Бонети всъщност не е живял като хората, ами е вегетирал, когато си е оставал в къщи, не са го виждали понякога с дни. Когато се свършвал неговият „стъф“, имало страхотни сцени; понякога от джоба му стърчали пачки доларови банкноти, понякога искал пари назаем за някоя студена закуска.

Бруър подръпна рамене назад, като че ли се възпротивяваше несъзнателно срещу този пропаднал човек — дори и дълго време след като той се беше озовал върху мраморната маса на доктор Кенеди.

— Тогава да отпишем Бонети. Поне докато имаме пред нас открити други следи. Само ако засечем, ще трябва да измъкнем на бял свят от миналото на Бонети онези ужасни млади хора. Един или друг от тях би могъл да ни послужи като пътеуказател. Но ако може да се доближим до целта си и без този обиколен път, за предпочитане, е да го избегнем. — Той погледна Слоун, а после Лоуит. — Какво става с Хари?

В гласа на Лоуит нямаше и следа от въодушевление.

— Разбира се, че открихме търсената врата. Слоун искаше непременно да обясни предимствата на една плодоизстисквачка на наемателя Херълд Майърз — нов псевдоним на Хари, който вече сме предали в справочната картотека. Обаче ни отвори бригадирът на една група работници, които току-що почистваха жилището, тъй като Хари се бил изнесъл рано следобед. Апартаментът трябвало да бъде готов на следващия ден за оглед от страна на заинтересовани наематели.

Бруър се разхождаше насам-натам.

— Значи, Хари се е изнесъл днес по обед? Това не може да е случайно. Трябва да е надушил нещо. Само не мога да разбера каква е тази работа с новия му псевдоним. Хари се беше регистрирал с истинското си име, поне с едно от истинските си — искам да кажа, едно име, което ни е известно. Какво се крие сега зад Херълд Майърз?

— Трикът не е лош, шефе! — обади се Слоун. — Превъзходна идея. Регистрирал се е с истинското си име, но за съседите си се е казал Майърз, Херълд Майърз, и ако имаше някакви запитвания,

тогава Хари Джонатан Малбъри нямаше да съществува, а само Херълд Майърз. Не е лошо!

— И после? — Инспекторът, изглежда, нямаше особено подчертана склонност към иронични разговори.

— За Майърз успяхме да научим съвсем малко, шефе — докладва Лоуит. — Излизал е и се е прибирал по съвсем различни часове, отначало е карал един додж седан модел 58, а преди около две седмици се е прехвърлил на шевролет импала. Като го питали, той отговарял, че бил спечелил на състезанията по надбягване с хрътки, освен това колата не била купена на ново, макар че била съвсем запазена.

— Кои заведения е посещавал? Кои магазини? С кои съседни общувал? — Бруър ставаше нетърпелив.

— Хари, наричан още Херълд, говорел само за събития на деня, поддържал постоянно демократическата партия — отвърна Слоун. — Поне такова впечатление ни направиха отговорите на нашите въпроси. Не можахме да измъкнем нещо повече от хората при това бързане. Може би те предчувстваха, че е възможно да ги заплашват някакви неприятности, ако се разприказват. Случайно научих, че понякога Хари се хранел в „Гранадос“, продавачът в аптеката го спомена. Отидох в ресторанта на Макдугъл 125, но персоналят можа да ме осведоми само за любимото ястие на Хари. Италианците, испанците и останалите латиняни са приказливи само когато им е угодно. Хари обичал да яде канелонис, най-често веднага си поръчвал две порции. Това са сведенията от ресторанта.

— Една млада жена, която срещнах до портала на къщата, внезапно страшно много се разбърза — започна Лоуит — и тъй като винаги обръщам голямо внимание на такова нещо, реших да я поразгледам по-отблизо. Стара позната, казва се Дорис. Преди време я взехме с нас от „Кръчмата на баските“, шефе, когато Пиото получи в корема си петте куршума. Мило момиче е тази Дорис, стига само да не е пияна. Заприказвахме се, а тя бързаше от страх, че търся тъкмо нея. Работите потръгнаха, накрая споменах Херълд Майърз, а тя ми смигна. Поканих я да пийнем нещо. Тя не знаеше подробности, но беше чувала за Хари. След четвъртото уиски Дорис каза, че Хари имал дял в приходите от един вертеп на Пърл стрийт, нейде между Уайтхол и Брод. Това била много солидна кръчма, въпреки че външността ѝ била

мизерна. Осведомени хора разправяли, че там имало пристройка, където можело да се получи не само алкохол. Според Дорис Хари се мяркало често там. Каза, че вертепът носел името „Сингапур Клъб“.

Бруър го прекъсна.

— Ако има връзка с марихуана или нещо от този сорт, Хемлин сигурно ще е в течение. Щом свърша с Белинда ван Дорен, ще продължим разговора си. Чакайте ме тук!

— Може би времето ще ни стигне да сложим нещичко в стомаха си, а? — обади се Лоуит.

— Много разумно, защото, ако не се лъжа, очаква ни дълга вечер. — Бруър затръшна вратата зад гърба си.

В кабинета му Гетски се беше облегнал на стената с воняща пура между устните си, която отчасти пушеше и отчасти дъвчеше. Белинда духаше дима от цигарата си към тавана. Миришеше като в непроветрена чакалня. Инспекторът отвори и двете крила на прозореца, пое жадно вечерния въздух и седна на бюрото си:

— Един последен шанс, мис ван Дорен! Едно доброволно признание...

— В случай, че до следващия април не получите отговор, можете да гледате на това като на благодарствен отказ на предложението ви! — отвърна тя дръзко. После погледна ръчния си часовник. — По-бързо, отколкото подозирате...

Изречението ѝ бе прекъснато от шума на вратата към коридора, която се отвори стремглаво и се тресна в стената.

На прага застана средно висока пълна фигура, очертана само като силует от слабата светлина на лампата на писалището.

Бруър втренчи невярващ поглед в човека, в когото бе познал Сам Грийнберг. Как беше възможно?...

Гетски направи крачка напред.

— Почукайте първо, преди да влезете в работно помещение, или ще ви покажа после как се прави това с кратуната.

Посетителят мина покрай детектива, сложи бащински тлъстата си окосмена ръка върху ръката на Белинда и се обърна към инспектора.

— Кажете на горилата^[1] си да стои мирно, преди и вие самият да си изпатите. Щом не съблюдавате закона, който гарантира свободата на всеки гражданин с неопетнено име, то на мен и през ум не ми минава да се съобразявам с проклетия ред в учреждението ви. — В същия миг

той промени гласа си като опитен комедиант и погледна състрадателно към Белинда ван Дорен: — Страданията ви свършиха, дете мое. Ето! — Той размаха лист хартия гордо като някое знаме. — Хабеас корпус^[2] за мис Белинда ван Дорен. Такъв е отговорът, който Сам Грийнберг дава на всеки самозабравил се полицаи. А ще последва и иск за възстановяване на нанесените щети. — Той разгърна хартията пред Бруър. — С това мис ван Дорен е свободна. Край на нечистата злоупотреба с властта. Искане незабавно документ за освобождаване от арест.

Гетски преглътна и хвърли към шефа си отчаяно умолителен поглед.

— Разрешавате ли да изхвърля по стълбите този адвокатски мошеник?... — При тези думи започна да запретва ръкавите на ризата си.

Инспекторът беше прочел заповедта. Документът беше напълно редовен. Онова, което не му изглеждаше наред, бяха законите, наказателнопроцесуалният кодекс, които допускаха освобождаването и на сериозно заподозрян престъпник, макар може би и за кратко време, само защото един изпечен адвокат е подал сърцераздирателна молба за издаването на „хабеас корпус“ до съответния съдия. Но тези размисли бяха безпредметни. Първо трябваше да освободи Белинда ван Дорен, защото в заповедта си съдията установяваше, че „от страна на прокуратурата не било повдигано никакво субстанционално обвинение, което би оправдало това предварително задържане, извършено от полицията. То било незаконно“.

Бруър беше убеден, че ще успее да събере достатъчно много улики, за да даде на прокуратурата солидно основание за задържането на Белинда. Но дотогава тя можеше да унищожи някои следи, да повлияе на свидетели... Не го оставяше на мира въпросът, как Грийнберг е могъл да научи, че Белинда е била задържана.

Адвокатът се разгорещи.

— Е? Търпението ми е общоизвестно като твърде ограничено. Погрижете се за пропуски. Мога да взема мис ван Дорен и без тази жалка хартийка, но предпочитам да ви принудя към това признание на вашата безпомощност...

— Никога ли досега не сте чували, че изкуствените челюсти причиняват затруднения при дъвкането? — Бруър се беше изправил

бавно.

— Нека аз, шефе... — молеше Гетски настоятелно.

Бруър го накара да стои настрана с едно движение.

— Съгласен съм с удоволствие да доставям пациенти на ортопедичната клиника, но вас като доставчик на моргата... — Той бутна детектива настрана, ритна с крак вратата към коридора и притисна Сам Грийнберг към стената. — Какъв е размерът на застраховката ви в случай на нещастие, а? Маша на престъпниците! Обичам професията си, но съм готов да се откажа от нея, за да превърна физиономията ви в кайма.

Адвокатът отстъпи назад.

— Ако проявите към мен някакво насилие, ще се намерите на улицата. Камарата на адвокатите... общинската управа... партията... вестниците...

— Гангстерите, Грийнберг, не бива да забравяте и тях. Но не е далеч времето, когато ще се разправим с цялата паплач — заедно с вас! — Изведнъж той му обърна гръб и си седна на бюрото. — За малко щях да си изцапам ръцете с такава нечистотия като вас. — Той започна да пише.

Грийнберг избърса студената пот от челото си. Той започна да гали Белинда, която седеше неподвижна в креслото си. Отправяше ѝ лигави погледи, гласът му стана мазен.

— Научих за обаждането ви по телефона едва в два и половина, бях в съда, измина още един час, докато изготвя молбата, после докато намеря някой справедлив съдия — и цялото това тичане насам-натам — декларация за съгласие за поемане на евентуална гаранция... — Той смени тона си: — Надявам се, че нямате причина да се оплаквате от отношението им към вас. Ще ми разкажете всичко най-точно. Разбира се, че ще потърсим отговорност от всички виновници за вашите страдания. Това е съвсем ясно. Ако извън това са предприемали срещу вас и някакви други незаконни мерки...

Белинда изкрещя отговора си към Бруър:

— Предупредих ви. Сам Грийнберг ще ви научи какво значи да принудите един невинен човек да се подложи на теста с детектора на лъжата. — Тя го гледеше предизвикателно. — Или си мислите, че не знаех за какво се касае?

Адвокатът се изпъчи, доколкото му позволяваше неговото отпуснато пълно тяло. Той попита с глас, в който се чувствуваше най-дълбоко недоверие:

— Мое скъпо дете, нима казахте, че са ви принудили да се подложите на тест с детектора на лъжата?

— Точно това се случи. Обещаха ми да ме освободят веднага, ако съм проявила готовност...

— Нечувано! Ще направя оплакване до прокуратурата. — Грийнберг започна да сумти. — Вашите конституционни права са били погазени по най-долен начин. Но това няма да остане ненаказано! — Той си запали дебела пура.

Инспекторът сгъна изписания лист хартия. Той съдържаше нареждането за издаване на пропуск на името на Белинда ван Дорен. А най-отдолу се намираше заповедта до Слоун и Лоуит да причакат с най-голяма предпазливост при главния вход Белинда ван Дорен и придружителя ѝ, адвокатата Сам Грийнберг, и да не ги изпускат повече из очи. В случай, че двамата се разделят, следенето трябваше да се ограничи само върху Белинда. При подозрително поведение да се съобщава чрез радиовръзката.

Бруър подаде листа на Гетски.

— Поискайте долу веднага да ви издадат пропускат и го донесете. Отбележете си моето нареждане отдолу.

Гетски вдигна погледа си, последната забележка беше за него непонятна, но след като срещна погледа на шефа си, той разбра.

— Да, разбира се.

Той се отдалечи.

— Обръщам ви внимание — започна Грийнберг със своя нападателен, съзнателно обиждащ тон, — че ако опитвате някакви трикове, за...

Вратата към коридора се отвори.

Влезе Карел Вацек. Той промърмори няколко думи за извинение, не обърна никакво внимание на Грийнберг и сложи материала си на бюрото пред Бруър:

— Фотокопия от диаграмите, отчитане на резултата, а ето тук и декларацията на изследваното лице...

— Благодаря, Карел! Всичко това идва като по поръчка съвсем навреме! Ще се видим пак.

— И ние ще се видим! — изрева адвокатът. — Заради помагачеството ви при един незаконен акт.

Карел го изгледа съчувствено.

— Повреден ли ви е слухът, та говорите така високо? В моята лаборатория има апарат за контролиране на слуха. Мога ли някога да ви поканя за един преглед?

Преди Грийнберг да може да отговори нещо, Карел Вацек тихо затвори вратата зад себе си.

Сам Грийнберг се облегна на бюрото съвсем близо пред инспектора.

— Не очаквам от един полицай да познава законите. Дори и да е учил нещо за тях, то му служи само за да ги нарушава. Но да се стига чак дотам, че един главен инспектор от нюйоркската полиция да принуди, да унижи една неопетнена личност — внезапно гласът му стана писклив, — една жена данъкоплатец, от чиито пари му се плаща заплатата, да се подложи на тест с детектора на лъжата...

С широко движение Бруър изби пурата от устата му:

— Стига толкова. Най-напред четете тук. — Той се изправи и тикна пред очите на адвоката подписаната от Белинда ван Дорен и заверена от Вацек декларация. Когато Грийнберг неволно се отдръпна назад, инспекторът започна да я чете високо. С отмерен глас той добави: — Значи, това е бил тест, на който едно заподозряно лице се е подложило доброволно, без да му се обещава нещо и без да е било заплашвано. А...

Грийнберг изтри потта от челото си.

— Можете да хвърлите този боклук в кошчето, пред съда е невалиден, няма силата на доказателство.

— Забравихте ли, че има разпоредби на върховния съд, които оставят открити някои възможности за използването на теста с детектора на лъжата поне като допълнителна улика при положение, че лицето се е съгласило доброволно на него? Разбира се, че едно жалко ченге от Ню Йорк не разбира нищо от висшите юридически науки, но затова пък разбира толкова повече от изопачаването на правото от страна на адвокатите на гангстерите. — Той възпря опита на Грийнберг да вземе думата с едно заплашително движение. — Но още по-важно за мене е, че на този тест не е била подложена някоя крадла на дребно, а свидетелката на едно убийство.

Грийнберг се опита да се разсмее гръмогласно.

— Бруър, вие трябва да работите в някой истински цирк; един такъв номер като този, който ни показвате, заслужава туш от оркестъра.

Инспекторът разглеждаше ноктите си с интерес.

— Но когато забръмчи електрическият ток в стаята с нежно светлеещите блажно боядисани в зелено стени на Синг-Синг, тогава духовият оркестър на затворниците няма да изсвири туш.

Грийнберг галеше ръцете на Белинда.

— Не го слушайте какво говори. Важното е просто да обявите теста за невалиден, защото са ви придумали само с празни приказки и фалшиви обещания. Били сте в състояние на пълно физическо изтощение, страдали сте от нервен шок. — Той попита съвсем между другото: — Задавах ли ви въпроси? Или пък... — Погледна я ободрително, но някой внимателен наблюдател би забелязал в погледа му и нещо друго. Може би — страх.

Тя отвърна прибързано:

— Дребният човек, който преди малко донесе документите, ме тормозеше по всякакъв начин. Въпроси, първо безсмислени, после пък съвсем умишлено поставени въпроси — уловки. Фотографии, безразлични — после изведнъж Хари... — Изглежда, че това ѝ се изплъзна по-скоро неволно, отколкото съзнателно — тя стана видимо несигурна, замълча, опита да се поправи. — Всичко беше объркано, но чух ясно как беше споменато това име при показването на една снимка.

— Какво? — прекъсна я Грийнберг побеснял, разтърси я, цялата му нежност беше изчезнала, вместо загриженост и готовност за помощ на лицето му се беше изписал гняв. — Какво означава това? Кой е Хари? Откъде ви идва на...

Тя го прекъсна:

— Инспекторът, дебелият детектив и човекът с апарата говореха един през друг — искаха на всяка цена да ме объркат — казвам ви всичко това, защото по-късно ще се опитат да ми сложат примка на шията.

Бруър се облегна удобно в креслото си.

— Но в Ню Йорк не бесим, а печем! Затова не се тревожете за въжето, мис ван Дорен.

Влезе Гетски и подаде на Бруър един формуляр.

— Всичко е наред, шефе! — Той придаде на изречението такава интонация, че инспекторът разбра всичко.

Грийнберг гледаше втренчено клиентката си.

— Надявам се само... — Той не довърши изречението си.

— Нали много бързахте, Сам? — попита Бруър иронично. — Какво може толкова да ви е смутило, че още не сте посегнали към пропуската? Да не ви настръхва кожата от това нежно име Хари? Питам се Сам, кой ли може да е той? Има много мъже, които носят това име.

Адвокатът се обърна към инспектора с изпълнен с омраза поглед и дръпна бързо от ръката му пропуската.

— Стъпили сте на съвсем тънък лед. — Той пак млъкна, хвана Белинда под мишниците и я издърпа от креслото. — Да вървим, мило мое дете. — Опитът да придаде на гласа си презрителна нотка се провали безславно. Той се отправи към вратата, натисна дръжката, ритна вратата с крак и на прага се обърна още веднъж: — Бруър, ще има да проклинате деня, когато ви е дошло наум...

— Вън! — Гетски вдигна Белинда ван Дорен във въздуха като лек пакет, притисна я към Сам Грийнберг така, че той залитна, и тресна вратата след двамата. Той погледна с виновен израз шефа си. — Не можах да издържа повече. — После се отпусна с въздишка на един от столовете.

Бруър махна с ръка.

— Нищо, разбирам ви, Гетски. Сега остава да се надяваме, че Слоун и Лоуит няма да ги изгубят из очи. Струва ми се, че Грийнберг здравата е изваден от равновесие, може би няма да бъде толкова предпазлив и няма да забележи, че някой ги следи. Дори и не подозирам какво смята да прави. За нищо на света не бих желал да съм на мястото на Белинда. Формално Грийнберг е неин адвокат, но неговата единствена задача се състои в запазване интересите на „синдиката“. Тъй като Белинда изпусна името Хари, Грийнберг ще надуши опасността, която заплашва доверителите му — или поне би могла да ги заплаши. Шефовете на „синдиката“ са наредили очистването на Валдива не само заради сключваните от него лични сделки, ами и защото с онова, което е знаел, е представлявал постоянно потенциална заплаха. Само смъртта му е могла да я премахне. Сега Белинда ван Дорен се явява излишна — знае твърде много. И се издаде пред детектора на лъжата. Надявам се Слоун и

Лоуит да не я изпуснат из очи. — Той се изправи. — Хайде да вървим заедно при Фланегън. Хемлин ми каза, че ще вечеря там. Вярно е, че мразя да ми сервират като гарнитура професионални проблеми, но нямаме време за губене.

Гетски се надигна:

— Въпреки няколкото сандвича, пак имам апетит.

— Искам само още набързо да установя дали служителката, която отведе Белинда за регистриране, е все още на работа. — Бруър погледна детектива. — Някъде трябва да е направена грешка. Само се надявам да е неволна. Сам Грийнберг е могъл да получи информация за задържането на ван Дорен по различни обиколни пътища. Например портиерът на дома, в който тя живее, или някой шпионин, който случайно е видял как я отвеждат. Но фактът, че я откри в бюрото ми, може да се обясни само с това, че някой от нашето учреждение се е разбърбил. — Той поиска да го свържат с шефа на ареста и го попита за служителката, отвела Белинда ван Дорен за регистрация. Държеше слушалката притисната с рамо до ухото си. След известно време затвори телефона: — Ще се върне на работа след един час. Тогава след вечеря ще я разпитаме подробно какво всъщност се е случило.

Той сложи документите в чекмеджето на бюрото си и завъртя внимателно ключа два пъти.

После се отпрати по коридора към асансьора, последван от Гетски.

[1] Горила — тук в смисъл на убиец, палач, бияч. — Б.пр. ↑

[2] Хабеас корпус — (лат.) заповед за довеждане на лицето в съда и заповед за проверка на задържането. — Б.пр. ↑

10. ПРИ ФЛАНЕГЪН

При Фланегън на една маса в ъгъла седяха Марк Хемлин, Рой Брайън и Елвис Мелъри. Щом шефът на отдела за борба с търговията с наркотици забеляза двете толкова различни фигури, той им махна с ръка, посочи свободните столове и побутна малко масата, за да може Гетски да се провре покрай нея.

— Преди минута звънях при вас, Дейвид, защото исках да разбера има ли нещо ново.

— Цял куп новини, Марк. — Бруър разказа за резултата от теста с детектора, за внезапното появяване на Грийнберг, за отрицателния резултат от издирването на Хари Патлака. — Марк, сега въпросът е дали чрез „Сингапур Клъб“ ще помръднем напред.

Хемлин свирна между зъбите си.

— Твърде познато име. Разбира се, че от по-ново време. Отначало заведението се казваше „Бар Макао“ и когато беше затворено под това име, то се превърна в „Бар Хонконг“, а след неговата забрана бе изрисувана днешната му фирма. И под новата одежда му направихме вече две приятелски посещения.

Келнерът се появи, Бруър и Гетски поръчаха.

— Възможно ли е Хари да взима по някакъв начин участие в този вертеп? Или мислите, че го посещава само ей така, от време на време? — Бруър надигна чашата с бира.

— Трудността със „Сингапур Клъб“ е в неговото изключително ловко разделяне на две. Предните помещения наистина нямат привлекателен вид, но все пак в известна степен са безупречни в експлоатационно технически смисъл. Предлага се алкохол, но не се извършва нищо забранено. Зад този бар една извита стълба води към първия етаж. Там се намират няколко помещения, които служат за съвсем други цели. Предлагат се някои неща, които радват наркоманите.

— Знаете това, Марк, и не предприемате нищо?

Шефът на отдела за наркотици поклати замислено глава и изпи чашата си с кианти^[1].

— На този въпрос не е така лесно да се отговори. Подобни заведения не се ръководят от деца. Това са много предпазливи специалисти. „Синдикатът“ издига до такива предни позиции само опитни и доверени лица. Освен това вътрешните помещения са защитени от отлично действащи електрически алармени инсталации. После те имат много изходи. Сградата на Пърл стрийт граничи с две къщи, през които може да се преминава безпрепятствено; към тях водят входове и от подземния етаж, и от партера, и от първия етаж. Нали знаете, Дейвид, че не е достатъчно да имаш само подозрения. Прокуратурата иска доказателства, здрави, непоклатими доказателства, защото тя не желае да се излага с възможно отхвърляне на обвинението й.

Бруър дъвчеше енергично, изчака малко и попита:

— И?...

Хемлин му отвърна:

— И? Какво искате да кажете...

— Искам да кажа, Марк, че можете да се справите и с най-рафинираните трикове — стига да желаете. Но имам някакво чувство, че и други мотиви определят поведението ви.

Хемлин се наведе малко напред:

— Е, добре, спечелихте. И така, не са само техническите трудности. Те могат да бъдат преодоляни. Но винаги при условие, че очакваните резултати оправдават една по-голяма акция. Понякога това не е така. А докато нещата се развиват, така да се каже, в тесни рамки, ние ще си служим с тези кръчми, пласираци наркотици, които можем да контролираме и да държим под око, за да правим от време на време някой добър улов. Някой улов като, да речем... — той се усмихна — Хари Патлака. Виждате ли, Дейвид, ако ги нямаше вертепите, които знаем, тогава много разпределители, пласьори и консуматори щяха да останат неоткриваеми за нас. Но така ние нанасяме удари — когато си заслужава.

— В случая Тони Валдива става въпрос не само за това убийство — каза Бруър много сериозно, — а и за шанса най-сетне веднъж да се доберем до истинските поръчители на наемните убийци...

— В което за съжаление се съмнявам — прекъсна го Хемлин. — Ще уловите също като нас само дребни риби, ще застреляте само зайчетата, а до акулите и лъвовете няма да се доберете. Ще останат в непрогледния гъсталак.

— Но — Бруър побутна чинията от десерта си настрани — ако гарантираме живота на някоя от дребните риби, осъдени на смърт, тогава може би това ще отведе до целта? Струва ми се, мога да докажа, че Хари Патлака е извършил предумишлено убийство. И така, следва неминуемо електрическият стол. Но ако той се яви като главен свидетел на обвинението, би се отървал със затвор. Нима животът не му струва колкото една или друга недискретност? И освен това имаме Белинда ван Дорен. И тя знае много. На нея също може да ѝ се помогне, ако проговори.

— Нали знаете не по-зле от мен, че хората или мълчат, или ги заставят да млъкнат. За Хари и за прелестната Белинда не давам и пукнат грош, ако съществува и най-малката възможност да си отворят устата. — Хемлин си изпи еспресото.

— Белинда ван Дорен е следена от Слоун и Лоуит — и закриляна. Струва ми се, че при такъв ескорт не я заплашва опасност, колкото и застрашително да се вижда положението за Грийнберг.

— В най-добрия случай ще я изпратят на някое продължително пътуване! Ще замине с фалшив паспорт за Европа или Южна Америка, докато се забрави всичко. Може би докато се забрави и гробът на Хари.

— Трябва да се докопам до него, Марк. А само вие познавате правилата на играта в „Сингапур Клъб“. Бих могъл да наредя да наблюдават сградата отвън... — Той повдигна отчаяно рамене. — Но ще е безсмислено. Значи, остава само полицейската хайка. — Той погледна въпросително Хемлин, после Брайън и Мелъри, които следяха безмълвно разговора на шефовете. — Дори и да не пипнем Хари, все пак не е изключено да ви се удаде да приложите в „Сингапур Клъб“ достатъчно принудителни средства, за да изтръгнете някои полезни сведения.

— Ако ще нанасяме удар, то той трябва да бъде тотален. Така обаче ще се наложи да се откажем от някои важни секретни постове, да унищожим добри източници на информация. — Хемлин изведнъж се поизправи. — Въпреки това залогът е твърде голям, за да играем хазартно. Но ако си мислите, че просто ще си отидете в къщи с вашия

убиец — ако го заловим, — заблуждавате се. Ние искаме да участваме, Дейвид, и то пълноценно, не става въпрос за обществената гласност и рекламата, тя ми е също така противна, както и на вас, а да участваме в големия удар срещу истинските шефове на „синдиката“ за наркотици. Вашият запазен периметър е работата с убийството, нашият — героинът.

— Ясно, Марк. Съвършено ясно. — Бруър си пое дълбоко дъх няколко пъти. — Сега идва вторият по важност проблем. Става въпрос за часове, не за дни. И така — кога?

Хемлин помисли малко и каза:

— Тази вечер, Дейвид. Да кажем — той погледна часовника си, — в десет и половина.

— А аз си мислех — рече Бруър, — че такива хайки организирате винаги доста след полунощ. Чак призори, когато може да се завари по-голямата част от клиентелата.

— Заблуждение. Опитът учи, че към полунощ посещението силно намалява. А особено човек като Хари Патлака никога няма да се мотае по късните часове. Защото с всеки изминал час се увеличават опасностите, които го застрашават. Нараства възможността да попадне в някоя полицейска акция. Най-изпечените престъпници от този бранш водят най-порядъчния начин на живот. Само новациите обичат нощния живот.

— Не се ли нуждаете от някаква продължителна подготовка за начинания от такива мащаби? — попита Бруър.

— Среща в десет часа във втория двор, Дейвид. — Той повика келнера, плати, погледна Брайън и Мелъри. — Обичайните приготовления. Да вървим!

За довиждане отправи към Бруър и Гетски многозначителен поглед и напусна ресторанта с двамата детективи.

Бруър и Гетски платиха сметката си и забързаха към съседната сграда.

Първите съобщения по радиостанцията от Лоуит и Слоун го очакваха. Инспекторът прочете пристигналите по телетипа доклади.

Според тях Грийнберг бе седнал зад волана на един крайслер империъл заедно с Белинда ван Дорен и от Сентър стрийт се беше отправил директно към Лафайет Е 4, където на седмия етаж имаше канцелария. Здравно хваната под ръка, той повел Белинда през фойето

към асансьора. Слоун установил, че асансьорът се върнал празен, след като спирал на седмия етаж.

Слоун останал във фоайето. Лоуит застанал на пост на отвъдната страна на улицата точно срещу сградата.

След около двадесет минути една пресечка по на север спряла таксиметрова кола. От нея слезли двама мъже. Минали по Лафайет почти тичешком и изчезнали в къщата. Таксито завило зад ъгъла, преди Лоуит да може да види номера му. Очевидно двамата пътници са били платили предварително на шофьора. Слоун отбелязваше, че двамата мъже се качили с асансьора до седмия етаж.

В девет часа и петнадесет минути Грийнберг отново минал през фоайето, като водел Белинда под ръка. От двамата мъже нямало и следа. За да не отслабят наблюдението на двойката, Слоун и Лоуит се разбрали да изоставят двамата непознати и да последват Грийнберг, който се качил с Белинда в крайслера и тръгнал отначало из улиците като че ли без посока. Най-сетне след голямо заобикаляне, с което той може би е искал да се отърве от възможни преследвачи, Грийнберг спрял на 6 Ийст 23 и влязъл заедно с придружителката си в ресторанта „Мери Елизабет“. Оберкелнерът ги посрещнал, вероятно са били очаквани, и ги отвел до една разположена в дъното ниша.

Там се хранили. Слоун останал да ги наблюдава, докато Лоуит излязъл да предаде доклада.

Бруър прибра листа и по телефона помоли да дойде служителката. Нареди на Гетски да седне отстрани на бюрото и да се престори, че чете вестник, за да може незабелязано да наблюдава надзирателката.

После позвъни на Сарг в заседателната зала, уведоми го за предстоящата хайка, за мястото и времето на срещата с хората от отдела за наркотици.

Служителката влезе след кратко почукване.

— Искали сте да говорите с мен във връзка с жената, която отведох за регистрация по ваше нареждане? — Гласът ѝ звучеше служебно, делово. Само един съвсем слабо доловим оттенък издаваше недоволство или неодобрение.

— Седнете, мис... — Той я погледна въпросително.

— Донъвън, инспекторе — отвърна тя малко по-непринудено. — Джун Донъвън. Девет години служба. Три пъти ми е изказвана

похвала.

— Чудесно, мис Донъвън. Съжалявам, че е възможно да ви създам неприятности. — Предложи ѝ цигара, но тя учтиво отказа. — Касае се за нещо много сериозно. Още не всичко ми е ясно. Но може би ще ми помогнете. На моя първи въпрос може да се отговори лесно, или поне така изглежда. Обаче наистина и най-малките подробности са важни, дори наглед и съвсем незначителните неща.

Тя стана неспокойна.

— Не знам, инспекторе, как трябва да разбирам думите ви.

— Моля ви, опитайте се да си спомните точно всяко нещо от момента, когато поехте тук мис ван Дорен, до момента, когато стигнахте с нея долу при регистратурата. — Той я погледна изпитателно. — Оттук направо в службата за регистриране ли отидохте с нея?

Тя отвърна малко провлечено:

— Да... заведох я долу.

— Ван Дорен говори ли с вас? Пита ли за нещо?

— Не.

— Разговаряхте ли с нея? Тя отвърна ли ви?

— Не. — След кратка пауза, през която ясно се чу шумоленето на вестника, разлистван от Гетски, тя добави: — Като се размисля по-добре... — Тя замлъкна.

— Какво, ако се размислите по-добре, мис Донъвън? Все пак имаше ли разговор? — Тъй като тя продължи да мълчи, той каза все така любезно: — Може би мис ван Дорен е искала да телефонира?

— Не, разбира се, не, никога нямаше да допусна това. — Джун Донъвън направи отрицателно движение с ръка. — Да телефонира — изключено. Но... — Тя изтри леко овлажнялото си чело.

— Но? — подкани я Бруър. — Да не е срещнала ван Дорен някой познат или позната, с които да е разменила някоя дума — уж съвсем безобидни, празни фрази?

Служителката пое дълбоко дъх:

— Няма смисъл, инспекторе, да се говори със заобикалки. Ако съм извършила грешка, ще трябва да си нося последствията — всички последствия. В момента, когато мис ван Дорен ме помоли да ѝ разреша да отиде до тоалетната, аз и не помислих, че би могла евентуално да се отърве от важни улики. Впечатлението ми беше, че тя не се чувствава

добре. Цветът на лицето ѝ бе станал съвсем пепеляв. Аз взех ръчната ѝ чанта и ѝ позволих да отиде. Тъй като вратата е една, бягството беше напълно изключено. Намирахме се на седмия етаж. Освен това всички прозорци имат решетки.

Бруър се разхождаше насам-натам, после спря пред Джун Донъвън.

— Но нали тоалетните се използват и от случайни хора, хора, които са били само повикани за справка или пък които имат някаква друга работа тук. Следователно на мис ван Дорен и било възможно да говори с лица, които след това са могли да напуснат безпрепятствено сградата. — Той гледа известно време пред себе си доста смаяно, после с видимо голямо неудоволствие каза: — Не знам, мис Донъвън, дали този случай може да си остане между нас. Ще зависи от по-нататъшното развитие на нещата. Факт е, че мис ван Дорен трябва да е накарала някого, вероятно чрез значително парично обещание — защото не може да става въпрос за уговорена среща, — да се свърже със Сам Грийнберг и да предаде на адвоката поръката веднага да издействува „хабеас корпус“ в нейна полза. Само така може да се обясни връхлитането на Сам Грийнберг в бюрото ми със съдебния документ, след което се измъкна с нея необезпокояван.

Джун Донъвън се изправи.

— Ще подам молба за дисциплинарно наказание срещу себе си, инспекторе. — Тя изрече тези думи без всякакъв патос, изправена, тъй както се изговаря нещо, което просто не бива да бъде премълчавано.

— Ще изчакате! — отвърна Бруър този път почти грубо. Не искаше да покаже колко много му беше харесало това държане и колко щеше да съжaliaва, ако се наложеше да разглежда този случай служебно. — Почакайте, мис Донъвън. Още нищо не сме установили. Изхождаме от най-голямата вероятност. Но не е речено, че тя трябва непременно да излезе истина. Въпрос на часове е, може би на един-единствен ден, докато мис ван Дорен стане наш гост за много дълго време. Тогава ще видим. Но — казвам го без какъвто и да било упрек, тъй като не съм ваш началник — бъдете по-предпазлива. След девет години отлична служба...

— Човек се учи до края на живота си. — Устните ѝ бяха здраво стиснати. — Сега мога ли да си вървя?

— Разбира се. И не избързвайте с нищо!

Тя прекрачи прага. Преди да затвори вратата зад себе си, каза сдържано:

— Благодаря.

Гетски сложи вестника настрани.

— Чудесно момиче. Дано ѝ бъдат спестени...

Бруър погледна часовника си.

— Трябва да вървим.

Той се поколеба за момент, после се приближи до шкафа, отключи го, измъкна кобура с пистолета и го окачи под мишницата си. Служебното оръжие му тежеше под сакото. Носеше го рядко. Днес му се струваше целесъобразно да го вземе.

В двор номер две Сарг се разхождаше нагоре-надолу. Той се приближи към Бруър.

— Брайън беше вече тук. Всичко е задвижено. Изглежда, ще бъде хубава маневра. Липсва ни само духовна музика.

[1] Италианско червено вино. — Б.пр. ↑

11. „СИНГАПУР КЛЪБ“

Колите на отдела за наркотици и на комисията по разследване на убийства затвориха с една-единствена, свършено съгласувана, блокираща маневра всички подстъпи към сградите, образуващи един блок, в който се намираше неугледната къща с бледо светещия надпис „СИНГАПУР КЛЪБ“.

Полицейските служители се разпръснаха и блокираха двете съседни улици, които бяха свързани със сградата посредством тайни ходове.

Като при някой безмилостен лов с обграждане на дивеча, теренът постоянно се стесняваше.

Всички часовници бяха сверени предварително.

Малко преди десет и половина изпод една от тъмните арки се появиха двама пийнали негри, като водеха помежду си една цветнокожа крещяща жена. Спряха се неподвижно с инстинкта на преследвани животни. Подушиха опасността. Жената нададе кратък вик и посочи към полицаите. Тя се опита да издърпа в тъмнината на входа двамата си придружители, срещу които само преди мигове се беше съпротивлявала като бясна. Когато се наложеше да се изправят срещу полицията, тогава изчезваха всякакви разногласия. Но всяка съпротива бе безшумно сломена. Двама детективи от отдела за наркотици натовариха в една камионетка първите три жертви, на акцията.

Когато секундарникът на ръчния часовник на Бруър отброяваше двадесет и деветата минута и приближаваше тридесетата, в групата настъпи раздвижване.

Хемлин заедно с Брайън и Мелъри нахлу в помещенията на първия етаж през свързващия коридор откъм задното крило на сградата.

Бруър, Гетски и Сарг влязоха в бара, последвани от двама служители от елитната група на Хемлин.

— Полиция! Останете по местата си! Никой да не мърда! Всяка съпротива ще бъде сломена със сила! Документите за самоличност! — Специалистите на Хемлин изтласкаха назад малкото пиячи от столчетата на бара към най-отдалечения ъгъл и веднага започнаха проверката на документите.

Брайън се зададе откъм коридора, водещ към нещо като кухня.

— Горе ви очакват, инспекторе. Елате, но бъдете готов за някои неща. Впрочем, изглежда, всичко върви добре. Кордоните работят безпогрешно. Никой не е могъл да се измъкне.

Той закрачи напред и отведе Бруър и двамата детективи към таен коридор, който беше маскиран от едно стенно огледало. В другия му край имаше желязна, съвсем тясна, извита стълба, която водеше нагоре. Горе тя стигаше до отвор в стената, от който се влизаше в един голям шкаф. Той откриваше достъпа до залата.

На преден план се виждаше полупрозрачната повърхност на дансинг, слабо осветена отдолу. Сепаретата от двете страни на залата бяха скрити със завеси от любопитните погледи. На малък подиум блещукаха в слабия червеникав полумрак изоставените духови инструменти на джаз банда.

Цареше неописуема бъркотия. Чуваха се крясъци, разнасяха се псувни. Мъже и жени се суетяха наоколо. Между негрите се виждаха тук-там и бели посетители. Повечето бяха жени.

Внезапно оскъдното осветление угасна.

Хемлин тъкмо беше успял да разпознае Бруър и да се приближи до него.

— Предвидили сме този трик с осветлението, почти никога не липсва в такива случаи. Прекъсване на проводниците. Но ние доведохме двама електротехници. Джобните фенерчета само създават бъркотия.

Изведнъж сред неописуемата шумотевица джаз банда започна оглушително да свири блус. Музикантите се бяха събрали на подиума като с вълшебна пръчица.

Настана същински ад.

Неочаквано, както и беше угаснала, мрачната червена светлина припламна отново.

Полицаяте смъкнаха от лампите пурпурните копринени абажури. Ярката светлина на силните електрически крушки заслепи болезнено

зрението след тъмнината и мекото червено осветление.

Един необикновено грамаден мулат се приближи до Хемлин.

— Това е против споразумението ни.

Шефът на отдела за наркотици отвърна късо:

— Убийството е също противно на споразумението ни.

— Нямам нищо общо с никакво убийство, шефе! Кълна се! А ако някой от моите гости... — Той млъкна, после добави замислено: — Редовните си клиенти познавам до един, шефе, мога да гарантирам за тях — само някое странично лице... и в „Уолдорф Астория“ са живели убийци.

— Не, ми е известен такъв случай — подхвърли Хемлин.

— Наистина ли, нито един-единствен? Е, да, имате право. За никой гост на хотела не беше доказано нищо, но...

— Чакайте в бюрото си, О'Нийл, после ще говорим за всичко. Сега трябва да претърся заведението ви.

— А разрешителното ми? — попита мулатът. Погледът му беше тъжен. Но какво ли ставаше зад челото на О'Нийл? Пред него беше застанал вечният двоен неприятел. От една страна полицаят, а от друга — белият. Първият го преследваше. Вторият го презираше. И за двамата той си беше парий. Защо трябваше да страда заради кафявия цвят на кожата си? Беше ли виновна майка му за този цвят? Или баща му? Дедите му? Кой беше виновният в началото на тази верига — верига, която и до днес все още имаше значението на окови? Кой беше създал цветнокожите? Бог ли? Защо тогава не закриляше всички свои създания?

Но преди О'Нийл да стигне с обърканите си натрапчиви мисли дотук, той отдавна седеше вече с изпънати крака, поставил красиво оформените си жилести ръце на писалището в помещението, което Хемлин с прекомерно великодушие беше нарекъл бюро.

Беше безсилен срещу съдбата си. Само слушаше отдалече шума, виковете, трополенето, падането на столове и маси, а после и някакъв взрив. Той скочи, но отново се отпусна на стола си. Неговият тънък слух му беше казал недвусмислено, че това не бе изстрел, а беше изгърмяла много силна електрическа крушка. Такива крушки имаше поставени само на тавана. Сигурно някой беше хвърлил нещо по нея.

Бруър и Хемлин, заедно с най-близките си сътрудници, образуваха набързо „проверочна комисия“. Посетителите на клуба

бяха измъквани от всевъзможни ъгли, сепарета и дупки от служителите на двата отдела.

Направеният подбор надхвърли очакванията и опасенията. Един дългокос младеж, който буйствуваше под въздействието на „рийфър“, се хвърли към дългата кухненска маса, на която бяха насядали детективите. Той крещя, докато силни ръце го изнесоха от помещението. Възрастна жена скимтеше; цветът на лицето ѝ беше пепеляв, също като косите на слепоочията ѝ. Добре облечен мъж над тридесет години, метис, ломотеше нещо под носа си. Най-малко няколко дами от така нареченото „добро общество“ се държаха по-лошо и от уличници; приемаха всичко като нещо неизбежно, като неделима част от ежедневието си, от професията си, от прахосания си живот. Всички тези фигури трябваше да бъдат измъквани изпод маси, иззад завеси, от гардероба. Наоколо седяха безучастно непознати, но и такива, към които един или друг полицай се обръщаше като към стари познати.

— Отворете прозорците, но ги охранявайте — заповяда Хемлин.

Въздухът в залата беше станал непоносим. Алкохолни изпарения, нетърпима воня на пот и силни парфюми, гъсти облаци от цигарен дим — и противната миризма на марихуаната.

Бруър, Гетски и Сарг подложиха хората, проверени от Хемлин и служителите му, на кратък, но строг разпит. Разпитваха ги поединично, така че всяко следващо лице се изправяше пред тях неподготвено за въпросите. В края на всеки разпит се появяваше едно име: Хари. След известно време следваше: Тони Валдива. Не само отговорите имаха значение, а и реакциите на отделните хора.

В единадесет и половина приключи решителната за Бруър част от акцията. Който не беше издържал безукорно разпита, се намери в колите на полицията, за да бъде проверен чрез обичайните методи в инспекцията и справочната картотека чак до мозъка на костите си. Но това беше черна работа, която преследваше по-други цели, отколкото издирванията в случая Тони Валдива, Хари и техните господари.

Хемлин се приближи до Бруър.

— Сега се каним да обработим О'Нийл. Вече трябва да е поомекнал, защото знае, че в никакъв случай не сме хванали само дребни риби. — Докато крачеха през залата, той посочваше към отделни бездейно седящи фигури. — Повечето от тях са, така да се

каже, честни консуматори, които не знаят нищо за истинската дейност тук, а и дори не искат да знаят. Намират удоволствие в това заведение, колкото и да е противно за хората със здрав разум. Просто вкусовете са различни. Наркомани, хомосексуалисти, мъже и жени, за които някой партньор с друг цвят на кожата е само ново приятно преживяване. Наркоманията най-често се появява по-късно, започва се с „рийфър“ и през иглата на спринцовката се стига до прахчето. — Той спря. — По въпроса с Хари и Валдива нямаме никакъв напредък. За хората, които разпитвахме най-напред, може би тези имена наистина не означават нищо. Те изобщо не реагираха подозрително. Разбира се, че не може да се каже нищо окончателно преди един основен разпит при нас. Може би вие имахте повече щастие?

Бруър отвърна отрицателно.

— Или всички са превъзходни лъжци и свършени артисти — което не ми се вярва, защото опитът ни говори ясно тъкмо за обратното, — или никой не знае нищо за Тони Валдива и Хари.

Влязоха при О'Нийл.

— Смятаме да я караме по-изкъсо — започна Хемлин, — стига това да е и вашето желание. Можете да избирате между бързото развитие на нещата и безкрайните разпити.

— Какво искате да знаете? — попита мулатът почти безразлично. — Пак прогонихте клиентелата ми за дълго. Ще мине много време, докато се съберат отново. Та кой ли ще иска да посети едно заведение, което е било преровено от полицията с участието на толкова много хора? Изобщо не знам какво става.

— Моят колега има да ви задава няколко въпроса, О'Нийл — прекъсна го Хемлин. — От вас зависи какво ще става по-нататък.

Бруър се облегна на една етажерка, пълна с бутилки.

— Познавахте ли Тони Валдива?

Мулатът разкриви устата си и се премести на самия ръб на стола, като че ли искаше да се измъкне.

— По-рано наминаваше понякога. — Изведнъж той се изпъна. — Ако мислите, че знам нещо за смъртта му, тогава сте на погрешен път. Тони се опита преди няколко седмици... — Той се поколеба за миг, после се намести на стола и погледна от Бруър към Хемлин. — Е, добре, ще го научите. Тони е мъртъв, какво може да му навреди сега. Искаше да ми предложи на по-ниска цена „стъф“, който беше скрил от

„синдиката“. Но, първо аз не се занимавам с такива работи, за това са тук дребните вербовчици, поддържащи връзка с посетителите; аз не искам и да знам за такава работа. И второ, да не съм луд в моето положение да се изпречвам на пътя на „синдиката“. Тони беше по-слабият и завчера той разбра това — скъпо платена поука. Отказах му. Отиде си, като ругаеше и заплашваше. Това беше и последното, което чух от него.

Бруър се наведе ниско над О’Нийл, така че той почти почувствува дъха му:

— Защо разказахте това на Хари?

Мулагът се дръпна назад, изгуби равновесие, падна настрани на пода, изправи се тежко и изтупа праха от костюма си.

— Хари!?...

Звучеше едновременно като въпрос и вик.

— Не се опитвайте да печелите време, О’Нийл! — Марк Хемлин го натисна да седне в креслото. — Разбрахте въпроса много добре. И така, говорете и нека господ да ви е на помощ, ако лъжете!

— Хари — повтори О’Нийл, като полюляваше насам-натам горната част на масивното си тяло. — Хари само мина оттук, за да ме предупреди. Беше вече научил за предложенията на Валдива до някои други заинтересовани хора.

— Тогава, значи все пак и вие самият сте клиент! — Хемлин сграбчи О’Нийл за раменете. — Това е достатъчно, за да анулираме разрешителното ви и да затворим заведението за доста дълго време.

Мулагът хвана ръцете на Хемлин помирително.

— Предупреждението на Хари не се отнасяше за мен. Само трябваше да го предам по-нататък.

— Добре. — Хемлин отблъсна О’Нийл. — Значи предпочитате да обърнем дебелия край. Съгласен съм. Предложих ви един последен шанс.

Бруър потупа едва забележимо своя колега по гърба и погледна О’Нийл право в очите.

— Кога беше Хари за последен път при вас?

Човекът, изглежда, размисляше трескаво. Отново се опитваше да спечели време.

— Хайде, започвайте! Или предпочитате най-напред да ви арестуват като заподозрян в съучастничество в убийство? Това ще ни е

добре дошло. Знаете какво е наказанието само за укривателство.

Хемлин хвана мулата за жилетката и започна да го дърпа нагоре, така че главата му почти изчезна в деколтето ѝ.

— Хари беше тук миналата седмица. Мисля, че във вторник... — изрече той между стиснатите си дебели устни.

— С какъв дял участва всъщност Хари във вашия клуб? — попита Бруър настойчиво.

— С какъв?...

— Това е въпросът ми, а вие нямате много време, за да измислите отговора си. И така?

— Той е негласен съдружник. Закриля ме от неприятелски настроени типове, затова получава петнадесет процента от печалбата.

— Бил ли е миналия вторник тук? — Гласът на Бруър звучеше неприятно делово.

— Вторник, да, трябва да е било вторник.

— А може би и сряда?

— Сряда — чу се като ехо.

Хемлин удари мулата с късо, енергично движение. Тилът на О'Нийл се тресна в един календар на стената, който малко смекчи удара.

Бруър попита тихо:

— Сряда? Или четвъртък? Може би Хари е бил тук и вчера? — Той се приближи съвсем до О'Нийл. — Искаше да си изфабрикува алиби, а?

— Нищо не знам — простена мулатът.

В стаята влезе Гетски.

— Отвън работата е опечена, шефе.

Бруър каза, без да се огледа:

— Идвайте тъкмо навреме. Този наш приятел страда от отслабване на паметта. Я опитайте дали може да се направи нещо.

Детективът погледна инспектора, а после Хемлин.

— Наистина жалко. Ще трябва да му се помогне.

Преди още О'Нийл да беше усетил опасността, дясната ръка на Гетски го удари. От двете му ноздри потече кръв и през сцепената горна устна започна да се стича в устата му.

О'Нийл изтри лицето си с ръкава.

Бруър продължи да пита неумолимо:

— Искаше ли Хари да си скалъпи някакво алиби?

Мулатът дишаше тежко:

— Да, но... — Той преглътна и плю в ъгъла.

— Но?... — Бруър не го оставяше да си отдъхне.

— Не беше в понеделник. — О'Нийл пак преглътна мъчително, прекара език по разранената си устна, от която се процеждаше кръв.

— И така, кога беше? — Бруър стоеше неподвижно.

Гетски пое въздух и изду гърдния си кош.

— Не! — извика О'Нийл.

— Кога? — повтори Бруър.

О'Нийл се сгърчи на креслото, застена и закри с ръце изцапаното си с кръв лице.

Гетски взе от полицата шише коняк, огледа се, не видя никъде тирбушон, удари гърлото на бутилката в ръба на бюрото, пръснаха се парчета стъкло, той напълни предпазливо една прашна чаша и изля между здраво стиснатите зъби на мулата алкохола, който силно щипеше по изранените места.

— Инспекторът попита „кога?“.

О'Нийл се закашля, задъха се и си изтри устата.

— Хари беше тук днес. Около девет часа... за малко... хич не съм го питал нищо... взе всичките пари, които намери в касата... проклинаше... заплашваше... и изчезна.

— Днес вечерта? — извика Бруър.

Дотича Сарг.

— Шефе... съобщение по радиостанцията. — Той млъкна, като забеляза предупредителния поглед на Бруър.

Инспекторът отиде в най-отдалечения ъгъл на помещението. Сарг, Хемлин и Гетски го последваха.

О'Нийл се опитваше да почисти с кърпа обезобразеното си лице.

— Какво се е случило? — попита Бруър. — Говорете предпазливо.

— Съобщение по радиостанцията на една патрулна кола. Малко неприятно. След завръщането на Белинда Лоуит и Слоун я последвали в сградата и застанали на пост в коридора на нейния апартамент. Съвършено неочаквано от жилището на Белинда се появил Хари. Стрелял веднага. Лоуит бил тежко ранен. Слоун отвърнал на огъня и убил престъпника. Една линейка откарала Лоуит в Ленокс Хил

Хоспитъл. Намерили са Белинда ван Дорен удушена в жилището ѝ. Доктор Кенеди, хората от научно-техническата служба и криминалния отдел са вече на път.

Бруър погледна Хемлин.

— Предоставям ви полесражението тук. Благодаря за помощта. Поставете О'Нийл в единична килия, действително изолиран от целия външен свят. Може би ще стане важен свидетел за разкриване на взаимовръзката между последните събития. Може да бъде и между обвиняемите. Пресейте и останалите хора. Първото убийство доведе сега и до второ. Убиецът е наказан. Но хората, останали на тъмно, които са направлявали стъпките му, продължават да си живеят необезпокоявани. — Той стисна ръката на Хемлин. — Още веднъж благодаря. Ще ви осведомявам по най-бързия възможен начин.

Той прекоси залата, следван по петите от Гетски и Сарг, и заслиза надолу, като взимаше наведнъж по две-три стъпала.

Отвори рязко вратата на колата:

— Давай! Ийст 72 Медисън. Пусни сирената и сигналната светлина!

Едва Гетски и Сарг се бяха намъкнали в колата, когато моторът изрева, внезапно задвижените задни колела изпищяха и се понесоха по паважа.

Монотонен глас от високоговорителя повтаряше всяка минута пристигащите новини от местопроизшествието на най-новото жестоко престъпление.

12. ИЗСТРЕЛИ В НОЩТА

До бордюра пред сградата на 72 Медисън бяха спрели служебните коли на специалистите по дактилоскопия, на лабораторията и на моргата. Униформени полицаи задържаха в широка дъга минувачите, които все повече се стичаха въпреки късния час.

Щом Бруър и двамата слязоха от колата, към тях се втурнаха първите представители на пресата.

— Кой е убитият гангстер?

— Нали Белинда ван Дорен беше по-рано приятелка на Пиетро Нарди?

— Каква е връзката между това убийство и Тони Валдива?

Въпросите звънтяха в силно захладнелия след полунощ въздух, който бе станал по-чист и хубав от ароматния полъх откъм Сентръл Парк. Бруър махна с ръка и разблъска нелюбезно репортерите.

— Изглежда, че знаете повече от мене. Изчакайте! Й не измисляйте много, защото иначе ще има неприятни процеси.

В залата се виждаха празните куфарчета от уредите на техническите лица от следствената служба. На стената бяха подпрени излишните стативи за прожекторите. Трима души от моргата седяха безразлично върху сгъваемата носилка.

— Четиринадесети етаж — каза сержантът, застанал до вратата на асансьора. — Сега асансьорът е на самообслужване. Горе разпитват прислужника негър.

От асансьора Бруър и двамата детективи попаднаха на малка площадка, нещо като алков, обзаведен с две писалищни маси и мека мебел, който служеше за чакалня за посетителите. Отляво и отдясно започваха дълги коридори, в които се намираха входните врати към отделните апартаменти. Тук-там смутени хора надничаха през полуоткрехнатите врати.

Колинз и Потър работеха на двете маси, оглеждаха поднасяния им от служителите материал. Като забелязаха Бруър, те се запътиха към него.

— Съвършено ясен случай — каза Колинз, шефът на лабораторията. — Готово сервирана работа за прокурора.

Потър кимна в знак на съгласие.

— Има доказателствен материал, какъвто си поискаш. И една изпълнена присъда без съдебен процес.

Гъмжеше от полицейски служители. От апартамента се чуваха гласове. На няколко крачки от вратата в локва съсирена кръв, с лице към пода, лежеше мъжко тяло, обградено с предпазно въже.

Бруър заобиколи мъртвеца, надникна в тясното антре, което водеше от коридора във всекидневната, и видя доктор Кенеди и Слоун да стоят в дъното до прозореца. Той се обърна към Гетски и Сарг.

— Без съмнение тук е извършено всичко, което изисква обикновено работата ни. Въпреки това — той се огледа — може би си заслужава подробното разпитване на наемателите от съседните апартаменти. Положението на нещата изглежда ясно. Имаме не само една жертва, но и убиеца. Но с това се решава само формално юридическата страна на въпроса. Истинските престъпници са останали на заден план. Може би с това убийство са рискували да се покажат доста наяве...

Сарг и Гетски изчезнаха в коридора.

— Късно... — поздрави го доктор Кенеди. — Идвате, след като завесата е паднала вече.

— Пак ще я вдигнем. Може би публиката ще ни ръкопляска. — Бруър пристъпи между лекаря и Слоун. — Какво е състоянието на Лоуит?

— Ранен е в корема, мръсна работа, но лекарите от Ленокс Хил са оптимисти. Ако не се появят усложнения, опасност за живота му няма. — Слоун говореше приглушено.

— Видяхте ли го, преди да го откарат? — попита Бруър полицейския лекар.

— Не. Слоун много разумно беше извикал най-напред бърза помощ. Четиринадесет минути след изстрела линейката е пренесла ранения в Ленокс Хил Хоспитъл. Струва ми се, че Лоуит дължи живота си на това, че операцията е могла да бъде извършена толкова бързо. При огнестрелна рана в корема най-често решаващо е времето. Самият аз говорих с колегите, които са го оперирали и са извадили куршума. Сведенията са положителни.

— Как стана всичко това? — Бруър поднесе на доктор Кенеди и Слоун смачканото си пакетче цигари и сам си запали една. — Как е могъл един-единствен престъпник, изправен срещу двама опитни служители, да стреля пръв?

Слоун се облегна на перваза на прозореца.

— Чакахме пред ресторанта „Мери Елизабет“, докато Грийнберг и Белинда излязоха. Адвокатът отново подкара по заобиколни пътища, докато стигна тук пред сградата. След като бяха слезли от колата, той говори с Белинда още доста време. После изчака, докато тя премина през фойето и се качи в асансьора. Веднага след това той изведнъж подкара колата си и профуча край следващия ъгъл. Посъветвахме се какво да сторим. От Сарг бяхме научили, че от гаража до фойето води пряк коридор. Стори ни се по-предпазливо, ако Лоуит влезе в сградата по този обиколен път, защото, ако бяхме минали през главния вход, пиколото на асансьора, който обслужваше и телефона, имаше възможност да съобщи за появяването ни. Това трябваше да бъде избягнато на всяка цена. И така, Лоуит тръгна към гаража. Аз чаках отстрани край главния вход, докато той ми отвори.

— Та няма тук няма портиер? — попита Бруър учудено.

— Има, но работното му време свършва в полунощ, а до сутринта остава само един човек да обслужва телефонната централа и асансьора.

— Добре. По-нататък!

— Видях през остъклената врата как след известно време Лоуит се появи изотзад и прекоси фойето отстрани. Приблужи се до пиколото и го измъкна от телефонната централа. Веднага след това отвори портала. Незабавно разпитахме пиколото, но той, изглежда, наистина знаеше твърде малко. Това ни се видя вероятно, тъй като той беше на тази работа едва от три седмици. Каза ни, че Белинда ван Дорен била болна от известно време, защото неколкократно бил известявал за пристигането на лекар. Често идвал да я посети някакъв млад човек. Въпреки че не можа да го опише точно, нямаше съмнение, че става дума за Тони Валдива. Иначе всички други въпроси останаха без съществени отговори. Попитахме го дали Белинда не е искала телефонен разговор веднага след завръщането си. Отговори отрицателно. Откакто бил постъпил на работа, от телефонния апарат в апартамента ѝ не било говорено. От това си направихме заключение,

че тя или нямаше какво да съобщава на когото и да било за срещата си с Грийнберг, или пък не бързаше. Лоуит си записа името и адреса на пиколото. После отиде в гаража, за да говори с човека от нощната смяна. Аз заплетох пиколото в друг разговор, но не измъкнах нищо от него, освен сведението, че Белинда била винаги много щедра към целия персонал. Лоуит се върна скоро. Белинда имала кола студейбекър, но тя стояла неизползувана в гаража от няколко седмици, понеже лекарят ѝ забранил да я кара заради някакво заболяване. Пазачът не могъл или не искал да даде подробни сведения. Лоуит беше взел личните му данни, а също така беше записал имената и адресите на останалите двама пазачи от гаража, които работят в другите смени.

— През това време не влязоха ли някакви хора в сградата? — настоя Бруър.

— Нито са влизали, нито са излизали. Поне не са минавали през фойето. На всеки етаж има по два по-големи апартамента откъм лицевата страна на сградата. От техните кухни може да се стигне директно до служебния асансьор, който слиза долу в гаража. Теоретично е възможно някой да е влязъл в сградата или да я е напуснал по този път, докато сме стояли във фойето. Но апартаментът на мис ван Дорен нямаше връзка с товарния асансьор.

— По-нататък!

— За всеки случай измъкнах от таблото контактния кабел, който свързва телефонния апарат в стаята на мис ван Дорен, за да не може пиколото по никакъв начин да ѝ се обади. После взехме асансьора до четиринадесетия етаж, разузнахме терена и подслушахме на вратата на апартамента на Белинда. Чуваше се много силна музика — от радиото или телевизора, а може би и от някакъв грамофон. Обмислихме кой от нас двамата да остане и кой да си отиде да спи. Тъкмо бяхме решили да си тръгна аз, за да сменя на сутринта Лоуит, когато музиката в апартамента на Белинда изведнъж замлъкна. Не знам дали поради внезапно настъпилата тишина, или подтиквани от някакъв друг инстинкт, ние се заслушахме по-внимателно, но във всеки случай доловихме в същия миг някакъв шум близо до вратата. Най-логичното предположение беше, че Белинда иска да излезе още веднъж. Оттеглихме се обратно в преддверието, което сигурно сте забелязали, шефе.

— Имате предвид този вид чакалня ли? — подхвърли Бруър.

— Да. Около пет на пет метра. Аз се свих зад канапето, а Лоуит се притисна до стената зад ъгъла, който го закриваше. Доста време всичко остана спокойно. Помислих си, че може би Белинда само е минала от едната стая в другата или е отишла до гардероба, за да вземе нещо. Погледнах предпазливо над ръба на канапето. Сигурно същите мисли са занимавали и Лоуит, защото той напусна скривалището си и пристъпи малко напред. Точно в този миг и двамата чухме как се захлопна врата. Това бе направено толкова предпазливо, както обикновено не постъпва никой наемател, дори и да е полунощ. После започнаха да се приближават тежки стъпки. Това не можеше да бъде Белинда. Разбрахме се с едно кимване. Нямахме защо да се крием от останалите обитатели. Лоуит измина няколко крачки до колоната, която разделя помещението за посетители от коридора. Последвах го. Той почти се сблъска с човека, който вървеше към асансьора. Онова, което последва, стана за няколко секунди. Човекът бързо отскочи назад и бръкна в сакото си. Едновременно с него и Лоуит извади оръжието си. Разнесе се изстрел и Лоуит падна. Непознатият изобщо още не ме беше видял, когато стрелях по него. Струва ми се, че направих всичко напълно автоматично. Виждах само лежащия на земята мой другар. Стрелях, но с по-голямо удоволствие бих стиснал престъпника с ръцете си за гърлото и бих го удушил.

— Разбирам ви, Слоун, напълно. С всеки от нас би се случило същото. — Бруър докосна съвсем леко ръката на детектива.

Слоун си запали цигара.

— Отвориха се врати. Дотича един възрастен господин. Наведох се над Лоуит. Той дишаше. Гърчеше се от болки, но това всъщност ме радваше. Докато болката движи тялото, значи, още има живот в него. За другия мъж на пода нямаше защо да се грижа. Никой не може да издържи шест куршума калибър 45. Разгоних цялата възбудено крещяща и ръкомахаща тълпа, помолих горе-долу спокойно изглеждащия възрастен човек веднага да извика по телефона линейка, а след това незабавно да позвъни в главното управление на комисията по разследване на убийства. — Слоун изтри потта от челото си. — После отнесоха Лоуит, нашите хора дойдоха и едва тогава разбрахме, че мъртвецът пред нас е Хари Патлака.

Бруър се обърна към доктор Кенеди:

— Прегледахте трупа, нали?

— Не беше трудна работа, Дейвид. Слоун трябва да е стрелял някак си от горе на долу или отдолу нагоре; във всеки случай на челото имаше една хубава дупка, после следваха две в гръдния кош, две в стомаха и една в корема. Четири от раните са били стопроцентово смъртоносни, искам да кажа, всяка сама за себе си.

— А Белинда ван Дорен? — Инспекторът премести погледа си от доктор Кенеди към Слоун.

— Сам ще видите, шефе — каза детективът. — Гледката не е красива.

— При удушване пръстите оставят неестетични белези — забеляза лаконично полицейският лекар. — Лицето е обезобразено от лейкопласт, който е бил налепен безогледно по всички посоки, след което отново е бил смъкнат брутално. Не мога да гледам и обгорени върхове на пръсти. Но Хари Патлака несъмнено е искал да изкопчи още нещо от жертвата си, преди да я ликвидира. Тъй като тя не е проговорила, той ѝ е тикнал парцал в устата, залепил ѝ е устните и е натиснал пръстите ѝ върху нажежената плоча на електрическата печка в кухнята. Когато най-после се е съгласила да проговори, той е свалил ивиците лейкопласт от лицето ѝ и щом научил, каквото го е интересувало, я е стиснал за гърлото. По-големи подробности ще мога да ви кажа едва след аутопсията, но едва ли има съмнение, че ѝ е счупил шийните прешлени.

Бруър стисна зъби толкова силно, че те изскърцаха.

— Бях убеден, докторе, че Белинда се намира под сигурната закрила на Слоун и Лоуит. Ясно ми беше, че я заплашва опасност. Но как можех да предположа, че убиецът е влязъл преди нея в жилището ѝ? Считах, че не я заплашва никакво нападение. Ако Грийнберг я беше отвел някъде, където можеше да се забележи някаква скрита опасност, Слоун и Лоуит биха се намесили веднага. Но просто всичко стана иначе. Адвокатът я върна мирно и тихо до дома ѝ. Тя се прибрала в жилището си. Слоун и Лоуит чули от апартамента музика. Всичко изглеждало наред. — Той стовари силно дясната си ръка върху дъската на прозореца: — Човек винаги се учи. Все поумнява — обаче никога не става истински умен. При това още отсега ми е ясно, че няма да ни се удаде да докажем, че Грийнберг е извършил някакво наказуемо деяние. Навсякъде ще ни посрещне само ледено мълчание. А аз съм готов да се закълна, че той е осведомил шефа на гангстерите за

извършената от Белинда грешка при теста с детектора. С това е била произнесена смъртната ѝ присъда. Но каква ли ще е ползата от клетвата ми, като нямаме доказателства? Грийнберг може дори да признае, че е разказал някому нещо. Но това още не е основание за обвинение. — Той смачка с крак угарката си. — Да вървим в спалнята.

— Могат ли хората от моргата да отнесат мъртвеца?

— Доктор Кенеди, Потър и Колинз нямат вече работа с него. Искане само да изчакаме, докато вие наредите да го откарат.

— Искане ми се да огледам Хари подробно, преди да го отнесат. Особено много ме интересува... — Той прекъсна мисълта си. — Претърсихте ли джобовете му?

— Иззехме микроследи, шефе — докладва Слоун, — взехме отпечатъци от пръстите, отливки от подметките, имаме фотография на захапката — обичайното. Останалото трябваше да се предприеме в моргата.

— Искане ми се да го свърша веднага тук. Всяка минута е важна. Но най-напред — Белинда. — Той последва доктор Кенеди, който посочи към вратата в страничната стена и тръгна пред него.

Будоарът не беше голям и беше обзаведен само с най-модерни практични мебели. Едно сгъваемо канапе заемаше почти една трета от помещението. Встрани от него се намираха вградени шкафове, сгъваема масичка, подобна на писалище, тоалетка, която можеше да се прибира в стената, и две малки тапицирани кресла.

В дъното отворената врата позволяваше да се надникне в банята, покрита със светлозелени плочки.

На леглото лежеше Белинда ван Дорен, краката ѝ от колената надолу висяха извън него, тялото ѝ беше неестествено извито настрани.

— Точно в това положение я заварихме — поясни Слоун. — Всичко е фиксирано на цветни стереоснимки. Хората от лабораторията отбелязаха и положението на тялото. Едва след това доктор Кенеди прегледа трупа. После Белинда беше поставена обратно в първоначалното си положение с точност до сантиметър.

Полицейският лекар се наведе над безжизненото тяло, извъртя главата на мъртвата малко встрани.

— Въпреки бледността можете да видите, Дейвид, как е обезобразено лицето ѝ. А ето и на врата кръвоизливите от белезите на

душенето. Раната от операцията се е разтворила — оттам са вече засъхналите следи от кръв. Погледнете сега и ръцете ѝ. — Той посочи към пръстите, които бяха с обгорени върхове. — В нашата професия се срещаме с много отвратителни неща, но това надхвърля допустимата мярка.

Бруър се обърна към Слоун:

— Всичко претърсено ли е?

— Мисля, че Потър и Колинз свършиха добра работа. Но нищо не се намери.

— Струва ми се, че е направено твърде малко за един такъв случай. Извикайте Сарг и Гетски, щом като се освободят двамата или един от тях. Ще проверим още веднъж. Изпратете ми също Колинз и Потър.

Слоун кимна и се отдалечи.

— Имате ли някаква определена идея? — любопитствува доктор Кенеди.

— Та мъртвата ви дава отговор — отвърна инспекторът. — Убили са я, понеже е знаела нещо. Убиецът се е опитал да ѝ изтръгне тайната чрез мъчения. Въпросът е дали е успял. И... дали е научил само нещо, което му е признала при непоносимите болки? Било ли е истина или само някакво извъртане с надеждата да си спаси живота? Или може би е ставало въпрос за някакъв предмет, за някаква тежка улика срещу шефовете на „синдиката“, за конкретен доказателствен материал, който Хари на всяка цена е трябвало да измъкне от нея? Ако е ставало въпрос само за грешката ѝ при теста с детектора на лъжата, гангстерите нямаше да реагират толкова открито и рисковано. Един фалшив паспорт, някое продължително пътешествие в чужбина; пари от една страна, а от друга — желанието да продължиш да живееш са обикновено достатъчни в подобни случаи, за да се държат в покорство неудобни свидетели. Убийството е най-сетне дори и за „синдиката“ крайно средство за защита. То ясно доказва страх. Престъпниците не се плашат така лесно от думи, както от улики. Свидетелите на обвинението могат да бъдат сполетени от някой неприятен нещастен случай дори и в последния час преди съдебния процес. Но ако прокуратурата разполага с доказателства, материални улики за вината, тогава става опасно. Убеден съм, че убиецът на Белинда е искал от нея нещо предметно, някаква улика, доказателство за вина, което е криело

опасност за хората от върховете на „синдиката“. Но успял ли е да намери търсеното? Ако е успял, тогава то трябва да е у него. Ако не е в джобовете му, трябва да е тук някъде. — Той направи широко движение с двете си ръце.

Доктор Кенеди каза замислено:

— Предположенията ви може да са правилни, Дейвид, но всъщност би било по-логично да се допусне, че Белинда ще съхранява едно такова безценно оръжие като уликата срещу първите хора на „синдиката“ в някой сейф, а не в жилището си.

— Според мъжката логика сте прав, докторе, но жени от типа на Белинда предпочитат скъпоценното имущество да им е винаги под ръка.

Бруър закрачи бавно покрай стената, отвори шкафовете. Влязоха Колинз и Потър, последвани от Гетски, Сарг и Слоун.

Шефът на лабораторията посочи към убитата.

— Всичко във връзка с нея е вече в лабораторията.

— И ние събрахме всичко необходимо — допълни Потър. — Пожелавам си, шефе, всяко убийство да предлага за всички нас толкова необорим материал. Няма абсолютно нищо въпросително, всичко е в рамките на рутината и свършва с нея.

— Нещо ново? — попита Бруър, като погледна Гетски и Сарг.

— Наемателката на апартамент 19, първата врата вдясно на долния коридор, срещнала при завръщането си преди около час и половина долу във фойето някакъв мъж, който според описанието ѝ може да е бил Хари. Показахме ѝ мъртвеца и тя смята, че може да го идентифицира. Наистина, че силите ѝ стигнаха само за един бегъл поглед, което е разбираемо.

— Тогава пиколото, обслужващ асансьора, трябва също така да е видял убиеца. — Бруър поклати глава. — Защо това не се изясни при разпита му?

— Допълнително го разяснихме, шефе — обясни Слоун. — Качил е някаква болна и трудноподвижна жена на 18-ия етаж. Хари е минал сигурно през фойето по това време. Наемателката от номер 19 видяла във фойето как той отворил вратата към коридора за гаража и излязъл. Нищо особено не си е помислила при това. Много наематели минават по този път, за да се качат в колите си. Освободих пиколото,

но му казах да се яви утре в управлението, за да се протоколират показанията му.

Инспекторът изведнъж се завъртя кръгом.

— Искам да обърна джобовете на убиеца наопаки. Ако не намеря нищо у него, ще разглобя апартамента на съставните му части. — Той прекоси помещението с големи крачки.

Служителите от научно-техническата служба и колегите им от следствения отдел бяха заети с прибирането на уредите си. Пригответяха се за тръгване.

Бруър съзерцава доста дълго трупа на пода. Лицето и дрехите му бяха покрити с ръждивокафеникави, а на някои места и червеникави, желирани петна. Дупката, почти в средата на челото, голяма приблизително колкото един цент, изглеждаше някак недействителна.

— Спокойно можете да го съблечете — каза Колинз на инспектора. — Задължавам се да го поставя пак в същото положение с точност до сантиметър, което всъщност е излишно, защото той е готов за транспортиране, очаква само нареждането ви.

— Съгласен съм. — Бруър се огледа.

Тримата детективи повдигнаха мъртвеца. Когато беше жив, той тежеше около стотина килограма, но сега тази безжизнена маса изглеждаше още по-тежка.

Гетски придържаше тялото. Слоун и Сарг му смъкнаха сакото и панталона и ги отнесоха във всекидневната.

Гетски пусна трупа. Главата на мъртвеца удари тъпо в земята и се извъртя настрани.

Бруър разпротря на масата сакото и панталона. Колинз, Потър, доктор Кенеди и детективите застанаха в кръг около него.

— Дръжте таблата — обърна се инспекторът към Слоун. — А Сарг нека направи описа. — Той бръкна в десния външен джоб и заговори като в някой монолог:

— Кесия с тютюн — той я отвори и помириса, — „Вирджиния“, фино нарязан, вносна марка... познавач... ето и лулата... „Дънхил де лукс“... инструмент за почистване. — От другия джоб той извади гравирана кожена табакера. — Цигари... двойно подсигуряване... интересен случай... лула и цигари. — В един от вътрешните джобове имаше портфейл от змийска кожа със ситни шарки, позлатени ръбове и гравирана буква „X“. В него се намираше сгъната шофьорска книжка

на името на Джонатан Милз и една членска карта за „Ейвълн Клъб“, извадена на името на Х. У. Малбъри. Зад поизтритата фотография на неприлично облечена женска персона бе пъхната банкнота от хиляда долара, сгъната петорно. — Резерва — обади се Бруър, — но не и безопасна. Развалянето ѝ на по-малки банкноти може да доведе до неприятни въпроси от страна на чиновника на гишето. Но в случай на нужда Хари трябва да си е имал и други възможности за разваляне на едри пари. — На бял свят се появи и копринена кърпа с извезан монограм „ХМ“. В портмонето за дребни пари се намираха монети, връзка от три ключа и един отделен ключ. Бруър ги огледа внимателно. — Брава „Яле“. Тези двата са от кола. А този... — Той заобиколи масата, отиде до входната врата на апартамента и бутна ключа в процепа. — Така си и мислех... нов е... почти нов... лъскав, без драскотини... скоро е правен. — Той го сложи върху таблата. — Значи, това е обяснението за влизането на Хари в апартамента. Остава въпросът, откъде е взел модела за направянето на този дубликат. Но тази тайна, заедно с някои други, ще отнесе със себе си в гроба.

Сарг отбелязваше всеки отделен предмет и нанасяше в списъка поредните номера.

— Ако нямате повече нужда от мен, Дейвид, бих искал да си тръгна. Както е известно, полицаите нямат нужда нито от сън, нито от храна, но полицейските лекари не ще се откажат нито от едното, нито от другото. Наредете да откарат и двата трупа в моргата. Нямам повече работа с тях. Нали искате утре сутринта, колкото се може по-рано, да имате резултатите от аутопсията? — Доктор Кенеди каза довиждане на всички и изчезна, без да дочака отговор.

Бруър претърсваше джоб след джоб. След сакото дойде ред на панталона. С металически кламер бяха защипани доларови банкноти. По пет, по десет, по петдесет долара. Джобно ножче, каквито носят туристите — с няколко здрави остриета, тирбушон, отварачка за консерви, отвертка, пиличка. Малко кожено калъфче, а в него три зарчета с фигури за покер. В целофанено пликче два билета от забранената в САЩ английска лотария от конни състезания. В задния джоб нож с автоматично изскачащо острие, поставен в калъф.

Бруър опипа дръжката му, натисна предпазното копче и разгледа шумно изскочилото острие.

— Излъскано. Твърде излъскано, струва ми се. Само от интерес — той го подаде на Колинз — да се изследва за всички възможни следи. От това Хари няма да стане по-мъртъв, отколкото е, но резултатът може да е интересен за преписката.

— Изглежда, убиецът не е намерил нищо веществено — забеляза Слоун, като балансираше с таблата със събраните на нея предмети. Постави я на дъската на прозореца. Освен ако не е скрил нещо под ризата си.

Потър отрече:

— Докато фотографирахме и снимахме отпечатъците, аз го опипах внимателно; винаги търсим особени белези по тялото. Под ризата му нямаше нищо.

— Тогава най-напред ще опитаме в спалнята. И не пропускайте нито една пролука — нареди Бруър.

Сарг постави готовия опис при вещите на мъртвеца.

— Ако ми помогне Гетски, ще го облечем. Вече е време да си смени квартирата и да се премести в моргата. На носачите им доскуча да чакат. Могат да вземат заедно с Хари и жертвата му.

Бруър влезе в будоара.

— Да започнем с банята.

Той разпредели Слоун, Колинз и Потър, които не искаха да бъдат лишени от участие в претърсването. След няколко минути се върнаха Гетски и Сарг. Хари Патлака се намираше вече на носилката.

— Да започнем ли с всекидневната? — попита Гетски и след утвърдителния отговор на инспектора се отправи към съседната стая.

Претърсването се извършваше с много по-голяма щателност, отколкото в други подобни случаи. Не се касаеше до откриването на следи — те бяха отдавна издирени и фиксирани; ставаше въпрос за някакъв предмет, просто за нещо, нещо, за което никой нямаше никаква определена представа. Беше сигурно, че Хари Патлака е имал възложена определена мисия. Имал е задача да принуди Белинда да проговори, да издаде тайна, която е толкова ценна за организаторите на убийството, че те не се бяха поколебали да извършат и друго убийство. Или е трябвало да я принуди да му даде някакъв предмет, който също оправдаваше поемането на подобен риск.

Хората от моргата, облечени в чудноватите изглеждащите тук бели престилки, прекрачиха почти безмълвно прага, сложиха носилката до

канапето, поставиха на нея Белинда ван Дорен, закриха я с бял чаршаф и се оттеглиха.

— Може би — обади се Колинз — Хари е узнал всичко, което го е интересувало? След като Белинда най-сетне е рухнала от изтезанията, той е махнал лейкопласта и кърпата, изслушал е признанието ѝ, след което я е удушил. — Той прибави замислено: — Шефе, не търсим ли нещо, което изобщо не съществува?

Инспекторът поклати отрицателно глава.

— Разбира се, че е възможно да се лъжа, но не само чувството ми казва, че трябва да има нещо съвсем веществено, към което се е домогвал Хари. Същото ми подсказва и един логичен извод. От пиколото знаем, че от телефона на Белинда не е говорено нито след завръщането ѝ, нито преди това. Тъй като разговорът се осъществява само чрез натискане на сигнално бутонче, Хари нямаше да рискува нищо; телефонистът нямаше да може да чуе гласа му, а само едно изтракване. Линията се включва автоматично. Разговорите не могат да бъдат подслушвани. Но Хари не е искал линия. Дали да приемем, че той е пропуснал да уведоми хората, които са го наели, че мисията му е приключила успешно? Считам това за изключено. Няма е такъв повод само поради провала си. Щял е да има достатъчно време и по-късно да им съобщи неуспеха си. Ако допусна, че този ред на мисли е правилен, тогава Хари е търсил нещо определено, а тъй като не го открихме у него, то трябва да се намира все още в този апартамент.

— Защо пък Белинда да не му го е дала? Че не е издържала на изтезанията, ни доказва сваленият лейкопласт. Значи, е била готова да говори. И...

— ... и се е надявала да убеди Хари, че не притежава нищо, което да уличава ръководителите на „синдиката“ — прекъсна го Бруър. — Тогава Хари е изгубил търпение. Странно ли е? Не! Не е имал необходимото самообладание да започне отново с изтезанията. Трябвало е да свършва. И е свършил. Преди Белинда да схване, че нейното поведение ще ѝ струва живота.

— Тогава той трябва да е претърсил всичко — възрази Колинз.

— Би трябвало да се допусне — Бруър махна с ръка, — но след всичко извършено от него Хари е искал просто да изчезне. Можем, струва ми се, да изходим от това, че той преди всичко просто вече не е издържал. Нуждаел се е от чист въздух. Някакво разтоварване — и

най-кръвожадните убийци могат ненадейно да покажат човешки черти при панически страх. Вероятно го е обхванал някакъв болезнен страх. Паника. Имал е нужда от известно успокояване. Какво е могло да му попречи да се върне по-късно в жилището? Имал е ключ. По-късно — вече успокоен — той е можел да претърси тук всичко.

Слоун влезе от съседната стая. Не криеше възбудата си.

— Шефе! Струва ми се, че открихме скривалището!

Всички се втурнаха към другата стая.

Гетски беше застанал пред овална табуретка вляво от прозореца. В ръката си държеше стар меден готварски съд, в каквито по-рано хората готвеха риба. Сега беше превърнат в подставка за саксии. Детективът беше наслагал малките саксии с цветя на пода. Обърна се към Бруър.

— Трябва само да извадя стъклената паничка, шефе, която е поставена вътре да събира изтичащата при поливането вода. Колкото и непрозрачно да е станало дъното от мръсотия, струва ми се все пак, че забелязвам нещо между стъклото и поцинкования металически съд.

— Той обърна няколко пъти насам и натам приличния на ваничка съд, почука заклещената стъклена паничка, натисна отвън дъното на съда. Всички погледи следяха всяко негово движение.

— Опитайте с нож — посъветва го Колинз и бръкна в джоба си.

В същия миг стъклената паничка се отдели от съда и падна на земята. Парчетата ѝ се пръснаха със звън. Гетски бръкна във вътрешността на металния съд. С доволна физиономия той подаде на инспектора съвсем плоско и тънко светлозелено кожено портмоне.

— Вече мислех да прекратя търсенето, когато ми направи впечатление, че саксийките с цветята стоят малко накриво. Винаги оправям картините по стените, ако не висят хоризонтално, защото несиметричните линии ме дразнят. Затова исках да оправя и металическия съд със саксийките. Дразнеше ме наклоненото му положение и това клатене. Усетих, че стъклената подложка не е легнала съвсем здраво върху металното дъно. Щом я докоснех, тя се изкривяваше, макар и едва забележимо, ту насам, ту натам. Нещо пречеше на равновесието ѝ. Извадих саксии с цветята и... — Той посочи към откритието си.

Бруър седна, сложи предпазливо портмонето върху масата и го разглежда известно време.

— Това ми прилича на теглене на лотария по телевизията. Може да бъде изтеглена най-голямата печалба и да бъде показана на всички, а може да е и... празен билет. Е, да видим. — Той дръпна ципа и отвори малкото портмоне.

Вътре, от двете страни между отворените нагоре преградки, се намираха няколко изписани листа хартия. Той взе в ръка отделните листове. Първите четири бяха покрити с ръкописни бележки, направени с дребен, но несръчен почерк. Последните два бяха изписани на машина.

Бруър разучаваше ред след ред.

— Печеливш ли е билетът, или е празен? — попита Потър любопитно.

— Прилича ми на печалба. Дали е най-голямата, това не знам. Все пак... — Той подреди шестте листа. — Ето тук има четиринадесет имена, с които не знам какво да правя, обаче може би ще означават много за Хемлин. Край всяко име са отбелязани тегло и суми, които могат да се отнасят само за хероин или някой друг наркотик. Очевидно става въпрос за четиринадесет разпределители, за техните покупки или оборот. Може би да са и главните купувачи на едро? А ето и другите ръкописни бележки. При буквите „ПН“ има два телефонни номера, възможно е да са тайната телефонна връзка с Пиетро Нарди. Това е само предположение при този стадий на следствието, но то не е безпочвено. После пак следват парични суми, заедно с букви — ето „Т. В.“ — Тони Валдива, тук едва ли е възможно да се лъжем — значителни суми... и количества... може би това е откъснатият от „синдиката“ хероин... а тук — той посочи една значително по-малка бележка със свършено друг почерк — „Понеделник вечерта десет и тридесет Алън Хюстън до бордюра, както е уговорено“. — Той огледа хората около себе си. — Това са указанията за Белинда... но... кой ли ги е писал?! Един въпрос е кой е издал заповедта, а съвсем отделен — как и кому ще можем да докажем, че е писал тези редове.

— Защо Белинда не е предала портмонето на мъчителя си? — попита Сарг.

— Нали говорихме вече за това. — Инспекторът пребъркваше лявото отделение, извади четворно нагънат щампован лист за въздушна поща. — Надявала се е да се измъкне с много клетви и уверения, навярно целият ѝ живот е бил така оплетен в лъжи, че те

винаги са били последното средство за спасение. За всичко останало можем само да гадаем. Може би е чувствала, че попадането на тези няколко късчета хартия в ръцете на Хари е означавало за нея смъртна присъда, може би не е искала да се разделя с тези доказателства за вината на най-висшите си господари, защото те са били най-силното ѝ оръжие — и единственото.

— Но, шефе — възрази Колинз, — нали най-сетне в убийството на Тони Валдива е замесена и тя заедно с Хари!

— Това е била смъртната ѝ присъда — отвърна Бруър. — Понеже Хари е вярвал да се измъкне невредим на безопасно място. Не само, че е възможно, но дори е вероятно Хари да е ликвидирал Белинда и заради собствената си сигурност. Щял е да го направи във всеки случай, независимо от това, дали е щяла да му даде материала, или не. — Той прочете внимателно писмото. После се изправи с внезапно движение. — Това действително е голямата печалба!

Всички се надвесиха над него.

— Та говорете де! — настоя Потър.

Инспекторът зачете:

— „Дарлинг, Линда, всичко е наред, надявам се, че и ти ще имаш успех с твоята работа, но аз премислих всичко. С онова, което ни очаква, ще започнем наново, вече се погрижих тук за някои неща. Пап се завърна вчера от Солун, трябваше да го посрещна. Изпотих се. Моята нужда е задоволена. Посланикът пристига утре. Утре, четвъртък, отлитаме. Бях против това, но Н. каза по телефона, че суеверията не важат. Не ме чакай на летището, иначе ще има неприятности. Ние можем да се оттеглим заедно само ако не ни виждат твърде често един с друг. Този път всичко, което ми платиха досега, внесох вече тук. Мисля, че Париж е сигурно място. Обичам те много, дарлинг, твоето момче.“

— Откъде е? — попита Сарг.

— Париж, с дата 1 май, събота. — Инспекторът погледна ръчния си часовник. — Искам веднага да говоря с Хемлин. — Направи знак на Слоун: — Свържете се по телефона с отдела за наркотици!

— Писмото е писано от „момчето“ два дни преди убийството на Тони Валдива — установи Сарг. — А това „момче“, изглежда, е подозирало, че Белинда е имала да урежда важна работа. Въпросът е:

кой е „момчето“, което е написало това писмо, изпратено с въздушна поща?

— Не — каза инспекторът, — най-важният въпрос в момента засяга „посланика“. Това може да е псевдоним, но ми се струва, че става въпрос за истински посланик. За един от онези дипломати, които служат на „синдиката“ и контрабандират през границите „стъф“ в защитения си от всяка проверка служебен багаж. Тъй като „момчето“ и посланикът — няма значение дали е такъв, или така го наричат — излитат от Париж в четвъртък сутринта, трябва да се приземят тук, в Ню Йорк, вечерта. Установяването идентичността на тези знатни пасажери няма да представлява особена трудност.

Слоун се върна от телефона.

— След приключването на хайката в „Сингапур Клъб“ Хемлин се е прибрал в къщи. Задържаните са поставени в единични килии. Само детективът Банкрофт е останал на нощно дежурство. Казва, че утре...

— ... Днес — подхвърли Гетски. — Я си погледнете часовника.

— Добре, значи, днес. Цялата машина ще се задвижи на високи обороти още в осем часа. Ако е нещо спешно, можел веднага да се свърже с Хемлин в дома му.

Бруър си запали цигара.

— Сега всички ще ядем топли кренвирши и ще изпием по чаша бира. И ще поспим няколко часа. После продължаваме. — Той погледна към Потър. — Имате ли всичко необходимо за запечатване на входната врата?

Шефът на специалистите по дактилоскопия отговори утвърдително:

— Отдавна е приготвено.

— Чудесно. Сега ще отскочим само до Сийлиг и после почивка.

Апартаментът се изпразни. Полицейските служители стояха на групички в помещението за посетители. Потър постави печата. Асансьорът се изкачи.

Пред сградата ги очакваха репортерите. Бруър ги въведе във фойето.

— Е, добре. Големият ви глад ще бъде заситен. Но не мога да ви предложа много нещо. Когато двама от нашите служители отивали към

четирнадесетия етаж, за да вземат Белинда ван Дорен от жилището ѝ и я доведат в главното управление...

— Но нали Сам Грийнберг я е освободил със специална заповед? Искали сте да нарушите закона и пак да я задържите, така ли?

Бруър отговори делово, без да отвръща на агресивния тон на журналиста и без да го пита за източника му на информация:

— Заповедта закриляше мис ван Дорен от полицейски арест, но не и от нов полицейски разпит, разпит — без да бъде задържана. Ние можем да викаме или довеждаме свидетели, това си е наша работа. Но вие какво искате — новини или лекция по правни въпроси?

— Кой е мъртвецът, който беше изнесен? Как стоят нещата със смъртта на Белинда ван Дорен? Това е важното — извика един нисък и набит репортер и си проправи път към инспектора. — Нуждаем се от сензационни заглавия!

— Добре, ще ги имате. И така — нашите двама служители срещнали в коридора на четирнадесетия етаж някакъв човек, който тъкмо излизал от апартамента на мис ван Дорен. Непознатият извадил бързо оръжие и изпратил с куршума си детектива Лоуит на земята. Детективът Слоун отвърнал на огъня. Непознатият паднал убит. Лоуит е тежко ранен, но няма опасност за живота му.

— Кой е убиецът? — настояваха журналистите.

— Досега все още не можем да го идентифицираме. Научно-техническата служба и следственият отдел се занимават със случая. Веднага щом идентичността бъде установена със сигурност, нашата служба по печата ще издаде комюнике. Засега несъмнено е само едно — че мис ван Дорен е била убита от непознатия.

— Как?

— Удушена.

— Убийство с грабеж?

Бруър започна да си пробива път между журналистите към портала.

— Нищо не липсва. Шкафовете не са отворени, няма безредие, не е налице каквото и да било указание за извършването на кражба с взлом или дори само на обикновена кражба. Убиецът е имал ключ за апартамента на мис ван Дорен. Близко до ума е предположението за „crime passionelle“^[1] — разправия между мъж и жена, която завършва с убийство по причини, които още не са ни известни. И начинът, по

който е извършено убийството, подкрепя това предположение. Мъжът удушаваше жената. — Той повдигна рамене. — А сега пуснете ни най-сетне да си вървим с моите сътрудници. Гладни сме. Уморени сме. На работа сме от двадесет часа. А още днес трябва да продължим — поне за да набавим материал за четене на купувачите на вашите издания. Но трябва да имате малко търпение.

Той се обърна, прекоси тротоара, преди някой от репортерите да успее отново да го задържи, и бързо затвори вратата на колата след себе си. Трите полицейски коли потеглиха. Без въртяща се сигнална светлина. Без сирени. Незабелязано те спряха пред денонощно отворените „Деликатеси“ на Сол Сийлиг.

Те минаха бързо покрай безкрайно дългия тезгях, по който бяха натрупани най-странните „специалитети“, украсени с малки табелки с цената. Това изложение трябваше да подканя купувачите към бърз избор. Имаше пушено месо, краставички, особени салати, огромни рула със сирене, купища парчета месо от гъши гърди и гъши дроб, кисело зеле, различни колбаси от лилипутски до великански размери с дебелината на човешко бедро, тлъсти змиорки. Един необозрим избор сред неопределими ухания на печени ястия и скара, наситени с мирис на мазнина, лук и чесън.

В задната част на заведението се намираще помещение за хранене на огладнели и ожаднели гости в късните часове на деня.

Гетски и Слоун събраха няколко от тесните маси, поставени край стената.

След като беше поднесен димящият гулаш и чашите бяха напълнени с пенлива бира, Бруър даде точни указания за хода на работата до обяд. Всеки получи цял куп задачи за изпълнение.

— Мисля — каза в заключение инспекторът, — че ще можем да се срещнем към единадесет часа за обсъждане на положението. Преди това ще уточня с Хемлин разпределението на работата помежду ни.

Когато полицейските служители напуснаха локала, всеки един от тях знаеше какво трябва да върши. Обемът на работата им никак не беше малък.

[1] Crime passionelle (фр.), в случая — престъпление, извършено от ревност. — Б.пр. ↑

13. ПРЕДИ ПОСЛЕДНОТО ДЕЙСТВИЕ

В осем и половина Бруър посети Хемлин в бюрото на отдела за борба срещу контрабандата с наркотици.

Понеделник вечерта Тони Валдива беше застрелян зад волана на кадилака си. Вторник рано сутринта се беше задвижила полицейската машина. В сряда Хари Патлака накара да занемее устата на Белинда ван Дорен, неговата пък бе затворена завинаги от изстрелите на Слоун. А сега, след малко повече от три пъти по двадесет и четири часа, се подготвяше последното действие.

Хемлин и Бруър си размениха информация.

— Най-добре е да отидем при шефа на полицията — каза Хемлин след продължителен разговор. — По-добре е той самият да вземе решение. Не ми харесва особено това усложнение с посланика. Джон Кинси сигурно знае докъде се простират пълномощията ни.

Директорът на полицията ги прие веднага.

— Четох сутрешните вестници. Ако Хари Патлака е удушил момчето по някакви лични причини, тогава това, изглежда, ще даде съвсем друга насока на цялата афера, нали?

Бруър разясни на шефа си най-новото развитие на случая, както и нарочно невярно дадената информация на журналистите.

— Работите са стигнали дотам, че по всяка вероятност ще можем да нанесем тежък удар на „синдиката“. При условие, че престъпниците се чувстват сигурни. И най-малкото подозрение, че сме разбрали правилното положение на нещата, ще ги накара веднага да предупредят човека, когото наричаме „посланика“, както и придружителя му с названието „момчето“. Тогава ще бъде късно да се намесва и парижката Сюрте^[1]. Но ако успеем да конфискуваме по подходящ начин пратката, която ще носи „посланикът“...

— Какво разбирате, инспекторе, под „подходящ начин“?

— Изходната ни точка е разследването на убийството. Но убиецът на Валдива и Белинда се измъкна от обвинението. От страна на наказателното право не може нищо да се направи срещу мъртъвци.

Остават подстрекателите. Гангстерите, които са наели убиеца. Каквото и да знаем или предполагаме, то не върши работа пред съда. Липсват доказателства. Затова прехвърлям разследването на убийството в други релси, които водят в областта на наркотиците. В този заобиколен път виждам последния и единствен шанс да намерим улики срещу една от ръководните личности на „синдиката“ — улики, за да бъдат ликвидирани Валдива и Белинда. Затова не трябва да прибързваме с нищо. В никакъв случай не бива да арестуваме „посланика“ и придружителя му още на митницата в летището. Една такава пратка с толкова висока стойност, с каквато безсъмнено ще си имаме работа сега, не се изпраща никога до някой дребен посредник. Щом „синдиката“ рискува хазартно със залог от такава величина, тогава тази „гореща стока“ ще приеме човек от ръководството.

— Няма две мнения по този въпрос — подхвърли Хемлин. — „Посланикът“ ще предаде този „стъф“ на някое, така да се каже, важно място. Предполагам, че придружителят му има повече ролята на надзирател, отколкото на телохранител. Едва ли може да се довериш на дипломати, които са съгласни на такива поръчения.

— Бих искал да следя двамата до целта им — продължи Бруър — и след това да пипна на местопрестъплението не само статистите, но и главните изпълнители. С това постройката на „синдиката“ ще се срути на едно чувствително място и в развалините може би ще открием улики, които ще ни отведат до инициаторите, до хората, които са наели Хари Патлака и „посланика“.

Хемлин погледна директора на полицията.

— Главният въпрос за мене, шефе, е дали ще ни дадете зелена светлина, свобода на действие, за да можем да действаме срещу „посланика“ — в случай, че той наистина е дипломат.

Кинси пафкаше замислено.

— Меродавно за начина ни на действие в този случай е как ще трябва да погледнем на положението му като посланик. И така, изхождам от условието, че се касае за истински дипломат. Ако този посланик е акредитиран към държавния департамент във Вашингтон, тогава той ползува всички права на екстериториалност. За нас той е табу. Също и багажът му. Ако тази версия излезе вярна, тогава ще трябва да гледаме бездейно как той минава през митницата. Вярно, че щом предаде багажа си на някое друго лице, положението се променя.

Разбира се, не и в случаите, ако го предаде на носач или шофьор. Но се променя, ако го връчи на някое друго място, да речем, в жилището на трето лице, което не е под закрилата на дипломатическия имунитет.

— Как стоят нещата — попита Бруър, — ако посланикът отседне в някой хотел и заедно с багажа си посети някой от гостите на хотела? Разбира се, че това с нищо не променя неговата лична екстериториалност, но багажът му...

— Ако бъде отворен, инспекторе — Кинси се усмихна, — и вътре се намери хероин или друг наркотик, тогава всички други разсъждения и съображения ще имат вече само теоретично значение. Ако се намерят дипломатически книжа или бельо, тогава това може да има много неприятни последици. Официални протести, шум в пресата и писмени запитвания в Конгреса. Колкото е по-малка страната, която представя посланикът, толкова повече ще важничи. Но струва ми се, че би трябвало да разгледаме нещата и от една друга гледна точка. Мисля, че е съвсем невероятно посланикът, за когото става въпрос, да е някой акредитиран във Вашингтон шеф на дипломатическо представителство. Вероятно негово превъзходителство представя правителството на страната си в някоя европейска държава. В този случай обаче той няма никакви дипломатически привилегии извън държавата, която му е дала агреман^[2]. Вярно е, че към един посланик трябва да се отнасяме винаги внимателно. Но тази учтивост се базира на добро възпитание, а не на някакви права, залегнали в дипломатическия имунитет. Ако господин посланикът не е акредитиран към държавния департамент във Вашингтон, може да бъде претърсен като всеки друг турист или търговец. На първо място пред нас стои задачата да изясним кой и какъв е той.

— Може би е от дипломатическия корпус на ООН? Назначените към Обединените нации дипломати...

Кинси го прекъсна:

— ... имат всички права на акредитираните към държавния департамент. Затова трябва да се установи какво е положението на този посланик на „синдиката“. Това ще се разбере от дипломатическия му паспорт. Ако е акредитиран във Вашингтон или към ООН, ръцете ни са вързани. Може да сигнализираме на компетентните американски служби — това е всичко. Но ако той се окаже например посланикът на

Хондурас в Люксембург, тогава трябва да преглътне всякаква проверка на багажа си. Нещо повече. Дори и един личен обиск.

— Няма ли да направим допитване до Вашингтон? — напомни Хемлин.

— Излишно е. Имаме писмени директиви. Ако вашият посланик се окаже, тъй да се рече, първо качество, елате пак при мен и тогава ще видим какво може да се направи въпреки това. Ако се числи към другата категория, тогава ръцете ви са развързани.

Разговорът беше приключен.

Бруър и Хемлин закрачиха по коридора.

— Прескочете до нас — предложи Бруър. — Предполагам, че първите резултати от разследванията са вече готови.

— Съгласен, Дейвид. — Хемлин влезе в асансьора. — Как е Лоуит?

— Както може да бъде при тези неприятни обстоятелства. Отскочих за малко до него, преди да дойда в бюрото. Лекарите казват, че ще мине доста време, докато го вкарат отново в строя. — Бруър гледаше неопределено пред себе си. — Не може да се каже, че нашият живот виси на косъм, но често зависи от някой сантиметър. Ако куршумът беше влязъл само пет милиметра по-вляво, Лоуит щеше да легне на носилката с разкъсан панкреас.

В служебната стая на Бруър чакаше докладът относно запитването до всички авиокомпании, които поддържаха въздушни линии през Атлантика.

От ИНТЕРПОЛ бяха пристигнали всички списъци на пътниците, резервирали полет от Париж до Ню Йорк. Между тях се намираха четирима посланици. Имената им бяха отбелязани с червен знак.

От съседната стая влезе Слоун.

— Въпросът с посланиците е изяснен. — Той се наведе над списъка и сравни имената с данните от лентата на телетипа. — Това е представителят на Пакистан в ООН... този тук — посланикът на Турция във Вашингтон... това пък е посланикът на Норвегия в ООН... а това е Артамиро Терано, посланик на тази странна лилипутска република в Централна Америка... той представлява страната си пред правителството в Хага... и... — Слоун посочи една телеграма — ... полетът му е бил резервиран в Париж заедно с полета на някакъв човек

на име Глен Бойсън. Самолетът каца на летище Нюарк в седем и десет вечерта.

— Бойсън! — извика Хемлин. — Познавам го много добре. Когато обискирахме О'Нийл, намерихме у него адреса на Бойсън.

— А ако изпуснем това „сън“ накрая, ще остане само „Бой“^[3], който е изпратил до Белинда онова писмо с въздушна поща от Париж — забеляза Бруър.

Сарг влезе в стаята през вратата откъм коридора.

— Издирвания като сутрешните не са никакво удоволствие. Всичко, което по някакъв начин има връзка със „синдиката“, е херметически затворено, шефе. Въпреки това можахме да изнамерим някои неща. Все някъде се откриват пукнатини. Човек се натъква на някой недоволен, който си излива гнева, разбира се, предпазливо, и то без да подозира, че пред него е застанал полицай. И така, най-напред двата телефонни номера до „ПН“ в бележника на Белинда. Тези съучастници не будят никакво подозрение, поне на пръв поглед. Единият е някакъв часовникар, Рубенс Блик, а другият — антиквар, Емилио Дженари. Ако се вгледа човек по-внимателно, адресите го карат да се замисли. И двамата господа имат магазини в една сграда до хотел „Сейнт Лусия“, в чиято кулообразна надстройка Пиетро Нарди е наел най-скъпия апартамент. И най-малкият предавател на къси вълни е достатъчен да се предадат на Нарди съвършено незабелязано съобщенията, получени по телефона от Блик или Дженари. Също така незабелязано той би могъл да изпраща по същия път чрез Блик или Дженари своите нареждания до когото си поиска. Дори подслушването на телефона на Нарди би останало безполезно.

— Нарди е наел за лична охрана двама някогашни професионални боксьори — забеляза Хемлин — и поне един от тях стои винаги на пост. При по-особени поводи и двамата са на служба. Един от тях застава пред вратата на апартамента на Нарди, а другият — зад нея. Вратата се отваря отвътре само при определен начин на почукване от външния пост. Това между другото — известно ни е вече.

Сарг продължи доклада си:

— Пиетро Нарди е наредил още завчера на рецепцията в хотела да се направят две резервации за тази вечер. Единственият луксозен апартамент, разположен в кулообразната част от хотела на същия етаж, където е неговото жилище. Втората стая с отделна баня се намира в

главната сграда на „Сейнт Лусия“. Апартаментът е запазен за някой си... — Сарг се посъветва с бележника си — ... Артамиро Терано, а другата стая — за Глен Бойсън. А за тази вечер, в осем и тридесет минути, Нарди поръчал вечеря за трима души. Както винаги ще бъде сервирана в неговия салон.

Бруър си запали цигара.

— Нарди, посланикът, Бойсън. — Той изпусна дим към тавана. — Сега трябва да помислим по два въпроса. Как ще следим двамата пътници от летището Нюарк до хотел „Сейнт Лусия“ и как ще можем да предотвратим изчезването на куфарчето на посланика с хероина нейде по пътя или пък в хотела?

— Моите хора не бива да се появяват на сцената — заяви Хемлин. — Твърде голяма е опасността да ги разпознае някой от гангстерите. Ние сме враг номер 1 за „синдиката“ и тъй като отдавна е минало времето на изкуствените бради и други подобни детински трикове, ще трябва да останем в сянка.

— Съгласен съм, но не искам да се откажа от вас и хората ви. Най-сетне наркотиците са ваша сфера на действие. Предлагам да стоите в пълна готовност, колкото се може по-близо до мястото на операцията. Ще намерим някое подходящо помещение. — Бруър стана, закрачи нагоре-надолу, замисли се. — Ще хвана по-изкъсо директора на хотела „Сейнт Лусия“. Няма да бъде много въодушевен, но най-сетне ще избере по-малката злина пред далече по-голямата. Или ще прояви готовност да ни сътрудничи и в този случай ще му обещава да проведе цялата акция колкото се може по-безшумно, така да се каже, през задната врата, или ще ни откаже сътрудничество. Тогава хотелът му е заплашен от публичен скандал, който ще му струва твърде скъпо. Опитът ми показва, че шумът е неприятен за всеки хотелиер. Ако не се лъжа в предположенията си, тази вечер той ще нареди на двама новоназначени келнери да помагат при сервирането на вечерята в апартамента на Нарди. — Бруър се усмихна. — Мисля, че Слоун и Сарг ще свикнат бързо с новата си работа.

— Някога бях чувал, шефе — промърмори Слоун, — че на келнерите им е разрешено да изяждат всички остатъци от чер хайвер, вярно ли е?

— Така е, Слоун — отвърна инспекторът. — Но само при условие, че има чер хайвер, че остане нещо от него и че оберкелнерът

не го присвои за себе си.

— А следенето от летището до хотела? — прекъсна ги Хемлин.

— Може би от Гетски ще излезе отличен шофьор на такси. Той ще следва колата на Терано и Бойсън от летището Нюарк до хотела. На задната седалка могат да седнат добре прикрити Брайън или Мелъри, за да не пропуснем възможното появяване на познати лица някъде по пътя.

— Добре — съгласи се Хемлин. — Но тогава бих предложил да използвате още една кола за по-голяма сигурност. За случая на случаите. Например при опит за бягство.

— Мога да взема назаем детективи от отдела за грабежи. — Бруър си отбеляза нещо. — Най-безобидното е и те да използват такси. Дори ако Бойсън е недоверчив и има бдително око, едва ли ще се усъмни в таксиметровите коли при това голямо движение по главните пътища от летището към центъра.

Мелъри се появи с кратък доклад.

— Вероятно сме разгадали съкращението „Пап“. Някакъв грък Пападокополос, собственото име неизвестно, но може да е и Анталкидас. Търговец на едро с ориенталски наркотици и особено с такива, идващи от Средния изток. В последно време е търгувал и в Италия, казват, че бил съпритежател на една ликвидирана от властите тайна кокаинова фабрика в Генуа. Но той не участва в това пътешествие, поне името му не фигурира в списъците на пътниците. Отправих допълнително допитване до ИНТЕРПОЛ.

Хемлин благодари.

— Бъдете готов за тази вечер, Елвис. Ще участвуваме в едно малко шоу. По-подробни указания следобед. — Шефът на отдела за наркотици се изправи. — Имам цял куп текущи дела, Дейвид, не само допълнителните задачи на комисията по разследване на убийства... колкото и интересни да са те. Ще ме намерите по всяко време в бюрото ми. А надвечер съм вече изцяло на ваше разположение. Уведомявайте ме колкото се може по-рано за по-нататъшните указания.

Той се отдалечи заедно с Мелъри.

— Ще тръгвам за хотел „Сейнт Лусия“. Работата там може да се проточи. — Инспекторът се обърна към Сарг:

— Дръжте под наблюдение новите ни приятели Рубенс Блик и Емилио Дженари — ако може, без рискове. — Той стана. — Слоун

остава във връзка с ИНТЕРПОЛ и въздушните линии. Иска ми се да знам как е протекло отлитането на Терано и Бойсън. Съберете сведения какъв багаж носят двамата със себе си. Освен това моля за двама детективи от отдела за грабежи. — Инспекторът се запъти към гардероба. — Ще се срещнем тук в пет часа следобед. Важните съобщения да се предават чрез радиовръзката. Имаме достатъчно време за един изобилен обяд. Много се съмнявам, че същото ще се отнася и за вечерта.

Гетски въведе Рой Брайън. Детективът съобщи:

— От четиринадесетте имена от бележката на Белинда девет са регистрирани при нас — някои са наркомани, други — дребни разпределители. Двама са били под подозрение, че са получили „стъф“ от вносители от Сан Франциско. Но доказателствата срещу тях не са били достатъчни. Сам Грийнберг ги е освободил. Трябваше да пуснем двама души от задържаните по време на хайката, защото нямаме никакво основание за предприемане на някакви мерки срещу тях. Продължаваме да разпитваме трима. Но са мълчаливи хора.

— А О’Нийл?

— Обади се един адвокат и ни предложи за него 10000 долара гаранция. Предполагам, че ще успее да измъкне съдебно нареждане за освобождаването му. Моля за по-нататъшни указания, инспекторе.

— Уговорих се с Хемлин да пътувате вечерта в едно такси, което ще кара Гетски, от летището Нюарк до хотела „Сейнт Лусия“. Подробностите ще ви съобщя рано следобед. Уведомете Мелъри, че също трябва да бъде готов в пет и половина и информирайте вашия шеф.

Гетски погледна учудено инспектора.

— Такси ли?

— В цялото управление не познавам друг човек, който би могъл по-добре да играе ролята на таксиметров шофьор, а в случай на нужда да се намеси по-убедително от вас — каза Бруър. — Погрижете се за такси. Главното управление поема цялата отговорност. И разноските.

— Може би ще мога веднага да започна новата си професия, а шефе? — Гетски натисна дръжката на вратата. — Един таксиметров шофьор печели доста добре. — Той изчезна от стаята, преди инспекторът да успее да му каже нещо. Рой Брайън го последва.

След като двамата се бяха отдалечили, инспекторът започна „маскировката“ си. Това не беше никакъв маскарад, какъвто правят криминалните служители в някои криминални романи, а една промяна на общия външен вид, постигната с най-обикновени средства. Тя му даваше много по-добри възможности да заблуди и добри наблюдатели, защото променяше типа. Дори и беглата среща с някой шпионин, който очакваше определено лице, можеше да премине безопасно, ако бъдеше променено из основи общото впечатление от очаквания външен вид.

Бруър облече модерна жилетка, която веднага придаде съвсем нова черта във външността му. Замени обичайната вратовръзка с весела папионка. Лицето му наистина придоби чужд израз с едни очила, чиято дебела рогова рамка закри до такава степен веждите му, че формата им стана неузнаваема. Сложи си бомбето, навлече ръкавиците от кожа на пекари^[4], взе един стегнато навит чадър с дръжка от слонова кост и се огледа изпитателно в огледалото от вътрешната страна на вратата на гардероба. Насреща го наблюдаваше внимателен англичанин, един недоверчив джентълмен, който и при пролетните слънчеви лъчи не се доверяваше на синевата на небето.

Той остана доволен. Сега трябваше още да промени и походката си. Онова, което знаеха всички криминални чиновници, но само малцина от тях му обръщаха внимание, беше опасността от идентифициране по начина на ходене. И най-доброто предрешаване, най-неузнаваемата външност и пълната промяна на общото впечатление от външния вид не бяха сигурно средство срещу разпознаване, ако походката не бъдеше също така грижливо променена из основи. Някой наблюдател би могъл да не забележи някое познато лице поради пълната промяна в неговата външност, но все пак накрая е възможно да го идентифицира по походката или по определени движения.

Бруър започна да се движи по този свършено нов начин още докато отиваше към асансьора. Считаеше за твърде невероятно да бъде разпознат от някой шпионин от обкръжението на Нарди. Не си беше имал работа със средите на тези хора. Но искаше да избегне неприятните последици от всяка случайност. В крайна сметка въпреки неговото нежелание снимката му постоянно се появяваше във вестниците. Някой „брояч“ във файето на „Сейнт Лусия“ можеше да заподозре нещо и от най-малката дреболия. И така, необходима беше

предпазливост. Един човек, който още отдалече приличаше на англичанин, не можеше да предизвика никакви асоциации с главното управление.

Бруър накара шофьора на служебната кола (без никакви полицейски отличителни знаци) да спре на Севънт Авеню, една пресечка преди хотел „Сейнт Лусия“. Очите му едва ли забелязаха примамливата зеленина на надалеко разпрострелия се Сентръл Парк. За него паркът не представляваше късче спасена природа сред морето от каменни зидове на Ню Йорк, а само една грижа повече, защото насилията, извършвани постоянно в този район под закрилата на нощната тъмнина и уединението, спадаха към най-трудно разкриваните престъпления.

Той влезе във фоайето на луксозния хотел, приближи се до рецепцията и попита за директора на един английски, който бе очистил старателно от всякакъв американски акцент. Каза, че искал да се споразумее за един по-продължителен престой. В думите си подметна нещо за ООН.

Само след няколко минути го отведоха до една врата с матови стъкла, на които бе написано със златни релефни букви:

ДЖЕЙМС ХЕРЪЛД ХЕНДРИКСЪН

ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР

Посрещна го широко усмихнат около петдесетгодишен господин с добре поддържана външност.

— Заповядайте, седнете, мистър...

— Бруър. Дейвид Бруър.

— Много се радвам, мистър Бруър. Вече научих, че идвате от ООН и желаете да останете по-дълго време в нашия хотел. Няма нищо по-разумно от това. Великолепно решение. Поздравявам ви.

Хендриксън сипеше думите в такова темпо, че отначало инспекторът изобщо не посмя да го прекъсне. Едва след като настъпи малка пауза при последните му думи, Бруър се наведе леко над масивното бюро към генералния директор.

— Трябва да ви разочаровам. Не идвам от ООН, а от главното полицейско управление. Аз съм главният инспектор Дейвид Бруър.

Ръководител на комисията по разследване на убийства на Сентърстрийт.

Той беше говорил още по-бързо от Хендриксън, за да изключи всяко прекъсване. Искаше да каже всичко, което щеше да му осигури спокоен разговор. Трябваше да изговори зловещите думи „комисия по разследване на убийства“, защото те винаги имаха резултат.

Генералният директор втренчи в него погледа си със съвършено променен израз на лицето. От приветливата му усмивка не беше останала ни най-малка следа.

— Вие сте главен инспектор на комисията по разследване на убийства? Но какво, за бога, ви... — Той заклати невярващо глава, но все пак се приготви за нещо лошо.

Бруър му даде кратки разяснения. Каза му само най-важното, за да изясни положението. А после добави:

— Имаме желанието да се съобразяваме с вашите интереси. Далече сме от мисълта да навредим по какъвто и да било начин на международната репутация на хотел като вашия. Излишно е да го подчертавам. Но предпоставка за това е съвместната ви работа с нас.

— И в какво ще се състои това сътрудничество? — попита Хендриксън по-скоро нападателно, отколкото отстъпчиво.

— И тъй, във вашия хотел живее Пиетро Нарди. Положително желан гост. Без съмнение заплаща и най-високата цена за най-люксозния апартамент в хотела „Сейнт Лусия“. Това, че връзките и професията му са по-малко похвални, не ви смущава, ако изобщо мога да нарека недоказуемите престъпления един вид редовно упражняване на професия. Важното е чековете да бъдат осребрявани. Впрочем той вероятно заплаща в брой, това може да е необичайно, но гангстерите предпочитат анонимните банкноти пред всякакъв чек. А...

— Не се интересуваме от частния живот на нашите гости — подхвърли генералният директор. — Затова нямаме нито законно основание, нито подходящ персонал.

— Колко правилно — отвърна Бруър с нескрита ирония. — Стара истина е, че парите, които се взимат, не миришат. Но в случая Нарди става въпрос за наркотици и убийство. Най-малкото има подозрение за подстрекателство към убийство. По-точно погледнато, дори към две тежки престъпления. А преди да кажете някоя дума, Хендриксън — гласът на Бруър придоби една не дотам любезна нотка,

— искам да ви обърна внимание, че ако направите и най-малкия намек на Пиетро Нарди за това, което научихте от мен, ще си спечелите обвинение от прокуратурата за помагачество след извършване на деянието. Предполагам, че и вие лично предпочитате гостоприемството на „Сейнт Лусия“ пред това на Синг-Синг. Разберете ме добре, Хендриксън, ако някъде си отворите устата, ще отидете в затвора с такава сигурност, с каквата ме виждате сега пред себе си.

Държането на генералния директор изгуби много от самоувереността си.

— Разбира се, винаги ще бъда на страната на правосъдието, инспекторе. Аз...

— Без уверения, а дела — сряза го Бруър. — Мислете и за това, че не става въпрос само за вашата лична репутация, а и за името на „Сейнт Лусия“.

Хендриксън изтри потта от челото си.

— Но какво трябва да направя? Какво искате от мен? Аз съм хотелиер, а не полицаи.

— Ние трябва да наблюдаваме Пиетро Нарди и гостите му, които пристигат тази вечер от Париж. Тъй като той има двама телохранители, един пред и един зад входната врата на апартамента му в кулообразната част на хотела, това може да стане възможно само ако двама от детективите ни участвуват при сервирането на вечерята, преоблечени като помощник-келнери. Ваша задача е, или да го наречем, ако желаете, ваша грижа, как тези двама помощника могат да бъдат назначени, без да събудят подозрение в редовния персонал. Моите служители са криминалисти, а не келнери, тъй както и вие сте хотелиер, а не криминалист, но в случай на нужда всеки трябва успешно да се справя и с някоя непозната професия. Полицайте сигурно няма да са безупречни в поднасянето на ястията, но това е и задача на вашия обучен персонал; обаче като помощници моите хора ще се оправят. И така, първият ми въпрос към вас гласи: мога ли да разчитам, че тази част от работата ще бъде уредена гладко и сигурно?

Хендриксън изсумтя. Той запали свръхдебела пура, побутна към Бруър с едно извиняващо движение сребърната изкусно изработена кутия, не забеляза изобщо, че инспекторът благодари с отривист жест и отказа, като си запали цигара.

Най-после той проговори:

— Няма да е лесно, инспекторе. Ние имаме, разбира се, персонал, който изцяло членува в съответния профсъюз.

— Не се тревожете, Хендриксън — прекъсна го Бруър.

— Двата детективи ще постъпят на работа с профсъюзни членски книжки.

— Тъй ли? — учуди се генералният директор. — Вие изглежда, наистина сте се погрижили предварително за всичко. — Той се облегна замислено назад. — Ако двамата притежават професионални удостоверения, всичко останало ще го уредим някак си. — Той попита с несигурност: — Има ли още нещо?

— Да, но не много. Нуждаем се от помещение, където ще могат да стоят други криминални служители. Достатъчна ни е и малка стая или някое по-голямо служебно помещение, стига малко да го поразтребите, така че все пак вътре да може да се стои. Главното условие е нашите хора да бъдат настанени в най-голяма близост с апартамента на Нарди.

Хендриксън измъкна една папка, извади няколко скици и затърси.

— Свободен е един малък апартамент в коридора, който започва малко косо срещу входа на жилището на Нарди. Никога не се използва. Нарди плаща по-висока цена за заетите от него помещения, но държи да няма съседи нито до себе си, нито срещу себе си. Само в крайни случаи пускаме хора в едностайния апартамент със самостоятелна баня, когато настаняваме редовни наши клиенти за по една нощ, в случай че не сме в състояние да им предложим подходящо жилище. Ако хората ви се задоволят с това...

— Готово, Хендриксън. Въпросът е уреден. Може ли да се наблюдава входната врата на този апартамент откъм вратата на Нарди? Имам предвид дали входът е в зрителното поле на стоящия на пост пред вратата на Нарди телохранител?

Хендриксън посочи с молива си по скицата.

— Не, инспекторе. Вратата на едностайния апартамент е в съседния коридор, който започва косо срещу главния вход на жилището на Нарди. Впрочем това не са повече от шест или седем метра, но поради извивката на коридора няма видимост.

— Добре. А сега едно извънредно важно предупреждение. — Бруър погледна събеседника си сериозно. — Нито дума! На никого!

Нито някакъв намек. Никога не можете да знаете на кого служи лицето, с което разговаряте. Нарди и нему подобните заплащат високи суми за всяка ценна информация. Най-малката грешка, Хендриксън, и... вече ви разясних какви ще бъдат последиците.

Бруър се надигна.

— Давам ви думата си, инспекторе — увери го хотелиерът, — но и аз разчитам, че ще спазите обещанието си и ще избегнете всякакъв шум!

— Обещавам ви, че ще ви щадим, доколкото ни позволи развитието на нещата. Опитът ни е твърде голям и ние можем да се справяме тактично и с най-деликатните задачи. Предполагам, че от етажа на Нарди надолу слиза не само асансьорът за гостите на хотела, нали? Трябва да има и служебен асансьор или товарен. Понеже, ако всичко премине според програмата ни, ще трябва да предложим на някои гости на „Сейнт Лусия“ квартира в главното управление. А такава маневра би причинила голямо вълнение сред гостите във фойето.

— Иска ми се, инспекторе, да сте слезли вече с всички ваши служители и мистър Нарди и който да е още там със служебния асансьор от апартамента в избата. Оттам има директен изход към задната страна на хотела.

— Благодаря за сведението. То е по-важно, отколкото си мислите. — Придружен от Хендриксън, Бруър се отправи към вратата. — Ще ви посетя тук още веднъж. С официално сако, сив раиран панталон и широка вратовръзка. Тогава ще ме поразведете малко из хотела като ваш нов заместник-директор. Ще отидем и към кулообразната част. — Той му кимна и се отдалечи.

Отправи се с колата към „Литъл Хангъри“. Оберкелнерът Бела-бачи го гледа известно време несигурно, а после учудено. Дали това беше добре познатият му гост, или този английски господин само му приличаше? Едва когато Бруър си поръча, Бела-бачи се увери по гласа, че е той.

— Но молия, съвсем не знаел, че мистар са артист. Участва в театра или във филм?

— В момента нямам ангажименти, приятелю, и си помислих, че бих могъл да вложа остатъка от последния хонорар в един изобилен обяд — изфилософства Бруър.

Бела-бачи събра невидими трохички от покривката на масата.

— Но молия, артис като мистар получат сигур пак добра роля! — Той веднага премина към една по-приятна за него тема: — Днес специалитет, гулаш пиле, значи чудесно и по домашно направени кюфтенца с грис вътре...

Инспекторът изяде с наслада силно подправеното ядене с ухаещия сметанов сос. Той имаше дарбата да се отърсва от грижите на деня не само вечерно време със събличането на костюма си, но и да се освобождава от професионалните си проблеми и по обед с оставянето на палтото или чадъра на закачалката. Тази способност на моментално изключване допълваше другата: да може да се съсредоточава в най-голяма степен. Но именно това съсредоточаване предполагаше поне временно пълно освобождаване от всички проблеми, за да не се обърка неспасяемо в сложно преплитащите се нишки.

Беше станало почти четири часа, когато влезе в бюрото си.

Най-напред провери дали официалното сако, жилетката, раираният панталон и широката вратовръзка са в безупречно състояние. Едва след като се убеди в това, той седна зад писалището си.

Докладът на Колинз за опитите със сравняване на почерците беше отрицателен. Беше прегледан целият материал от архива на отдела за наркотици, но нито един от съхраняваните там почерци не даваше никакво указание за лицето, чиято ръка беше написала върху листа хартия в портмонето на Белинда: „Понеделник десет и половина вечерта Алън Хюстън“.

Бруър телефонира на Хемлин и го информира за задоволителните споразумения с генералния директор на хотел „Сейнт Лусия“. Тъй като въз основа на съгласието на хотелиера за сътрудничество с полицията бе постигнато изясняване на положението, сега вече нищо не пречеше на обсъждането на плана за действие. Хемлин се съгласи да присъства на едно заключително съвещание в пет и половина. Щеше да бъде на разположение заедно с Мелъри и Брайън. Четирима други служители от неговия отдел оставаха в резерва. Разделени на две групи, те трябваше да подсигурят главния вход на хотела и входа откъм задната страна. По една служебна кола, без никакви полицейски знаци, щеше да стои за всеки

случай на ъгъла на главната сграда със Севънт Авеню, както и на кръстовището с пряката улица откъм задната страна на хотела.

Бруър направи някои допълнения в преписката.

Слоун влезе и докладва:

— Реактивният самолет е излетял по разписание точно на минутата от парижкото летище Орли. Артамиро Терано е дал три парчета багаж, но очевидно едното от тях е на Бойсън. Взел е със себе си в самолета една чанта и дипломатическо куфарче. Глен Бойсън носи само чанта. Според последното съобщение от борда на самолета всичко е наред. Очакват го да кацне на летище Нюарк навреме.

— Откъде е тази информация — от авиокомпанията или от ИНТЕРПОЛ?

— Взех най-важните данни от съобщенията и на двата източника. Ще ги обработя поотделно в доклада и ще ги приложа към преписката. Както и сведенията за гърка.

— Нещо за Пападокополос ли?

— Уведомени от ИНТЕРПОЛ, хората на Сюрте са го открили в хотел „Сен Жорж“ тъкмо когато се бил върнал от Орли. Съгласно желанието ни, не са се намесили, за да се избегне възможността, той да изпрати на Терано някоя предупредителна телеграма. — Слоун въздъхна. — Техниката е нож с две остриета. На нас ни помага да залавяме престъпници, а на престъпниците помага да се измъкват от намесата на полицията. Сюрте няма да изпуска гърка от очи, докато не получи допълнителни информации. ИНТЕРПОЛ е помолил специалните служби в Атина, Пирея, Солун и Генуа за допълнителни сведения. Липсват преки улики срещу човека с това трудно за изговаряне име, но няма съмнение относно вида на търговията му. Наркотици в разнообразна форма.

— Предайте всичко това на Хемлин. Положително ще го интересува. Едва ли ще има значение за нашите разследвания във връзка с убийствата. Поне няма пряка връзка. В пет и половина в заседателната зала на съвещание!

На прага на стаята Слоун се сблъска със Сарг, който, изглежда, много бързаше.

— Преди двадесет и пет минути Емилио Дженари и Рубенс Блик напуснаха магазините си почти едновременно. При Блик остана да работи някакъв полуглух поляк. В антикварния магазин продължава да

обслужва клиентите една възрастна жена. Стори ми се подозрително, че Блик и Дженари напуснаха сградата поотделно, сблъскаха се като че ли неволно на ъгъла със Севънт Авеню, а после се отдалечиха в противоположни посоки.

— Какво има толкова подозрително? — попита Бруър.

— Видях ясно, шефе, как Дженари тикна нещо в ръката на Блик. Цялата работа беше добре съгласувана.

— Защо не проследихте часовникаря?

— Защото точно когато стигнах кръстовището, той спря малко по-надолу едно такси и отпътува. Безсмислено беше да тичам подир него. А наоколо не се виждаше друго такси.

— Може би нямаше да бъде лошо да тръгнете по петите на антикваря?

— Можех да настигна Дженари. Той се разходи два пъти по околните пресечки, постоя малко замислено пред задния вход на „Сейнт Лусия“, изглежда, че размисляше нещо, отправи се към входа на гаража, поговори с един от миячите на коли, който тъкмо в този момент си почиваше, и най-накрая се отправи бавно към дома си. Помислих си, че може би ще е целесъобразно да поговоря с човека от гаража. Но след по-обстойно размисляне се отказах. Имаше твърде голяма опасност да е в някаква връзка с Дженари или дори да е член на организацията на Нарди. Минах по другата страна на улицата, видях как миячът влезе в остъклената будка на пазача и вдигна телефонната слушалка. — Сарг сви рамене. — Когато се върнах в обратна посока, той все още говореше по телефона. Не биваше да рискувам повече да стоя на тази улица с толкова малко движение. И ето че се върнах.

Бруър се приближи до прозореца, отвори го, погледна навън към улицата, към олющените от времето фасади на къщите, които изглеждаха мрачни, въпреки греещото слънце, и се обърна.

— Мъчна за разгадаване е цялата тази случка. Може да е както случайност, така и добре замислена съобщителна система. Доколкото е възможно, в планирането съм предвидил всички вероятни промени. Освен това Хемлин ще подсигури с хората си лицевата и задната страна на хотела. На летището няма да се намесваме, значи, там няма да очакваме нищо и от страна на престъпниците. Пътят към „Сейнт Лусия“ е подсигурен чрез Гетски и Брайън, освен това ще бъдат следвани от такси с двама детективи от отдел „Грабежи“. А в хотела...

— Той погледна часовника. — В пет и половина в заседателната зала е последното обсъждане на положението.

След като Сарг се беше отдалечил, Бруър започна да нахвърля с груби линии скицата на преддверието към апартамента на Нарди заедно със съседните коридори, асансьорите, едностайния апартамент и всички врати. Той обозначи различните места според значението им за провеждането на акцията.

В пет и половина се появи Хемлин. Бруър се отправи заедно с него към заседателната зала, където Гетски, Слоун, Сарг, Брайън и Мелъри вече седяха около масата и разговаряха за случая. Хемлин седна до Бруър.

Инспекторът разгърна пред себе си преписката и скицата.

— Ще направя кратък обзор на цялото развитие на случая, а след това ще обсъдим най-подробно всеки етап от предстоящата акция. Не трябва да имаме нито предвидени, нито непредвидени неудачи. Нищо, ама абсолютно нищо няма да предоставяме на случайността. Пред комисията по разследване на убийства стои въпросът за две тежки престъпления, извършителят на които няма да се яви пред никой земен съд; обаче неговите подстрекатели не бива да останат необезпокоявани. А за отдела по наркотиците съществува възможността да бъде заловено ръководството на „синдиката“ — без да споменаваме конфискуването на една пратка хероин, която би донесла на хиляди хора още по-голямо нещастие, за да могат няколко безсъвестни престъпници да сложат в джоба си баснословни печалби. И така, да започваме...

— Един момент — прекъсна го Хемлин. — Доколкото мога отсега да преценя положението, Терано и Бойсън ще бъдат под наблюдение по пътя от летището до хотела, а след това едва след като се появят на вечерята при Нарди. Какво ще стане с времето от влизането им в хотел „Сейнт Лусия“ до момента, когато посетят Нарди? През това време ще ги изгубим из очи. Следователно ще им бъде възможно да скрият някъде хероина.

— Сарг и Слоун все пак ще могат като помощник-келнери да се движат в известна степен свободно, например да обикалят по коридорите. Никой няма да има нещо против. Ще могат поне от разстояние да държат под наблюдение вратите на апартаментите на Терано и Бойсън. Трябва да се откажем от всяко по-старателно

следене, за да не възбудим и най-малкото подозрение. Иначе ще хвърлят хероина в умивалника, защото ще им бъде по-леко да понесат даже някоя огромна загуба, отколкото сигурния затвор. Трябва да изхождаме от положението, че гангстерите се чувствуват сигурни. В такъв случай те ще поднесат своя „стъф“ на шефа си по време на вечерята. Като ордьовър или десерт. Това ще определи момента на намесата ни. Трябва да се примирим с риска, когато ще бъдат извън постоянното ни наблюдение — от пристигането им в хотела до посещението им при Нарди. Според закона за по-малкото зло.

— Убедихте ме — призна Хемлин. — И така, започвайте!

[1] Сюрте (фр.) — френската тайна полиция. — Б.пр. ↑

[2] Агреман (фр.) — съгласие за приемане на дадено лице като дипломатически представител. — Б.пр. ↑

[3] Бой (англ.) — момче. Б.пр. ↑

[4] Пекари — диво прасе разпространено в тропическите райони на Южна и Средна Америка. Б.пр. ↑

14. ЗАВЕСАТА ПАДА

На летище Нюарк тежкият самолет се плъзна леко като укротен хищник по обозначената със светлилки писта за приземяване. После направи изящен завой около оста си на сто и осемдесет градуса. Автомобилът със стълбата се приближи до мощното му тяло, платформата прилегна точно до прага на вече отворената врата и първите пътници се отправиха покрай стюардесите към сградата на летището.

Един с нищо небиец на очи човек, облечен в светло палто с реглан ръкав, изглежда, търсеше с поглед някого. Той поглеждаше към хората зад бариерата на митническия контролен пункт. Букетът цветя в ръката му и едно забележимо вълнение събуждаха предположението, че той едва може да дочака мига, в който ще прегърне любимата си.

Копринен шал скриваше широката му вратовръзка. Връхното му палто беше достатъчно дълго, за да скрие отдолу официалното сако.

Служителите на пропускателния пункт проверяваха паспортите на пътниците. Те прочитаха внимателно имената, ровеха се в регистъра на една дебела книга и връщаха документите за самоличност едва когато се установеше със сигурност, че името на собствениците им не фигурираше в този справочник.

При някои от пътниците този ритуал се ограничаваше до едно твърде опростено действие. Служителите оглеждаха дипломатическите паспорти, за да видят дали не са подправени. Дългогодишният опит изключваше всякакви заблуждения. За десет години само двама фалшиви дипломати бяха успели да минат през контролния пункт с фалшиви паспорти. Тези два пропуска станаха известни едва тогава, когато двамата промъкнали се по този начин разузнавачи бяха открити и задържани от контраразузнаването.

Със самолета от Париж бяха пристигнали четирима посланика. Проверката на документите им отне само няколко минути. Наложиха се да почака малко по-дълго само защото багажът им трябваше първо да

бъде изваден от огромното туловище на сребрилата птица, после натоварен на електрокари и докаран до митническата служба.

Докато обикновените пътници не минаваха без отваряне на куфарите и пътните чанти, колкото и убедително да твърдяха, че не носят нищо подлежащо на обмитяване, то означеният служебен дипломатически багаж се радваше на предвидените в правилника специални привилегии. Носачите можеха да го отнесат от митницата към чакащите коли, без да бъде отварян.

Посланикът Артамиро Терано, придружаван от един по-млад мъж, носеше чанта за документи, която, ако се съдеше по размерите и външния ѝ вид, сигурно съдържаше голямо количество държавни книжа. Придружителят му държеше в лявата си ръка значително по-скромна чанта, в която бе поставен отстрани туристически несесер.

Човекът в светлото палто се огледа тъжно и разочаровано. Той остави най-незабелязано букета цветя на една пейка и се смеси с пътниците, пристигнали малко преди това с друг самолет, които бяха мината вече през контролните пунктове и се бяха отправили към изходите. Дамата на неговото сърце не беше пристигнала.

Той видя от известно разстояние как посланикът Терано и придружителят му се качиха в един кадилак, чийто шофьор внимателно намести куфарите в багажника.

Човекът в светлото палто взе едно такси и незабелязано си записа номера на луксозната лимузина.

— Следвайте колата, която току-що тръгва. Незабелязано.

Шофьорът погледна пътника си недоволено.

— Не искам да си имам неприятности, мистър. Не се чувствавам добре, когато ми възлагат такива задачи. Не съм полицаи.

— Но аз съм. — Бруър му показва легитимацията си. — И така, да тръгваме — и без глупости!

Таксито се нареди на пето място зад кадилака в потока от коли.

Помежду им имаше една частна кола, друга таксиметрова кола с двама пътника, после още една частна кола с три жени и пред тях пак някакво такси с един човек на задната седалка.

Все повече коли се плъзгаха покрай тях, почти никоя от тях не сменяше лентата на пътното платно, по която се движеше.

Едва след Ню Джърси Търнпайк колоните от автомобили се поразредиха. По уличното платно се движеше шумно тежките автобуси

на Уест Сайд Еърлайнс Терминал.

Бруър не изпускаше из очи кадилака, таксито с Гетски на волана и другото с двамата детективи от отдел „Грабежи“. Колите изчезваха от погледа му винаги когато караха по права линия и на всеки завой винаги се появяваха отново. След около половин час те минаха през Мид Манхатън.

Кадилакът спря пред портала на хотел „Сейнт Лусия“. Бруър накара шофьора да спре при следващата пресечка. Той слезе едва след като Терано и придружителят му прекосиха тротоара, персоналът от хотела пое трите куфара и колата отпътува.

Той тръгна бавно по отсрещния тротоар.

Кадилакът беше завил две пресечки по-надолу вляво.

Таксито на Гетски се появи отново от противоположната посока. Неговият пътник слезе от колата, плати, без да бърза, и се отправи към хотела. Бруър разпозна Брайън, който се беше облякъл като човек от Средния запад.

Гетски откара таксито малко нагоре по Севънт Авеню, изчезна на кръстовището и се върна пеша.

Един по-стар модел шевролет спря на ъгъла срещу хотела. Освен шофьора Бруър забеляза двама души на задната седалка. Това беше изпратената от Хемлин кола. Детективите държаха под наблюдение цялата лицева страна на „Сейнт Лусия“ заедно с главния вход. Пред него беше спряла кола с шофьор, но без пътници. Беше една от частните коли на комисията по разследване на убийства.

Бруър се отправи към таксиметровата кола, която беше спряла малко по-надолу. Дватама детективи от отдел „Грабежи“ докладваха, че по време на пътуването не са забелязали нищо необикновено. Никой не се бил качвал в кадилака, двамата пътника не били напусkali колата, нищо не било подавано отвън в кадилака, нито пък било прехвърляно от него, да речем, на някой минавач или шофьор на спряла до него кола. Номерът на лимузината бил записан.

Бруър им благодари. Той помоли двамата детективи да установят в главното управление кой е собственикът на кадилака. Да предадат резултата по телетипа в бюрото му.

Той се разходи покрай задната страна на хотела. Служебната кола на Хемлин с детективите беше паркирана до кръстовището. Втората кола на комисията за разследване на убийства, също така с

отличителните белези на полицейска кола, беше спряла на срещуположния ъгъл. Шофьорът четеше вестник.

Бруър прекоси фоайето на хотел „Сейнт Лусия“ и се отправи към Хендриксън, който го очакваше с нескрита нервност.

— Досега всичко наред ли е? — попита дружелюбно инспекторът.

— Да, но кръвното ми налягане... — Генералният директор въздъхна. — Вашите хора са настанени горе, точно както се уговорихме. Посланикът и Бойсън се отправиха към апартаментите си. Но повече от това не знам, а ако нещо се обърка...

— Не си блъскайте главата, Хендриксън. Терано, както и Бойсън не могат повече да напуснат хотела. Сега предлагам да направите с мен първата обиколка за навлизане в работата. Дано се окажа талантлив начинаещ. — Той свали палтото си. — Сакото ми не е ново, но е скроено много добре. Жилетката и раираният панталон са безукорни. Широката ми вратовръзка ще ви задоволи. Най-сетне не бива да допускате един заместник-директор да се подвизава из такъв хотел като „Сейнт Лусия“ с недостатъци в облеклото си.

Хендриксън поклати глава.

— Забележително, инспекторе. Съвсем не изглеждате зле. А езиковите ви познания?

— Донякъде английски, искам да кажа — английски извън американски, после твърде добре немски като спомен от годините на окупацията. На френски също мога да се разбере. Испански и италиански подчертано недостатъчно. Стига ми колкото да обясня на някого, че е арестуван.

Хендриксън се спря за малко на прага.

— Ако някога помислите за смяна на професията, запомнете: Хендриксън, хотел „Сейнт Лусия“.

Той закрачи напред, поизчака, докато инспекторът го застигна и двамата се изкачиха нагоре с асансьора.

Когато се приближиха до вратата на апартамента на Нарди дотолкова, че планината от мускули можеше да ги чуе, Хендриксън каза достатъчно високо, за да бъде разбран от телохранителя:

— Тук живее постоянно един от нашите най-уважавани гости, мистър Пиетро Нарди, към когото трябва да се отнасяте с най-голямо внимание.

Те завиха по коридора.

В дадения им на разположение от Хендриксън едностаен апартамент чакаха Хемлин, Мелъри, Брайън и Гетски, който беше свалил шофьорската униформа и беше облякъл самото си, което му беше винаги малко тясно. Бруър запозна хотелиера с детективите.

Вратата се отвори безшумно. Влезе Слоун. Изглеждаше напълно неузнаваем. Късото жакетче със златни ширити, жилетката с металически копчета, червените копринени лампази по шевовете на панталоните, черната папионка на врата и особено мазно лъщящата накъдрена коса променяха вида му до неузнаваемост.

— Бойсън и Терано дойдоха току-що. Главният келнер нареди да поръчаме първите блюда. Вече е приготвена малка сервитьорска масичка за предварително затопляне на чиниите. Сарг сервира напитки. Посланикът поздрави Нарди твърде възторжено. Бойсън носеше много голяма черна кожена чанта, почти колкото малък куфар: от двете ѝ страни висяха две картончета с печат от червен восък. Вероятно е собственост на неговия шеф Терано.

— Сменете Сарг, без това да направи впечатление — каза Бруър. — Не бива да оставяме господата нито за миг сами. Всичко трябва да протече съгласно програмата ни, но ако се случи нещо непредвидено — той направи по посока на Хендриксън движение с ръка, изразяващо съжаление, — ще трябва да дадем сигнала. Тогава идва редът на насието. И така, пълна готовност за всякакъв възможен случай.

Слоун изчезна безмълвно, както се и беше появил.

— А сега? — попита хотелиерът.

— Да отидем при сервитьорската маса в преддверието — отвърна Бруър, — а вие ще ме предупреждавате и поучавате как трябва да се приготвя и поднася по съвършен начин вечерята за един такъв гост като Нарди. При това ще избутаме настрани сервитьорската масичка до вратата, откъм страната, където стои на пост човекът с уши като карфиол — дайте за това някакво до известна степен вероятно обяснение, да речем, че иначе сосът ще се сгъсти или аспержите...

— Какви аспержи? — попита хотелиерът учудено. — Не съм чувал нищо за никакви аспержи.

— Е, тогава пилешки гърди или нещо такова, което е наред — прекъсна го Бруър леко раздразнен. — Важното е масичката или някакъв друг мебел, кофичката с лед за шампанско или помощната

маса да измести телохранителя от вратата. Не искам да има стрелба. — Той погледна Хендриксън. — Или може би искате да има гърмежи? Не? Тогава последвайте указанията ми. В момента, когато се намесим при уговорения със Сарг и Слоун сигнал, пазачът трябва да е изместен дотолкова от вратата, че да не може да им даде знак чрез почукване. Гетски ще се справи с него, преди да успее да предупреди Нарди. — Бруър погледна детектива. — Облечете най-сетне монтьорските дрехи!

Гетски влезе в съседната баня. На прага той се обърна и размаха някакъв стоманен инструмент.

— Взел съм този ключ от таксито, но не бива да го повреждам, защото трябваше да подпиша, че се задължавам да пазя всички инструменти...

— Хайде. Повредете във всеки случай главата на телохранителя. За това не се плаща обезщетение — отвърна Бруър. Той тръгна към вратата и направи знак на Хендриксън. — Нашето появяване на сцената започва. Запомнете — най-добрият актьор е онзи, при когото не може да се забележи, че играе театър. — Той се обърна към Хемлин. — Оставям вратата един пръст отворена, тогава ще е достатъчно и едно леко изсвирване...

Той се върна с директора към площадката пред апартамента. Келнерът на етажа стоеше пред подвижната масичка и разбъркваше салати.

— Издърпайте масичката насам край вратата — каза Хендриксън. — При отваряне на вратата можете веднага да огледате цялата маса и да избегнете излишното чакане, при което сосът хваща кора. — Той погледна телохранителя с особена дружелюбност. — Я попреместете креслото си малко настрани, приятелю. Нали знаете колко се сърди мистър Нарди, ако сосът беарнез хване, макар и най-тънка коричка.

Тежката категория, изглежда, искаше да каже нещо, после поразмисли, замълча и се премести настрана с нескрито неудоволствие.

Сарг, облечен също като Слоун, помогна на келнера на етажа да премести масичката на колелца. При това действие той допря лявата си ръка до нажежената метална плоча, която служеше за поддържане топлината на ястията, изруга тихо, но енергично под носа си, за което трябваше да преглътне строга забележка. Задуха силно зачервените

върхове на пръстите си и погледна малко нещастно Бруър, който му отпрати изпълнен с укор поглед.

— Няма да ви оставя на една толкова отговорна работа — каза инспекторът извънредно сериозно, — ако се покажете още веднъж толкова несръчен. Ако това ви се случи в присъствие на някой от гостите ни, сигурно няма да допринесете за увеличаване на апетита му.

Хендриксън го успокои:

— Не прибързвайте, персоналът не ни достига!

Келнерът на етажа постави ловко и предпазливо първите чинии на един сребърен поднос.

— Можете ли да ги носите? — обърна се той пренебрежително към Сарг.

— Разбира се. — Детективът го пое с дясната си ръка, а с лявата балансира добре центъра на тежестта.

Хендриксън се приближи до вратата, готов да помогне. Тя беше заключена.

Телохраниелят пресегна над сервитьорската маса, почука два пъти късо едно след друго и след няколко секунди почука трети път. Отвътре отвориша. Бруър видя едрата фигура на втория телохранител.

В същия миг, когато Сарг прекрачваше прага, се появи и Слоун. Той пропусна колегата си да мине покрай него и каза на келнера на етажа:

— Контактът на стоящата лампа до малкия бюфет трябва да е изгорял, угаснаха всички крушки.

На уговорената парола Бруър веднага подхвърли:

— Причината е само в бушоните. Електротехникът преглежда тъкмо сега един проводник в апартамента в коридора. — Той се отдалечи.

И така това беше уредено; Гетски можеше да премине към действие.

Вратата към помещението, където вечеряха, се затвори отвътре.

Бруър се върна с Гетски, който беше нарамил на кожен ремък чанта с инструменти.

— Аз имам бушони — каза детективът. — Всъщност би било достатъчно да се включат пак старите. Нали всички са автоматични. — Той затърси по стената.

Слоун постави на подноса кастрон с вряла крем супа и като балансираше, мина покрай Бруър.

Телохранителят почука по вратата своя сигнал. Тя се отвори отвътре.

Бруър свирна. Гетски захвърли чантата с инструменти, провря с бързо движение ръцете си изотзад под мишниците на някогашния боксьор, повдигна малко цялото му тяло, за секунда сплете стоманените си пръсти зад тила на човека и натисна надолу главата му сякаш с някакъв лост. Телохранителят се отпусна безжизнено, без да издаде нито звук. Гетски щракна белезниците.

Бруър се беше озовал с един скок отвъд прага. Хемлин, Брайън и Мелъри го последваха.

Телохранителят, който бе стоял на пост от другата страна на вратата, лежеше сгърчен на пода. Стенеше. Лицето му беше заляно с димящото съдържание на супника. Гъстата гореща течност се стичаше по врата и жилетката му.

Слоун изви ръцете на безпомощния човек на гърба и му сложи белезници.

Тримата господа на празнично украсената и осветена от меката светлина на свещите маса бяха скочили на крака. Насоченото към тях тежко служебно оръжие на детектива Сарг ги накара да замръзнат на място като манекени.

Бруър се спря съвсем близо пред Пиетро Нарди.

— Играта свърши.

Хемлин хвана Артамиро Терано:

— Ваше превъзходителство, сега бихме искали да хвърлим един недискретен поглед в служебния ви дипломатически багаж.

Изведнъж Глен Бойсън ритна с десния си крак тежката чанта, която се намираще на пода до Нарди. Тя се плъзна под масата.

Мелъри удари младия човек с отворена длан в лицето.

Бойсън залитна към стената, получи оттам въртеливо движение като билиардна топка от ръба на масата и падна върху пастелно зеления килим.

Терано започна да крещи в най-високо стакато. Изригваше испански думи, проклинаше, смесваше откъслечни думи на завален английски, заплашваше с намеса на своето правителство и изведнъж се нахвърли с неочаквана енергия към Хемлин.

Гетски го натисна да седне на един фотьойл.

— Дръжте се като дипломат, ваше превъзходителство, не като хамалин.

Бруър направи знак на Сарг.

— Заемете се с посланика.

Детективът хвана здраво Терано за ръката под лакътя.

Брайън беше вдигнал чантата и я беше поставил на масата. Той забеляза движението на Терано и с един скок се озова до него.

Но Хемлин го задържа с един жест. Той хвана посланика здраво като в менгеме. Каза му тихо, учтиво:

— Знаете не по-зле от мене, че тук нямате дипломатически имунитет. Притежавате много голямо количество хероин, внесен от вас по контрабанден път в САЩ.

— Аз ли?! — изрева Терано възмутено. — Аз ли притежавам хероин?!

Побелял като платно, Хендриксън, който досега бе стоял търпеливо до вратата и пречеше на келнера на етаж да напусне помещението, се завайка:

— Моля ви по-тихо, иначе ще се насъберат гости и персонал!

Хемлин посочи служебния дипломатически багаж.

— Ваше превъзходителство — той се усмихна леко подигравателно, — можете да ни убедите в противното. Отворете тук тази чанта.

— Какво общо имам с тази чанта? — отвърна дипломатът презрително. Явно самообладанието му се беше възвърнало. — Никога не съм я виждал. На мен нищо не можете да ми погодите с нито един от вашите известни мръсни полицейски трикове! Президентът на моята страна лично ще... — Той замлъкна, като погледна Хемлин в очите.

Бруър дръпна Нарди настрани.

— Играта свърши. — Той прибави бавно: — Този път всичко се провали. Ликвидирането на Тони Валдива, убийството на Белинда ван Дорен, мисията на посланика Терано. Всичко това е твърде множко за една-единствена порция.

Пиетро Нарди посегна към тежката златна табакера и най-непоклатимо си запали цигара.

— Не знам за какво говорите. Може би не ми достигат езиковите познания, за да ви разбера. Не познавам никакъв Тони Валдива нито подобно име. А Белинда ван Дорен? Ах, да. — Той се усмихна. — Вярно. Четох нещо във вестниците. Убийство от ревност или нещо подобно. Да, сега се сещам и за Валдива. Престъпление в кръговете на подземния свят. — Той погледна Бруър. — Какво искате всъщност? Прекъснахте ни вечерята. Не мога ли да покая двама добри познати на вечеря?

— Но разбира се, Нарди, разбира се! Смуцава ни само това, че при този случай приехте пратка хероин, който вашият посланик токущо внесе контрабандно в САЩ от Европа.

— Аз? — Дълбоко учудване се долавяше в гласа на Нарди. — Аз ли съм приел хероин? Не може да говорите сериозно!

Хемлин се приближи и тикна чантата пред Нарди.

— Трябваше малко насила да вземем хубавото ключе от посланика. — Той посочи към Терано, чиято дясна китка беше прикована към ръката на Сарг посредством белезници. — Е, нека погледнем тогава. — Той отвори чантата и наслага в една редица десет опаковки. Прочете фабричните етикети: „Хероин 820/1000 — 500 грама“.

Бруър направи знак на Слоун.

— Заемете се с Бойсън. Отведете го най-напред в малкия съседен апартамент. А с шефа — той посочи към Нарди — ще се занимавам аз. Ще задържите двамата боксьори като свидетели. На първо време обаче да ги види лекар. Не искам да чета в пресата обвинения в изтезаване.

Слоун изправи Глен Бойсън.

— Тръгвай!

Залитайки, младият мъж се опита да запази равновесие, докато детективът го отвеждаше.

— Знаете — каза Пиетро Нарди с известно пренебрежение към Бруър, — че начинът ви на действие във висша степен е незаконен. Присвоявате си права, които не са ви дадени от никой закон.

— А този хероин? — попита инспекторът, като посочи към опаковките. — Десет пъти по 500 грама прави пет килограма. Това ще ви струва на вас, на вашия посланик и на помощника ви Бойсън по двадесет години строг тъмничен затвор. И за подстрекателство към убийство... към две убийства... — Той вдигна рамене.

Нарди отвърна по своя небрежен начин:

— Наистина не знам какво искате. Ваша работа е да издирите онзи, който е вмъкнал чантата с хероина, за да се намерят отегчаващи улики срещу мен и приятелите ми. Нали в крайна сметка ви заплащат от парите на данъкоплатците, за да разкривате криминални случаи. Може би и вие самият сте пробутали в апартамента ми чантата с наркотика, за да намерите доказателства срещу мен? В такъв случай планът ви не е успял, можете да бъдете сигурен. Сам Грийнберг ще ви даде урок, който няма да забравите до края на живота си. А сега няма да чуете от мен нито дума.

— Както искате. Ще се изненадате от доказателствения материал, който имаме срещу вас. — Той се приближи съвсем до Нарди. — Единственият ви шанс би бил да поразмислите трезво. Ставате главен свидетел на прокуратурата и поне ще си отървете живота! При снизходителността на нашите съдилища изгледите ви не са толкова лоши.

Нарди мълчеше.

Сарг погледна от Бруър към Хемлин.

— Не мога ли да оставя някъде посланика? Иначе още малко ще се срасна с него.

Хемлин размени тихо няколко думи с Бруър, после се обърна делово към Мелъри и Брайън:

— Вземете под закрилата си това превъзходителство Артамиро Терано. Долу на ъгъла на лицевата част на хотела чака луксозна лимузина. Не може да оставим един такъв високопоставен господин да пътува сам в колата. И така, ще го придружавате. Вземете служебния асансьор, минете през гаража и после заобиколете сградата. Дипломатите от висок ранг не обичат да се показват във фойетата на големите хотели.

Мелъри и Брайън отведоха посланика въпреки енергичните му протести.

Бруър извика Сарг.

— Изглежда, че състоянието на двамата телохранители позволява пренасянето им. Онзи, който е бил професионален боксьор, може да понесе много. Повикайте някоя дежурна кола. Нека спре до изхода на гаража, а после оставете задържаните в ареста. Нека все пак ги прегледа лекар. Няма да е лошо да ги поизчистите.

Сарг се отправи към вратата, огледа се, откри на сервитьорската масичка една салфетка и я намокри в кофичката за шампанско.

Хендриксън си отдъхна с облекчение.

— Може би скоро ще освободите салона?

— Можете да разчитате на това. Само още няколко минути и ще се отървете от нас. Разбира се, ще трябва да запечатаме вратата на апартамента, докато получим утре от съда заповед за обиск. При такъв изискан човек като Пиетро Нарди ще действваме строго законно. Но посещението, което ще ви направим утре, в никакъв случай няма да смути вашата работа.

— Благодаря ви от името на хотелиерското сдружение. — Генералният директор се поклони леко.

Бруър докосна ръката на Нарди.

— Какво мислите за предложението ми? — Не получил отговор, той продължи отмерено: — Мисля ви доброто. Повярвайте ми, във вашия случай мълчанието не означава злато — а края на песента. А ако не искате да говорите, ще опитаме при Глен Бойсън, който вероятно няма вашите нерви. Освен това разполагаме още с часовникаря Рубенс Блик, както и антикваря Емилио Дженари. От малките парченца на една мозайка в крайна сметка се получава ясна картина.

Нарди се извърна бавно настрани.

— Ще си поговорим за някои работи в бюрото ви.

Бруър го погледна наострил слух:

— Значи, искате?...

Гласът на Нарди беше дрезгав:

— Нищо!

— Но?...

— Какво чакате? Предполагам, че трябва да се считам за арестуван.

— Задържан — поправи го инспекторът, — а ако вие...

Нарди го прекъсна:

— Та не схващате ли, че... — Той се огледа наоколо и не довърши изречението си.

Хендриксън премести погледа си от Бруър към Хемлин.

— Ще ме търсят в кабинета ми. Ако разрешите, ще си тръгна.

— Съгласен — каза Бруър след потвърдителния жест на Хемлин.

— Но си дръжете устата. Във ваш и наш интерес.

Хотелиерът се спря на прага.

— Къде е Антонио? — попита той учудено.

— Антонио?

Бруър и Хемлин го погледнаха изненадани.

— Келнерът на етаж. — Хендриксън погледна към коридора.

— Преди малко буташе сервитьорската масичка по коридора — каза Гетски — и ругаеше под носа си заради бъркотията.

Хендриксън кимна доволен и се отдалечи.

Хемлин започна грижливо да прибира десетте опаковки хероин в чантата.

Бруър направи знак на Гетски да се приближи.

— Отивам в съседния апартамент при Бойсън. Поемете Нарди.

Детективът посочи един стол.

— Седнете. И стойте послушно, докато се върне шефът. Ако ви хрумнат странни идеи, не се вслушвайте в гласа им. — Той посочи кобура със служебното си оръжие.

Бруър влезе в съседния апартамент. Бойсън лежеше на кушетката. До него седеше Слоун. Детективът стана.

— Всичко е наред. Малкият подремна малко. Сега започна да се събужда. — Слоун премина в банята, върна се с влажен пешкир и му изтри лицето.

Бруър разгледа разнебитената човешка фигура. Той каза бавно:

— Време е да проговорите. Знаем всичко. Също и това, че сте били информиран за решението да бъде убит Тони Валдива. И това, че сте знаели ролята на Белинда ван Дорен в този случай — роля на примамка. Известни ни са взаимовръзките. Часовникарят Рубенс Блик, антикварят Емилио Дженари и... — Той взе малкия си бележник в ръка и се престори, че чете някакъв списък. — О'Нийл и... — Той наблюдаваше Бойсън, чието лице потръпваше неестествено при споменаването на всяко име. — Може би вие самият ще ни кажете някои други съучастници? Това е единственият ви шанс, Бойсън. — Той се наведе. — Съучастничество в убийство.

Бойсън се размърда тежко:

— Не ви разбирам. Нямам нищо общо с цялата работа. Попаднах съвсем случайно в... — Той затвори очи.

— Белинда ван Дорен даде съвсем други показания — отвърна Бруър и добави безмилостно:

— Преди да бъде удушена.

Човешката фигура върху канапето се изправи.

— Белинда? — Гласът на Бойсън стана креслив. — Лъжете, проклето ченге! — Внезапно крясъците му преминаха в истеричен смях.

Бруър извади вестник от джоба на сакото си и посочи заглавието на първа страница.

— Белинда ван Дорен беше убита. В деня, след като беше разпитана от мен и изтръгната от защитата на полицията от Сам Грийнберг чрез съдебно нареждане. Хари Патлака я удуши. След като я е измъчвал преди това.

Бойсън се изправи и втренчи погледа си в инспектора.

— Ако това е вярно... — Погледът му започна да блуждае по редовете на първата страница. Смачка вестника. С едно движение скъса копчето на яката си, пое дълбоко въздух. — Тогава нека бъде така — ще стана главен свидетел на обвинението. — Той погледна въпросително Бруър. — Ако ми обещаете...

— Като главен свидетел на обвинението ви са гарантирани всички предимства, предвидени в наказателния кодекс. Но няма да е достатъчно да протоколираме всичко, каквото знаете. Трябва да положите клетва пред съда. Едва тогава показанията ще имат силата на доказателство.

— Ще ме очистят. — Бойсън се сгърчи. — Както са очистили Тони Валдива и Белинда. Нарди и хората, които стоят зад гърба му.

— Не се тревожете, Глен — увери го инспекторът. — Ще ви пазим като истинско съкровище. — Той попита настойчиво: — Пиетро Нарди ли нае убиеца? Хари Патлака?

След дълго мълчание Бойсън отговори:

— Да. Поне така каза Белинда. Тя трябваше да подмами Валдива в клопката. Тя беше изцяло във властта на Нарди. По всяко време той можеше да докаже, че два пъти е лъжесвидетелствала. Лъжесвидетелствала е в полза на „синдиката“.

— Кой са най-важните шефове на „синдиката“? — настоя Бруър.

— Това не знам. Нарди ги познава. Но никой друг от нас. Никой от хората, които са му подчинени. Повярвайте ми. — Гласът му стана монотонен — Наистина обичах Белинда. Тъй като нея я няма вече, всичко ми е все едно. Имам само едно желание — Нарди да свърши на

електрическият стол. — Той попита малко несигурно: — Дватама телохранители тук ли са още?

— Не, Глен. Те са на път за главното управление.

— А Антонио? — Бойсън започна да привежда в ред изпомачканите си дрехи.

— Антонио ли? — Бруър го погледна учудено.

— Келнерът на етаж. От години работи за „синдиката“. Човекът, който беше назначен от Нарди като шпионин. — Бойсън стана неспокоен. — Ако е успял да офейка, тогава отдавна е предупредил висшите шефове на „синдиката“ и вече няма да можете да хванете никой от тях.

Бруър стисна зъби. Той сграбчи Слоун за рамото.

— Внимавайте за Бойсън. Ще доведе Нарди. Ще се видим долу в гаража. Гетски ще се погрижи Бойсън и Нарди да останат отделени. Вземете Бойсън в нашата кола, която е паркирана на Севънт Авеню. Гетски и аз ще отведем Нарди до главното управление в колата, която чака до изхода на гаража. След това всички хора, с които разполагаме, да се пръснат, за да пипнат Блик и Дженари, и келнера Антонио. Хемлин пък да доведе О'Нийл и всичко живо, което е събрано при хайката. Този път се играе на едро.

Той забърза към салона с големи крачки.

Облегнат на масата, Хемлин убеждаваше нещо Нарди, но той мълчеше и само поклащаше отрицателно глава.

Бруър дръпна Хемлин настрана, проведе кратък припрян разговор и отиде при Гетски.

— Ще вземем Нарди с нас. Слоун вече откара Бойсън в гаража. Долу ще сложим белезници и на двамата, преди да ги изведем към рампата при излаза за коли. Сигурното си е сигурно. Пазачът на гаража е уведомен и няма да се мярка там.

Гетски пристъпи към Пиетро Нарди.

— Заповед на шефа. Елате!

На прага Бруър се обърна към Хемлин.

— Ще ви очаквам със свитата ви при мен в главното управление.

— След един час. Трябва най-напред да запечатам всичко тук. — Хемлин кимна на Бруър. — А после да заключа хероина в някой сигурен сейф. — Той взе чантата в дясната си ръка.

Служебният асансьор се спусна надолу несравнимо по-бавно от бързите асансьори за гости.

Нарди стоеше безмълвен между Бруър и детектива.

Решетъчната врата се отвори автоматично, щом стигнаха подземния етаж.

Малко настрани стоеше Слоун заедно с Бойсън.

— Не ми е приятно, Нарди — извини се инспекторът, — но ние сме задължени на известни служебни правила. Ще трябва да ви сложа белезници. За да ви покажа добрата си воля, ще ви оковем изкъсо китките, вместо да ви привързваме към детектива. И още нещо. Забранено ви е да казвате каквото и да било на Бойсън.

Гетски доближи ръцете на Нарди една до друга.

Белезниците щракнаха.

Бруър се приближи до Слоун и Бойсън. Повтори изреченията, които беше казал на Нарди.

Слоун последва нареждането. Той попита:

— Кой ще тръгне пръв? Аз и Бойсън или вие, Гетски и Нарди?

Бруър доведе Нарди, постави го между себе си и Гетски и каза на Слоун:

Ще ни следвате на около три крачки разстояние. Ние ще се качим в колата, която чака тук вляво на улицата. Вие ще заобиколите сградата до Севънт Авеню. Дръжте Бойсън здраво за ръката. Свалете преди това предпазителя на револвера си. — Той извади служебното си оръжие, свали предпазителя му и го пъкна във външния джоб на палтото си.

Гетски тръгна отпред. Нарди го последва, по петите му беше Бруър.

Заизкачваха се по рампата на автомобилния изход.

Инспекторът се огледа наоколо.

Слоун водеше Бойсън.

Петте фигури крачеха в две групи по тротоара на безлюдната улица. Крачките им кънтяха странно самотно.

На около петдесет метра пред тях беше паркирана колата на комисията по разследване на убийства.

От противоположната посока тръгна почти безшумно транспортен автомобил. Той се приближаваше бавно към двете групи. На светлата му каросерия беше написано със сини букви, оградени с

жълта ивица: „MICKEY’S LAUNDRY“ а отдолу с по-малки букви: „SPECIAL RAPID SERVICE“^[1]

Когато задната част на колата почти беше задминала Бойсън и Слоун, двукрилата ѝ задна врата се отвори.

Колата се плъзна съвсем близо покрай Гетски, Нарди и инспектора.

Слухът на Бруър възприе механично шума от мотора.

Изведнъж той надуши опасност. Някаква опасност.

Видя широко разтворената врата за товарене и разтоварване на колата. Скочи напред, блъсна с всичка сила Пиетро Нарди и го събори на земята, сложи крака си между тежките крака на Гетски и го простря на тротоара. Изкрещя предупредително към Слоун и Бойсън.

В същия миг Нарди скочи. Беше сметнал, че е настъпил моментът за бягство.

И в същия миг в тихата нощ заплющяха огнени откоси от автомат.

Куршумите зашибаха по стената на сградата, по паважа и рикоширали, отскачаха с пиццене встрани.

Проблясваха синкаво червеникави светлинки. Стелеше се барутен дим.

Бруър изпразни пълнителя си.

Двете крила на вратата се затвориха. Камионетката се понесе бясно с ревящ мотор.

Колата на комисията по разследване на убийства потегли. Но след няколко метра спря. Предните ѝ гуми бяха пробити от куршумите.

Уличното осветление на кръстовището освети още веднъж надписа:

„Перални Мики“. Буквите не се виждаха вече така отчетливо.

Бруър стана от земята. Почувствува остра болка в лявата си ръка, близо до китката. Заопипва с дясната ръка. Почувствува лепкава влага. Кръв.

Гетски седеше полуизправен на асфалта. Опита се да се покаже в настроение:

— Нищо няма, шефе. Моите благодарности, защото без помощта ви утре трябваше да бъде поръчван ковчег със специални размери. Отнесох само малко олово в бедрото. Нищо работа.

Тялото му се олюля и той легна настрани на земята.

Шофьорът на полицейската кола дотича.

— Вдигнах тревога по радиостанцията!

Бруър беше стиснал здраво ранената си лява китка с дясната ръка. Спря се пред неподвижно лежащото тяло на Нарди.

Наведе се и разбра, че не е нужно да напипва пулса му.

Нарди се беше опитал да избяга. Беше бягство в обятията на смъртта.

От всички страни се стичаха хора.

Някои прозорци откъм задната страна на хотела светнаха.

Идващата откъм Севънт Авеню кола с хората на Хемлин зави рязко край ъгъла.

Бруър измина малкото крачи назад до двете тела на земята.

Глен Бойсън лежеше неподвижно с протегнати напред ръце в белезници, лицето му беше разкъсано от куршумите до неузнаваемост. Гледката беше отвратителна. Но който залага хазартно живота на другите хора, трябва да рискува и собствения си живот.

Бруър коленичи.

— Слоун — каза той тихо и се втренчи безпомощно в угасналите очи. — Слоун? Приятелю...

Сирената на една линейка се чуваше все по-наблизо. Появи се и червената ѝ въртяща се светлина. Тя спря, хората в бели престилки се приближиха тичешком. Последва и втора линейка.

Млад лекар се приближи до Бруър, наведе се над рамото му.

— Оставете ме да погледна. — Той освети със силно фенерче Бойсън, след това и Слоун. Светлината угасна. Гласът му прозвуча като от някакъв автомат: — Много съжалявам, но вече нищо не може да се направи. Ще уведоим моргата.

Той се отдалечи с двамата носачи.

Бруър се огледа.

Минувачите, които се стичаха непрекъснато, бяха изтикани от полицаите назад.

Гетски лежеше на носилка. Той махна с ръка, каза нещо на един от хората в бяло, който после се приближи до Бруър.

— Доктор Морли — представи се кратко лекарят. — Мога да ви успокоя, вашият човек ще се оправи. Три куршума, очевидно само мускулни наранявания. Ще узнаем повече след рентгеновите снимки. Но всички изгледи са добри!

Бруър се изправи бавно.

Изтри студената пот от челото си.

„Слоун, помисли си той, очите ти са отворени и ти гледаш нагоре към небето, към това жестоко небе над Ню Йорк, към това небе, което беше твой живот, твоя люлка и сега твой гроб.“

Той закрачи съвсем бавно, близо покрай къщите.

Знаеше, че има една цел.

Слоун беше за него задължение.

[1] „Перални Мики“ и „Специална служба за бързи услуги“ (англ.) — Б.пр. ↑

ВЕСЕЛИН РАДКОВ ЗА АВТОРА И ЗА ТАЗИ КНИГА

Името на немския писател Франк Арнау се радва отдавна на световна известност. То се е появило и в нашата преводна литература, веднъж, през 1932 година със силно съкращения и непретенциозен превод „Сключената верига“ от 74 страници, докато оригиналът „Затвореният кръг“ има 173 страници. Веднага трябва да подчертаем, че популярността на Ф. Арнау няма нищо общо с евтината, краткотрайна и илюзорна слава на повечето представители на криминалния жанр. Арнау посочва ясно целите и задачите на криминалния роман, дистанцира се от компрометираната булевардна криминална литература и издига криминалния роман на ново стъпало на развитие, като му придава далеч по-голяма социална значимост. Всичко това му се удава едва след дългогодишен упорит тежък труд за всестранна подготовка, за непримирима борба срещу корумпираната Темида.

Франк Арнау се ражда на 9 март 1894 година в едно купе на Ориент експрес на път от Истанбул за Женева. Първата му статия се появява през 1910 г., а първата му книга една година по-късно. От 1912 започва да работи като полицейски репортер. Освен това пише едноактни пиеси, пътеписи и много репортажи. За известно време той е секретар на княз Алексей Долгоруков, а по време на Първата световна война, както казва сам писателят за себе си, „нямах постоянна професия и установено местожителство“. По-късно той продължава да работи за пресата и театъра, но използва всяка свободна минута, за да се самообразова в областта на криминалистиката, криминологията, психиатрията и съдебната медицина. В качеството си на журналист Франк Арнау се среща с видни личности на политическия и културния живот в Европа и Америка по онова време. Неговите многобройни пътувания са изключително полезни за творческата му дейност. Появяват се и неговите първи криминални романи, придобили известност: „Затвореният кръг“, насочен срещу смъртното наказание и

юридическите убийства в Германия преди Втората световна война; „Закон, който убива“, написан срещу параграф 218; „Стомана и кръв“, остра критика на едрата промишленост и капитал; „Човекът без настояще“ и други.

През 1929 той е избран за съветник към дирекцията на „Даймлер Бенц“ АГ, а година по-късно и към „БМВ“, Мюнхен. За политическата си дейност Арнау пише: „Бях на леви позиции, на твърде леви позиции, работех, където можех срещу всичко националистическо и националсоциалистическо.“ На 1 април 1933 той преминава холандската граница, защото „предчувствах какво ни чака“. Пътува из Франция, Испания, Швейцария и Англия, а през май 1939 отплава за Рио де Жанейро по покана на бразилското правителство. До края на войната Арнау работи в информационното бюро на британското посолство в Рио.

Завръща се в родината си едва през 1955 година, като развива интензивна писателска и обществена дейност. Става председател на Лигата за права на човека във ФРГ. Заема се активно и упорито с нашумели съдебни процеси като Брюне/Фербах или Бломерт, събира голям доказателствен материал за осъдително небрежната работа на полиция и съдилища, така че едва ли у някого остава съмнение, че в тези случаи в затвора лежат невинни хора. До възобновяване на делата не се стига, но и този факт от своя страна доказва основателността на обвиненията му срещу правосъдието във ФРГ. Обаче писателят постига голям успех в „случая Хетцел“, който, осъден на доживотен затвор, е освободен след 14 години благодарение на енергичната намеса на Франк Арнау и убедителността на новите експертизи и доказателства.

Франк Арнау участва активно в борбата на прогресивните сили във ФРГ за разобличаването на федералния канцлер Любке като деен нацистки престъпник по време на Хитлеровия режим. Налице са сериозни улики, разобличителни документи срещу Химлеровия строител на концлагери Любке, но официалните власти във ФРГ се опитват да потулят случая. Франк Арнау успява да привлече за сътрудничество своя приятел Хауърд Харинг, световноизвестния американски експерт графолог, който „забива последния гвоздей в политическия ковчег на Любке“, доказвайки автентичността на

документите по случая Любке. През септември 1968 канцлерът Любке е свален преждевременно от длъжност.

До 1970 година Франк Арнау е написал 89 книги — криминални романи, трудове по криминалистика и криминология, юридически книги, над 4 000 есета, фейлетони, репортажи. По-интересни заглавия са: „Кафявата чума“ (Париж, 1933–1934), „Окото на закона или силата и безсилието на криминалната полиция“ (1962), „Хромираната девствена гора“ (1962) — светлини и сенки над Бразилия, „Случаят Бломерт“ (1965), „Защо хората убиват хора“ (1964), „Нарушения в наказателното правораздаване във ФРГ“ (1967), където писателят показва престъпно либералното отношение на правосъдието към нацистките престъпници във ФРГ, „Изкуството на фалшификаторите — фалшификатори на изкуството“ (1969), „Наркотици. Сънища върху дъждовната дъга“ (1967), „Акционерно дружество Хероин“ и други. По-голямата част от книгите на писателя са преведени на шестнадесет езика.

Франк Арнау притежава болезнено чувство за обществената отговорност, която поема при създаването на книгите си, защото и чувството му за справедливост е изострено до болезненост. Това ясно личи и от посочените по-горе примери. Той се стреми винаги да остане в непосредствена близост до все още неразрешените парливи проблеми на обществото, да „сложи пръст в откритата рана“, като същевременно се старее да пише така, че да не подхранва „жаждата за сензации“ хората, да не прекрачва опасната и невинаги ясно различима граница, зад която криминалният роман носи вреда вместо полза, когато съществува реална опасност да се разбудят у читателя садистични наклонности или желанието и той „да опита“. Франк Арнау поставя под лупа най-опасните престъпления на века — отвличането на хора, съдебния произвол, фалшификации на културни ценности и, разбира се, престъпление номер 1 — търговията с наркотици.

За първи път в човешката история се споменава за употреба на наркотици в прочутата „Одисея“ на Омир. Оттогава досега се забелязва значителна ескалация в производството и консумацията на все по-опасни видове наркотици като хашиш, марихуана, хероин, ЛСД, мескалин. Налице са и потресаващи резултати:

През 1972 година в капиталистическите страни са регистрирани около 25 милиона наркомана.

В Ню Йорк, където живеят около 300 000 наркомана, само хероинът взема повече жертви, отколкото пътнотранспортните произшествия в града.

Консумацията на наркотици е нараснала във Франция за 3 години с 270%. От 30% до 40% от гимназистите във френската столица пушат хашиш или марихуана.

Във Великобритания две трети от консуматорите на хероин са под 24 години.

Един наркоман се нуждае месечно от 300 до 1 000 долара, за да си набавя „стъф“. Статистиката е безпомощна да определи колко престъпления се раждат от тази „нужда“.

Романът „Акционерно дружество Хероин“, написан изключително компетентно и реалистично, представлява преди всичко алармен сигнал към световната общественост, към всички държави за взимане на по-ефикасни мерки за ограничаване и ликвидиране на тази надвиснала над човечеството заплаха. Този роман се подчинява на общите творчески концепции на Арнау, на неговия сериозен, реалистичен маниер на писане, в който видно място заемат постиженията на науката. Писателят успява да постигне на практика всичко онова, което изисква както сам от себе си, така и от своите „колеги“ от криминалния жанр. Като избягва всякакви изкуствени катализатори на напрежението, Арнау съсредоточава вниманието си главно върху мотива, подбудата и механизма на престъплението.

Много интересно е мнението на писателя за художествените похвати на някои известни автори на криминални произведения, както и схващането му за принципната разлика между криминален роман и криминална история (повест). Той пише: „Ърл Стенли Гарднър, авторът на серията «Пери Мейсън», е бил двадесет години адвокат. В романите си той предлага измислени случаи, които обаче са изградени така, като че ли са били действителни. Естествено, че и той използва недопустими детайли. В Америка не може да се намери адвокат, който да влиза в някое жилище с подправен ключ, където обикновено намира един или двама убити. Но Гарднър умее да пресъздаде вярно и живо напрежението на един съдебен процес.“

Според Ф. Арнау принцип номер едно за криминалния роман е неговият реализъм: „Агата Кристи например пише криминални истории. Защото по принцип не може да има реалистичен криминален роман, в който главният герой е частен детектив. Спомнете си само Еркюл Поаро на Агата Кристи. Ако в действителния живот Поаро отидеше при някой заподозрян, за да го попита дали има алиби, заподозреният сигурно би му отговорил: «Това не ви засяга!» А ако например в Америка при заподозрения се появи представител на закона, той ще се види принуден да му отговори, защото в противен случай може да бъде задържан.“

Франк Арнау е на мнение, че дори Жорж Сименон не е написал нито един криминален роман: „Той наистина е един от най-големите писатели, които познавам, и е почти от величината на Балзак. Но книгите му не са криминални романи, а обществено социални и битови романи, направени по-интересни чрез вмъкването на различни криминални случаи.“

Под понятието „криминален роман“ Арнау разбира роман, който отразява „действителността на едно престъпление, както и разкриването му, без да се измени на реалността. Не мога да създавам герои ясновидци. Полицията не се състои от ясновидци.“ С известна гордост той заявява: „Ровил съм се в цялата специална литература. В библиотеката ми има 600 труда само по криминология. Досега нито един юрист, полицай, криминалист или криминолог, нито пък лекар не е успял да докаже, че някъде в книгите ми има допусната груба грешка. Действието на почти всички мои романи се развива в Ню Йорк, защото съм запознат с живота в този град. Седмици наред съм обикалял из улиците му заедно с комисията по разследване на убийства, когато се бе случило нещо. При това е било съвсем безразлично дали убийството е извършено в Харлем или в някой богаташки квартал.“

И така Франк Арнау не предоставя нищо в ръцете на „комисаря Случайност“, а конструира всичко така, както става обикновено в реалната действителност. Той твърди: „Мегре, комисарят от романите на Сименон, не е разкрил сам досега нито едно престъпление. Винаги случайността е носила със себе си развързката.“ В подкрепа на това твърдение Арнау привежда примера за жената, която шест месеца след датата на престъплението си спомня изведнъж номера на търсената

лека кола благодарение на рождения си ден. Действителността според Франк Арнау е сурова и неумолима и трябва да бъде описвана точно такава. Тя не познава гениални детективи — нито с къса, нито пък с дълга лула. За него истинските герои, героите на неговите романи, са комисията по разследване на убийства и лабораторията!

Действителността, пресъздадена в криминалния роман „Акционерно дружество Хероин“, е чужда на нашето общество, но романът ни разкрива безмилостно, без никаква идеализация и грим, без излишно „героизиране“, лика на престъпния „подземен свят“ в САЩ, разголва пред нас механизма на най-опасното криминално престъпление на нашия век. Този модерен криминален роман не е нищо друго, освен една малка част, един момент от десетилетната непримирима борба на Франк Арнау срещу престъпността, беззаконието и изродливите обществени явления. За тази своя дейност писателят е получил от университета Хумболд в Берлин през 1968 година титлата на почетен доктор. Той е носител и на специалната шерифска значка с доживотно присъждане на званието „депюти шериф“ на щата Тенеси, САЩ. Той е единственият чужденец, удостоен с това отличие.

Писателят Франк Арнау умира на 11 февруари 1976 година в Мюнхен на 83-годишна възраст.

Веселин Радков

Издание:

Франк Арнау. Акционерно дружество „Хероин“

Издателство „Отечество“, София, 1983

Редактор: Димитър Ангелов

Коректор: Лиляна Малякова

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.